

Argenta Spaarbank
IFRS jaarverslag 2013

Jaarrekening over het boekjaar 2013 (over de periode vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013) van Argenta Spaarbank nv opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS).

De IFRS-jaarrekening en tabellen zijn steeds opgesteld in euro. Als dit niet het geval is, wordt dit expliciet vermeld bij de betrokken tabellen.

Inhoud

Verslag van de commissaris	5
Geconsolideerde balans	7
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	8
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	9
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	10
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	11
Toelichtingen	13
1. Algemene informatie	13
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	15
2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	15
2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels	17
3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	29
4. Minderheidsbelangen	31
5. Risk management	31
5.1. Financieel risico	34
5.2. Liquiditeitsrisico	39
5.3. Kredietrisico	42
5.4. Operationeel risico	52
5.5. Andere risico's	53
6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer	54
6.1. Kapitaalbeheer	54
6.2. Regelgeving en solvabiliteit	56
7. Bezoldiging van de bestuurders	58
7.1. Samenstelling van de raden van bestuur	58
7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders	59
7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	59
8. Vergoeding van de commissaris	60
9. Transacties met verbonden partijen	61
10. Operationele segmenten	63
Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans	68
11. Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij centrale banken	68
12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	69
13. Voor verkoop beschikbare financiële activa en tot einde looptijd aangehouden activa	70
13.1. Voor verkoop beschikbare financiële activa	70
13.2. Tot einde looptijd aangehouden activa	72
14. Leningen en vorderingen	73
14.1. Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	73
14.2. Leningen en vorderingen op andere cliënten	74
14.3. Toelichting herclassificatie portefeuille MBS'en	74
14.4. Toelichting effectisering Nederlandse hypothecaire leningen	75
15. Derivaten gebruikt ter afdekking	75
16. Materiële activa	77
17. Goodwill en andere immateriële activa	78

18. Belastingvorderingen en verplichtingen	79
19. Andere activa	80
20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	80
20.1. Deposito's van kredietinstellingen	80
20.2. Retail funding – deposito's	81
20.3. Retail funding - in schuldbewijzen belichaamde schulden - kasbons	81
20.4. In schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	82
20.5. Achtergestelde verplichtingen	82
21. Voorzieningen	83
22. Andere verplichtingen	83
23. Reële waarde van financiële instrumenten	84
23.1. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	84
23.2. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	86
24. Derivaten	87
Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	90
25. Netto rentebaten	90
26. Dividenden	90
27. Netto baten uit provisies en vergoedingen	91
28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	91
29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	92
30. Winsten (en verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	92
31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	93
32. Andere netto-exploitatiebaten	93
33. Administratiekosten	94
34. Bijzondere waardeverminderingen	95
35. Winstbelastingen	96
Andere toelichtingen	97
36. Effectiseringsbeleid	97
37. Buitenbalansverplichtingen	98
38. Voorwaardelijke verplichtingen	98
39. Gebeurtenissen na balansdatum	99
Bijkomende inlichtingen	100

Verslag van de commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2013

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans op 31 december 2013, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Spaarbank NV ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde staat van financiële positie bedragen 32.146.954 (000) EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 174.975 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing- ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Spaarbank NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2013, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Diegem, 26 maart 2014

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Dirk Vlamincx

Geconsolideerde balans (voor winstbestemming)

Activa	Toelichting	31/12/2012	31/12/2013
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	11	30.996.752	38.899.962
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12	140.798.681	122.898.164
Voor verkoop beschikbare financiële activa	13	11.535.523.315	8.486.713.608
Leningen en vorderingen	14	20.763.569.767	22.230.786.514
leningen en vorderingen op kredietinstellingen		938.853.932	313.901.383
leningen en vorderingen op andere cliënten		19.824.715.835	21.916.885.131
Tot einde looptijd aangehouden activa	13	760.586.543	761.448.121
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	0	3.488.299
Cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico	15	417.888.657	275.393.059
Materiële activa	16	34.653.431	36.011.604
gebouwen, terreinen, uitrusting		34.440.746	35.092.101
vastgoedbeleggingen		212.685	919.503
Goodwill en andere immateriële activa	17	36.156.043	39.779.417
goodwill		0	0
andere immateriële activa		36.156.043	39.779.417
Belastingvorderingen	18	0	687.745
Andere activa	19	425.093.367	150.847.015
Totaal activa		34.145.266.556	32.146.953.508
Verplichtingen en eigen vermogen			
Deposito's van centrale banken	11	1.209.113.889	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	12	127.512.147	61.720.247
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	20	30.540.697.123	29.983.794.839
deposito's van kredietinstellingen		49.739.370	79.744.170
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen		25.162.921.509	27.032.393.875
in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons		4.803.091.259	2.363.906.554
achtergestelde verplichtingen		524.944.985	507.750.240
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	609.695.754	408.062.931
Cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico	15	0	0
Voorzieningen	21	9.013.878	13.069.332
Belastingverplichtingen	18	114.428.812	100.645.588
Andere verplichtingen	22	239.641.044	191.553.824
Totaal verplichtingen		32.850.102.647	30.758.846.761
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	3	1.295.084.649	1.388.027.229
Eigen vermogen toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	4	79.260	79.518
Totaal eigen vermogen en minderheidsbelang		1.295.163.909	1.388.106.747
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen		34.145.266.556	32.146.953.508

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Activa	Toelichting	31/12/2012	31/12/2013
Financiële en exploitatiebaten en -lasten		273.961.093	441.234.153
Netto rentebaten	25	356.664.708	468.550.062
rentebaten		1.216.439.676	1.129.068.083
rentelasten		-859.774.968	-660.518.021
Dividenden	26	26.705	0
Netto baten uit provisies en vergoedingen	27	-81.934.934	-80.770.716
baten uit provisies en vergoedingen		61.444.268	66.886.570
lasten in verband met provisies en vergoedingen		-143.379.202	-147.657.286
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	28	37.887.178	32.303.432
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	29	-53.972.344	5.557.395
Winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	30	299.878	-207.641
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	31	-10.628	126.099
Andere netto exploitatiebaten	32	15.000.530	15.675.522
Administratiekosten	33	-137.043.442	-166.886.978
personeelsuitgaven		-28.979.879	-32.751.744
algemene en administratieve uitgaven		-108.063.563	-134.135.234
Afschrijvingen		-14.360.961	-17.097.248
materiële vaste activa	16	-3.467.988	-4.188.199
vastgoedbeleggingen	16	-9.326	-14.786
immateriële activa	17	-10.883.647	-12.894.263
Opname en terugname van voorzieningen	21	-894.687	-4.055.453
Bijzondere waardeverminderingen	34	-9.307.018	-19.011.059
voor verkoop beschikbare financiële activa		-703.123	4.282.049
leningen en vorderingen		-8.603.895	-23.115.738
goodwill		0	-177.370
Resultaat voor belastingen		112.354.985	234.183.415
Winstbelastingen	35	-30.035.385	-59.208.293
Nettoresultaat		82.319.600	174.975.122
Nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	4	82.317.207	174.974.622
Nettoresultaat minderheidsbelangen	4	2.393	500

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Toelichting 'andere elementen van het totaalresultaat'	Toelichting	31/12/2012	31/12/2013
Nettoresultaat		82.319.600	174.975.122
Minderheidsbelangen		2.393	500
Toewijsbaar aan de aandeelhouders		82.317.207	174.974.622
Andere elementen van het totaalresultaat die later geherclassificeerd kunnen worden naar de winst- en verliesrekening			
Herwaardering tegen reële waarde		341.849.296	-83.397.432
voor verkoop beschikbare financiële activa	3	517.680.757	-126.077.699
uitgestelde belastingen		-175.831.461	42.680.267
Kasstroomafdekking		-4.622.473	1.365.391
reële waarde afdekkinginstrument	24	-5.549.602	1.820.522
uitgestelde belastingen		927.129	-455.131
Totaal andere elementen van het totaalresultaat		337.226.823	-82.032.041
Totaalresultaat		419.546.423	92.943.081
Toewijsbaar aan de aandeelhouders		419.544.378	92.942.581
Minderheidsbelangen		2.045	500

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

	gestort kapitaal	herwaarde- ringsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa	Reserve verbonden aan de kasstroom- afdekking	ingehouden winsten	resultaten uit het lopende jaar	eigen vermogen toewijsbaar aan de aan- deelhouders	minder- heidsbelang	totaal eigen vermogen
Eigen vermogen								
31 december 2011	421.255.000	-126.000.194	-3.379.589	547.548.306	70.225.611	909.649.134	93.422	909.742.556
- kapitaals- verhoging	37.850.400	0	0	0	0	37.850.400	0	37.850.400
- winst (verlies)	0	0	0	0	82.317.207	82.317.207	2.393	82.319.600
- gedeclareerde dividenden	0	0	0	-71.951.500	0	-71.951.500	0	-71.951.500
- wijziging herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa								
- wijziging reële waarden	0	517.681.254	0	0	0	517.681.254	-497	517.680.757
- wijziging belastingen	0	-175.831.610	0	0	0	-175.831.610	149	-175.831.461
- kasstroom- afdekking	0	0	-4.622.473	0	0	-4.622.473	0	-4.622.473
- overdracht naar ingehouden winsten				70.225.611	-70.225.611	0		0
- andere wijzigingen	0	0	0	16.207	0	16.207	-16.207	0
	0	0	0	-23.970	0	-23.970	0	-23.970
Eigen vermogen								
31 december 2012	459.105.400	215.849.450	-8.002.062	545.814.654	82.317.207	1.295.084.649	79.260	1.295.163.909
- kapitaals- verhoging	59.141.250	0	0	0	0	59.141.250	0	59.141.250
- winst (verlies)	0	0	0	0	174.974.622	174.974.622	500	174.975.122
- gedeclareerde dividenden	0	0	0	-59.141.250	0	-59.141.250	0	-59.141.250
- wijziging herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa								
- wijziging reële waarde	0	-126.077.699	0	0	0	-126.077.699	-347	-126.078.046
- wijziging belastingen	0	42.680.267	0	0	0	42.680.267	105	42.680.372
- kasstroomafdekking	0	0	1.365.391	0	0	1.365.390	0	1.365.390
- overdracht naar ingehouden winsten	0	0	0	82.317.206	-82.317.207	0	0	0
Eigen vermogen								
31 december 2013	518.246.650	132.452.018	-6.636.671	568.990.610	174.974.622	1.388.027.229	79.518	1.388.106.747

Bij de toelichtingen 3 en 4 is meer informatie terug te vinden in verband met de verschillende posten van het eigen vermogen in bovenstaand overzicht.

De wijziging van de reële waarde opgenomen met betrekking tot de herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa omvat ook de overboeking van deze reserve naar resultaat ten gevolge van verkopen ten bedrage van 8.036.038 euro in boekjaar 2013 en 31.287.178 euro in boekjaar 2012 (meer details over deze gerealiseerde resultaten zijn terug te vinden bij toelichting 28).

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	31/12/2012	31/12/2013
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode	358.240.234	190.025.007
Bedrijfsactiviteiten		
Nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	82.317.207	174.974.621
Actuele en uitgestelde belastinglasten, opgenomen in de winst- en verliesrekening	30.035.385	59.208.293
Minderheidsbelangen opgenomen in de winst- en verliesrekening van de groep	2.393	500
Afschrijvingen	14.360.961	17.097.248
Netto voorzieningen (terugboekingen)	894.687	4.055.454
Nettowinst (verlies) op de verkoop van beleggingen	10.628	-126.099
Waardeverminderingen	9.307.018	19.011.059
Andere aanpassingen	653	171.540
Kasstroom uit exploitatiewinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en verplichtingen		
Wijzigingen in bedrijfsactiva (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)		
Wijzigingen in leningen en vorderingen	-2.121.356.374	-1.335.636.727
Wijzigingen in voor verkoop beschikbare activa	3.012.718.996	2.969.820.423
Wijzigingen in financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	73.682.203	17.900.517
Wijzigingen tot einde looptijd aangehouden activa	-760.586.543	-861.578
Wijzigingen in activa - derivaten, gebruikt voor hedging	-37.081.103	142.495.598
Wijzigingen in andere activa	-120.433.170	273.558.607
Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)		
Wijzigingen in deposito's van centrale banken	1.009.063.889	-1.209.113.889
Wijzigingen in deposito's van kredietinstellingen	-1.845.249.056	30.004.800
Wijzigingen in deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	3.263.497.850	1.869.472.366
Wijzigingen in schuldbewijzen belichaamde schulden	-2.751.857.429	-2.439.184.705
Wijzigingen in financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-88.225.642	-65.791.900
Wijzigingen in verplichtingen - derivaten, gebruikt voor hedging	55.303.608	-203.755.731
Wijzigingen in andere verplichtingen	138.160.897	-77.396.341
Wijzigingen in werkkapitaal, netto	-172.361.874	-28.488.560
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	136.982.932	274.392.616
Terug(betaalde) winstbelastingen	0	-43.682.638
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-35.432.942	202.221.418
Investeringsactiviteiten		
(Contante betalingen om materiële activa te verwerven)	-3.396.723	-6.088.902
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële activa	256.472	356.204
(Contante betalingen om immateriële activa te verwerven)	-17.431.774	-16.517.637
Contante ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa	0	0
Wijzigingen met betrekking tot dochterondernemingen	-23.970	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-20.595.995	-22.250.335
Financieringsactiviteiten		
(Betaalde dividenden)	-71.951.500	-59.141.250
Contante ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde verplichtingen	94.068.799	43.478.691
(Contante terugbetalingen van achtergestelde verplichtingen)	-172.153.989	-60.673.436
Contante ontvangsten als gevolg van een kapitaalsverhoging	37.850.400	59.141.250
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	-112.186.290	-17.194.745
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	190.025.007	352.801.345

<i>Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten:</i>		
Contanten	13.580.394	22.155.779
Kastegoeden gevolmachtigde agenten	17.415.864	16.743.689
Zichtrekeningen bij centrale banken	494	494
Monetaire reservetegoeden	-	189.649.498
Leningen en vorderingen	159.028.255	124.251.885
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	190.025.007	352.801.345
<i>Kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten:</i>		
Ontvangen rentebaten	1.216.439.676	1.129.068.083
Ontvangen dividenden	26.705	0
Betaalde rentelasten	-838.370.535	-643.993.859
<i>Kasstromen uit de financieringsactiviteiten:</i>		
Betaalde rentelasten	-21.404.433	-18.924.068

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht wordt volgens de indirecte methode opgesteld.

Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten

De contanten, kastegoeden gevolmachtigde agenten en zichtrekeningen bij centrale banken zijn terug te vinden onder de balanspost 'geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken' (zie toelichting 11). Het bedrag van 'leningen en vorderingen' is terug te vinden onder de balanspost 'leningen en vorderingen op kredietinstellingen' (zie toelichting 14.1). Het betreft hier termijnrekeningen bij andere financiële instellingen en de bijhorende pro rata interesten.

Vanaf boekjaar 2013 werden de deposito's bij de centrale bank meegenomen als component van de geldmiddelen en kasequivalenten. Per einde 2012 werd dit nog niet gedaan. Er werden ook beperkte verschuivingen gedaan in de voorstelling van 2012.

Kasstromen uit de bedrijfs- en financieringsactiviteiten

Bij toelichting 25 wordt meer informatie gegeven over de ontvangen en betaalde rente en bij toelichting 26 over de ontvangen dividenden.

Toelichtingen

1. Algemene informatie

Argenta Spaarbank nv, afgekort Aspa (hierna **de Vennootschap**) is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap die een openbaar beroep op het spaarwezen heeft gedaan. De Vennootschap werd opgericht voor een onbeperkte duur. De statutaire hoofdzetel van de Vennootschap is gelegen te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53.

De Vennootschap heeft het statuut van een Belgische kredietinstelling. De kernactiviteiten van de Vennootschap bestaan uit het aantrekken van gelden, het aanbieden van woonkredieten aan particulieren en het verlenen van betaalmiddelen.

Daarnaast worden ook rechten van deelneming van Argenta fondsen en rechten van deelneming van andere binnenlandse en buitenlandse instellingen voor collectieve belegging en gestructureerde obligaties ('structured notes') van derde partijen aangeboden.

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv (hierna **BVg**) is de beleidsholding van de Argenta Groep. Haar operationele activiteiten bestaan uit transversale risicofuncties (Interne Audit, Compliance, Risk en validatie) en de gemeenschappelijke diensten Human Resources, Facilities, Distributie (commercieel en ondersteuning), Inspectie en Ombudsdienst, die op groepsniveau zijn georganiseerd.

BVg heeft het statuut van een gemengde financiële holding in overeenstemming met artikel 49 bis, 5° van de Wet van 22 maart 1993 betreffende het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

BVg consolideert en staat in voor de gemeenschappelijke aansturing van de verzekeringsactiviteiten van zijn dochtervennootschap Argenta Assuranties nv (hierna **Aras**), die het statuut heeft van een Belgische verzekeringsonderneming, en de bankactiviteiten van de Vennootschap.

De dochtervennootschappen van BVg, met name de Vennootschap en Aras hebben op hun beurt verscheidene dochtervennootschappen. Aras en zijn dochtervennootschappen worden hierna **de Verzekeringspool** genoemd.

De Vennootschap en haar dochtervennootschappen worden hierna **de Bankpool** genoemd. De Vennootschap consolideert de activiteiten van dochterondernemingen Argentabank Luxembourg SA (hierna **ABL**) en Argenta Nederland (hierna **ARNE**), een Nederlandse vennootschap voor de uitgifte van obligatieleningen. Deze laatste vennootschap werd in december 2013 overgenomen van moedermaatschappij BVg.

ARNE staat nog in voor het beheer van een obligatielening van 50 miljoen euro die in 2006 werd uitgegeven en op 24 juni 2014 op vervalddag zal komen.

ABL legt zich nog uitsluitend toe op haar activiteiten als fondsenbeheerder en administratief agent van Argenta-Fund Sicav en Argenta Fund of Funds. Voorts worden de activiteiten als betaalagent en bewaarder voor de Luxemburgse emissies van de Argenta Groep afgebouwd, parallel aan het uitdoven van de obligatieportefeuille.

De Verzekeringspool, de Bankpool en BVg worden hierna gezamenlijk de Argenta Groep genoemd.

In september 2007 en december 2008 werden effectiseringstransacties uitgevoerd waarbij Nederlandse hypothecaire leningen met een *Nationale Hypotheek Garantie* (hierna **NHG**) werden verkocht aan een *Special Purpose Vehicle* (hierna **SPV**) genaamd Green Apple (hierna de **SPV Green Apple**).

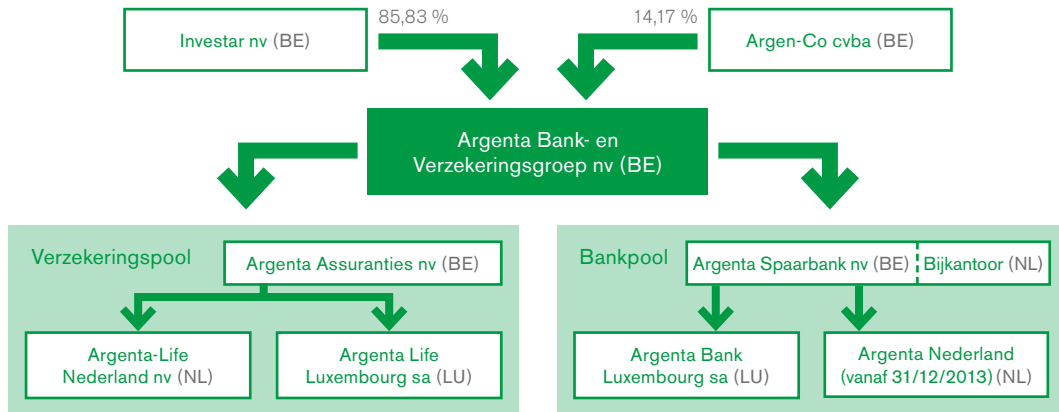
De call van de effectiseringstransactie 2008 werd eind 2013 uitgeoefend en op 23 januari 2014 kwam deze uitgifte daardoor op eindvervaldag.

Alhoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, heeft het management geoordeeld dat de SPV Green Apple moet geconsolideerd worden, waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

In het boekjaar 2013 bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden 509,75 bij de Bankpool (450,04 in 2012). Er waren gemiddeld 487,25 bedienden (429,54 in 2012) en 22,50 directiepersoneel (20,5 in 2012).

Bovenstaande cijfers inzake gemiddeld aantal personeelsleden geven een enigszins vertekend beeld doordat er op groepsniveau een kostendeling bestaat. De weergegeven aantallen personeelsleden omvatten diegenen die effectief op de loonlijst staan van de betrokken vennootschappen.

Een uitsplitsing van de personeelskosten van het boekjaar staat bij toelichting 33.

Overzicht van de in de IFRS-consolidatie opgenomen entiteiten

	deelnemings- verhouding	31/12/2012	31/12/2013
Argenta Spaarbank nv	-	consoliderende entiteit	consoliderende entiteit
Argentabank Luxembourg SA (ABL)	99,71 %	volledige consolidatie	volledige consolidatie
Argenta Nederland (ARNE)	100 %	-	volledige consolidatie
Green Apple bv (SPV)	0 %	volledige consolidatie	volledige consolidatie

2. Grondslagen voor financiële verslaggeving

Door het Koninklijk Besluit van 5 december 2004 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 september op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen (hierna het **Koninklijk Besluit van 5 december 2004**) werd de verplichting ingevoerd voor kredietinstellingen om hun geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen in overeenstemming met de IFRS met ingang van 1 januari 2006.

Algemeen

In overeenstemming met de bepalingen van het Koninklijk Besluit is de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap opgesteld in overeenstemming met IFRS – met inbegrip van de International Accounting Standards (IAS) en Interpretaties – per 31 december 2013 zoals aanvaard door de Europese Unie.

Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden in deze jaarrekening, stemmen overeen met de IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie.

Cruciale beoordelingen en belangrijke bronnen van schattingsonzekerheden

De opstelling van jaarrekeningen op basis van de IFRS vereist een aantal schattingen. Verder werd het management van de Vennootschap gevraagd om zijn oordeel te geven tijdens het toepassingsproces van deze verslaggevinggrondslagen. Werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen en beoordelingen.

Schattingen vinden vooral plaats in de volgende gebieden:

- schatting van de realiseerbare waarde bij bijzondere waardeverminderingen;
- bepaling van de reële waarde van niet-genoteerde financiële instrumenten;
- bepaling van de verwachte gebruiksduur van materiële en immateriële activa;
- schatting van de bestaande verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen.

Beoordelingen vinden vooral plaats in de volgende gebieden:

- classificatie van financiële instrumenten;
- level hiërarchie toewijzing van financiële instrumenten;
- bestaan van actieve markten voor financiële instrumenten;
- bestaan van loss events en impairment triggers;
- bestaan van verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen uit het verleden (voorzieningen);
- bestaan van zeggenschap over vennootschappen.

Het management heeft onder meer geoordeeld dat de SPV Green Apple geconsolideerd moet worden en dat de overgedragen leningen dus op de balans van de Groep behouden blijven.

2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2013, zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2012.

De volgende standaarden en interpretaties werden van toepassing tijdens het afgelopen boekjaar 2013:

- IFRS 13 *Waardering tegen reële waarde* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- IAS 19 (revisie 2011) *Employee Benefits* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- Verbeteringen aan IFRS (2009-2011) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- Aanpassing van IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS – Ernstige hyperinflatie en verwijdering van vaste data voor eerste toepassers* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- Aanpassing van IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS – Overheidsleningen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)

- Aanpassing van IFRS 7 *Financiële instrumenten: Informatieverschaffing – Saldering van financiële activa en verplichtingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- Aanpassing van IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening – Presentatie van de andere elementen van het totaalresultaat*
- Aanpassing van IAS 12 *Winstbelastingen – Uitgestelde belastingen: Realisatie van onderliggende activa* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- Aanpassing van IAS 19 *Personeelsbeloningen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)
- IFRIC 20 *Afgraving kosten tijdens de productiefase van een dagbouwmine* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2013)

De toepassing van deze nieuwe bepalingen had geen belangrijke weerslag op het resultaat en het eigen vermogen van de Vennootschap, noch op de voorstelling van de jaarrekening.

Standaarden en interpretaties gepubliceerd, maar nog niet van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2013:

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten* en de daaropvolgende aanpassingen (nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 10 *Geconsolideerde jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRS 12 *Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRS 14 *Regulatory Deferral Accounts* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016)
- IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IAS 28 *Investeren in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Verbeteringen aan IFRS (2010-2012) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Verbeteringen aan IFRS (2011-2013) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 27 *Geconsolideerde jaarrekening en informatieverschaffing – Investeringsentiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 19 *Personeelsbeloningen – Werknemersbijdragen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2014, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 32 *Financiële instrumenten: presentatie – Saldering van financiële activa en verplichtingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 36 – *Bijzondere waardevermindering van activa – Informatieverschaffing over de realiseerbare waarde van niet-financiële activa* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 39 – *Financiële instrumenten – Novatie van derivaten en voortzetting van hedge accounting* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRIC 21 – *Heffingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

De Vennootschap zal alle hiervoor vermelde normen, wijzigingen van normen en interpretaties toepassen vanaf hun inwerkingtreding en verwacht, met uitzondering van IFRS 9, geen belangrijke impact.

IFRS 9 legt onder meer nieuwe verplichtingen op voor de indeling en de waardering van financiële instrumenten en het aanleggen van waardeverminderingen. Met betrekking tot de datum van toepassing van deze standaard bij de Vennootschap, is er nog geen beslissing genomen.

Daarnaast moet worden opgemerkt dat nog niet alle wijzigingen zijn goedgekeurd door de Europese Unie.

2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels

Consolidatieprincipes

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de jaarrekeningen van de Vennootschap en haar dochtervennootschappen (hierna de **Dochtervennootschappen**) begrepen. Dochtervennootschappen zijn die vennootschappen waarin de Vennootschap, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen met de bedoeling om voordelen uit deze activiteiten te verwerven (hierna omschreven als **Zeggenschap**).

Dochtervennootschappen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap aan de Vennootschap wordt overgedragen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die Zeggenschap.

De Dochtervennootschappen worden geconsolideerd via de methode van integrale consolidatie.

Deze methode houdt in dat de aandelen van de Dochtervennootschap, in het bezit van de Vennootschap, in de balans van de Vennootschap worden vervangen door de activa en de passiva van deze Dochtervennootschap.

Intercompany-transacties, saldi en resultaten uit transacties tussen vennootschappen van de Argenta Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa en resultaten van de geconsolideerde Dochtervennootschappen worden in de balans en de winst- en verliesrekening afzonderlijk weergegeven.

Deze minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de netto activa op de datum van verwerving. Na de datum van verwerving omvatten zij het op de datum van verwerving berekende bedrag en het minderheidsaandeel in de eigenvermogensmutaties sinds de datum van verwerving.

Vooraleer over te gaan tot de consolidatie van de individuele jaarrekeningen, werden de regels omtrent de waardering van de activa- en passivabestanden geharmoniseerd in functie van de waarderingsregels die gelden voor de Vennootschap.

Vermits alle vennootschappen die in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap zijn opgenomen het boekjaar afsluiten op 31 december van ieder kalenderjaar, wordt 31 december van ieder kalenderjaar ook als afsluitingsdatum voor de consolidatie genomen.

Operationele segmenten

Operationele segmenten worden geïdentificeerd op basis van bestaande rapporteringen. Deze segmentering sluit hierbij aan op de interne rapportering en de in het verleden gehanteerde segmentering.

Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is uitgedrukt in euro, de functionele munt van alle entiteiten van de Argenta Groep. Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers op de datum van de transactie.

Op balansdatum worden uitstaande saldi weergegeven in vreemde valuta, omgerekend tegen de slotkoers voor monetaire posten.

De niet-monetaire posten, die tegen historische kostprijs worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de historische wisselkoers op transactiedatum.

Niet-monetaire posten, die tegen reële waarde worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de wisselkoers op de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

Transactiedatum en afwikkelingsdatum

Een financieel actief of financieel passief wordt in de balans opgenomen op het moment dat een contract voor het instrument afgesloten wordt.

Aan- en verkopen van alle financiële activa die volgens standaard marktconventies worden afgewikkeld (contantverrichtingen), worden bij de Vennootschap in de balans verwerkt op de afwikkelingsdatum.

Saldering

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans opgenomen wanneer (a) er een in rechte afdwingbaar recht is om de opgenomen bedragen te salderen en (b) er het voornemen is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

Activa worden opgenomen na aftrek van (in voorkomende gevallen) bijzondere waardeverminderingen.

Financiële activa en verplichtingen

Alle financiële activa en verplichtingen – inclusief afgeleide financiële instrumenten – worden opgenomen volgens de in IFRS voorziene classificaties. Elke classificatie heeft hierbij een eigen specifieke waardering.

Voor financiële activa is de volgende classificatie aanwezig: (a) leningen en vorderingen, (b) tot einde looptijd aangehouden activa, (c) financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, en (d) financiële activa beschikbaar voor verkoop.

(a) Leningen en vorderingen: alle niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalbare betalingen die niet genoteerd zijn in een actieve markt.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Zo nodig worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

(b) Tot einde looptijd aangehouden activa: alle niet-afgeleide financiële activa met een vaste eindvervaldag en vaste of bepaalbare betalingen waarvan de Vennootschap zich stellig voorneemt en in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Zo nodig worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

(c) Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:

- financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkingsinstrumenten werden aangeduid;

- financiële activa die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en daarna tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een positieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als activa gehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkinginstrumenten.

- (d) Financiële activa beschikbaar voor verkoop: alle niet-afgeleide financiële activa die niet worden geclassificeerd als (a) leningen en vorderingen (b) tot einde looptijd aangehouden activa, of (c) financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. Deze activa worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet. In dat geval worden de cumulatieve herwaarderingsresultaten overgeboekt van het eigen vermogen naar het resultaat van het boekjaar.

Voor de beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten wordt het verschil tussen de verwervingsprijs (inclusief transactiekosten) en de terugbetalingwaarde op basis van de effectieve rentemethode pro rata temporis over de resterende looptijd van de effecten in resultaat genomen als bestanddeel van de renteopbrengst van deze effecten.

De schommelingen van de reële waarde van deze effecten, die op een aparte lijn van het eigen vermogen worden opgenomen, worden gerealiseerd door de wijziging te berekenen tussen (a) hun verwervingsprijs (inclusief transactiekosten), vermeerderd of verminderd met het gedeelte van het bovenvermelde verschil dat in resultaat wordt genomen en (b) de reële waarde.

Voor financiële verplichtingen is de volgende classificatie aanwezig: namelijk (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (b) overige financiële verplichtingen.

Deze IFRS-indeling bepaalt de waardering en de opname van de resultaten als volgt:

- (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:
- financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkingsinstrumenten werden aangeduid;
 - financiële verplichtingen die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden beschouwd als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een negatieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als verplichtingen gehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkinginstrumenten.

- (b) Overige financiële verplichtingen: dit zijn alle andere niet-afgeleide financiële verplichtingen die niet onder de vorige categorie vielen.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Baten en lasten voortvloeiend uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en van vastrentende effecten geclassificeerd in 'voor verkoop beschikbare financiële activa' worden verantwoord in de resultatenrekening op basis van de effectieve rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de geschatte toekomstige kasstromen (met inbegrip van betaalde en ontvangen provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet, en ook transactiekosten en alle overige premies en kortingen) tijdens de verwachte looptijd van het schuldinstrument of, indien meer geschikt, over een kortere looptijd, nauwkeurig verdisconteert om tot de netto boekwaarde van het actief of de verplichting op de balans te komen.

De methode gebruikt om dienstgerelateerde commissiebatens en -lasten te verantwoorden, hangt af van de aard van de dienst. Commissies die behandeld worden als een bijkomend onderdeel van de rente worden opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord onder de netto rentebaten. Betaalde en ontvangen commissies waarvan de onderliggende transactie wordt voltooid, worden verantwoord bij de commissiebatens en -lasten.

Geldmiddelen en kasequivalenten

De 'geldmiddelen en kasequivalenten', zoals gebruikt bij het kasstroomoverzicht, omvatten liquide middelen, vrij beschikbare tegoeden bij centrale banken en andere niet-afgeleide financiële activa met een looptijd korter dan of gelijk aan drie maanden vanaf de datum van verwerving.

Materiële activa

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs (zijnde de aanschaffingswaarde inclusief direct toewijsbare kosten van aanschaffing), verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingspercentages zijn bepaald op basis van de verwachte economische levensduur en worden toegepast zodra de activa gebruiksklaar zijn.

Bij verkoop van materiële vaste activa worden gerealiseerde winsten of verliezen onmiddellijk in het resultaat van het boekjaar opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardeinstijging of beide te realiseren. De waarderingsregels van materiële vaste activa worden ook toegepast voor de vastgoedbeleggingen (toepassing kostprijsmodel).

Specifieke waarderingsregels

Terreinen en gebouwen

De aankoopprijs en aankoopkosten van gronden worden niet afgeschreven, noch bij een onbebouwd, noch bij een bebouwd perceel.

Bij de aankoop van een bebouwd onroerend goed wordt de waarde van de grond en van het gebouw bepaald en worden de transactiekosten proportioneel verdeeld over de grond en het gebouw.

De gebouwwaarde wordt afgeschreven over de geschatte gebruiksduur van de gebouwen, d.w.z. *naar rato* van 3 % per jaar op pro rata basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verbouwkosten worden aan 10 % per jaar afgeschreven op pro rata basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van de inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven over de duur van het huurcontract.

IT-materiaal

De aankoopprijs en aankoopkosten van hardware worden aan 33,33 % per jaar afgeschreven op pro rata basis.

Ander materiaal (met inbegrip van rollend materiaal)

De aankoopprijs en aankoopkosten van meubilair en materiaal worden aan 10 % per jaar afgeschreven op pro rata basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van rollend materiaal worden aan 25 % per jaar afgeschreven op pro rata basis.

Goodwill en immateriële activa**Goodwill**

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Het wordt opgenomen als een immaterieel vast actief en gewaardeerd tegen kostprijs min eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het wordt opgenomen tegen kostprijs als het toekomstige economische voordelen zal opleveren en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Verworven software wordt – als de voorwaarden tot activering zijn vervuld aan aanschaffingswaarde opgenomen onder de immateriële activa. De aankoopprijs en aankoopkosten worden, vanaf het moment dat de software beschikbaar is voor gebruik, lineair afgeschreven.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software worden aan 20 % per jaar afgeschreven op pro rata basis.

Andere immateriële activa worden aan 10 % per jaar afgeschreven.

Bijzondere waardeverminderingen

De Vennootschap onderzoekt al zijn activa op elke balansdatum op indicatoren die aanleiding kunnen geven tot een bijzondere waardevermindering.

De boekwaarde van activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, wordt verlaagd tot hun geschatte realiseerbare waarde en het bedrag van de wijziging van de lopende verslagperiode wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Als in een volgende periode het bedrag van de bijzondere waardeverminderingen op activa andere dan goodwill of voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten als gevolg van een gebeurtenis die zich voordoet na de waardevermindering daalt, wordt het bedrag tegen geboekt via de winst- en verliesrekening.

Financiële activa

Voor een actief (of voor een groep van financiële activa) zal een op individuele basis bepaalde bijzondere waardevermindering worden aangelegd wanneer er (1) objectieve aanwijzingen zijn als gevolg van een of meer gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld na de eerste opname van het actief en (2) deze tot verlies leidende gebeurtenis(sen) een effect heeft (hebben) op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief dat betrouwbaar kan worden geschat.

Afhankelijk van het soort financieel actief kan de realiseerbare waarde als volgt worden geschat:

- de reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs;
- de contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief, of;
- op basis van de reële waarde van verkregen zekerheden.

Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten

Een aanzienlijke of langdurige daling van de reële waarde van een belegging in een eigenvermogensinstrument beneden de kostprijs vormt een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering.

Deze situatie zal elke keer individueel worden beoordeeld, maar als er geen bijkomende beoordelingselementen aanwezig zijn, beschouwt de Vennootschap een onafgebroken duur van 24 maanden als langdurig en een daling van minstens 30 % als aanzienlijk.

Als aan een van de criteria is voldaan, zal er overgegaan worden tot een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de betrokken positie om te oordelen of er een duurzame waardevermindering aanwezig is.

In de winst- en verliesrekening opgenomen bijzondere waardeverminderingverliezen op een belegging in een eigenvermogensinstrument dat wordt geclassificeerd als beschikbaar voor verkoop, kunnen niet via de winst- en verliesrekening worden teruggenomen.

Beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten

Er worden bijzondere waardeverminderingen toegepast in geval van duurzame minderwaarde of waardeverlies die te wijten zijn aan financiële moeilijkheden van de debiteur.

De activa krijgen hierbij de status 'default' indien de achterstand (in rente en / of kapitaal) 90 dagen bedraagt of de terugbetaling onwaarschijnlijk is.

Objectieve indicatoren die de Vennootschap gebruikt om het aanleggen van een voorziening af te wegen omvatten ondermeer significante financiële moeilijkheden van de emittent / debiteur; achterstallige betalingen de waarschijnlijkheid dat de emittent/debiteur een faillissement of financiële herstructurering boven het hoofd hangt, heronderhandeling van de voorwaarden van het actief door financiële moeilijkheden van de emittent / debiteur inclusief eventuele toegevingen, het verdwijnen van een actieve markt voor een financieel actief als gevolg van financiële moeilijkheden, wijziging van de kredietrating en waarneembare data die de toekomstige cashflows van een financieel actief negatief zullen beïnvloeden.

Bij evolutie naar de status default zal geval per geval beoordeeld worden of een waardevermindering moet worden aangelegd. Een waardevermindering zal overwogen worden als uit de objectieve gegevens blijkt dat een of meer gebeurtenissen waarschijnlijk de toekomstige cashflows van een financieel actief negatief zullen beïnvloeden.

Hierbij houdt men naast bovenstaande indicatoren onder andere ook rekening met andere marktinformatie over de liquiditeit en solvabiliteit van de emittent / debiteur en trends voor gelijkaardige financiële activa; en lokale economische trends en voorwaarden.

- Voor verkoop beschikbare financiële activa

Als een daling van de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar financieel actief direct in het eigen vermogen is opgenomen en er objectieve aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt het cumulatieve verlies dat direct in het eigen vermogen was opgenomen, overgeboekt van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening, ondanks het feit dat het financieel actief niet van de balans is verwijderd.

¹ WLF: woonlastenfaciliteit; doel van WLF is het voorkomen / uitstellen van een gedwongen veiling met verlies door middel van een overbruggingsfaciliteit indien de betalingsachterstand het gevolg is van de huidige economische crisis.

² BKR codering 5: melding Nederlandse kredietcentrale bij 'toegelaten' achterstand ten gevolge van economische crisis.

Het bedrag van het cumulatieve verlies dat van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening wordt overgeboekt is gelijk aan het verschil tussen de verwervingsprijs (na aftrek van eventuele aflossingen op de hoofdsom en amortisatie) en de actuele reële waarde, verminderd met eventuele eerder in de winst- en verliesrekening opgenomen waardeverminderingverliezen op dat actief.

Indien de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar schuldbewijs in een volgende periode stijgt, en de stijging objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies in de winst- en verliesrekening, moet het bijzondere waardeverminderingverlies worden teruggenomen, waarbij het bedrag van de terugname in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

- Leningen en vorderingen – individuele waardeverminderingen

Specifieke waarderingsregels voor hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling

De default status wordt toegekend wanneer ofwel de betaalachterstand groter is dan de som van drie mensualiteiten of, bij een andere terugbetalingsfrequentie, vanaf wanneer er betalingsachterstand is van meer dan 3 maanden, zowel in kapitaal als in interest. Dit geldt ook voor een nog openstaande vordering op eindvervaldag groter dan 25 euro ofwel als op basis van indicatoren blijkt dat de vordering mogelijk geheel of gedeeltelijk oninbaar is (*unlikely to pay*).

De volgende lijst van indicatoren kan aanleiding geven tot een default status: (a) loonoverdracht door derden, onroerend beslag door derden, bewarend beslag door derden, verzoek tot uitstel van betaling, verzoek tot bijkomend krediet, echtelijke moeilijkheden, overlijden, ziekte of werkonbekwaamheid, werkloosheid; (b) wijziging van domicilie of feitelijke verblijfplaats, faillissement (collectieve schuldsanering, WLF¹, BKR codering 5²), geprotesteerde wissels, onderhandse verkoop van het hypotheekpand, aanslepende minimale achterstand.

In Nederland toegestane hypotheekleningen krijgen ook de status default toegekend wanneer de ter reconstitutie van de lening afgesloten levensverzekering of beleggersrekening werd beëindigd, verbroken of nooit correct aangegaan.

De lijst van de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default wordt maandelijks opgemaakt.

Voor alle hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default wordt de noodzakelijke informatie voor waardering verzameld. Het nog openstaande gedeelte wordt verminderd met de gedwongen verkoopwaarde van het hypotheekpand bij hypotheekleningen; en / of de gedwongen verkoopwaarde van roerende goederen, onder andere in pand gegeven effecten, rekeningen, levensverzekeringen (Tak 23) en fondsen.

Voor de in Nederland verstrekte hypotheekleningen wordt bij de berekening van de waardering het volgende in rekening gebracht: de gedwongen verkoopwaarde van het hypotheekpand; de afkoopwaarde van de levensverzekering; de waarde van de beleggersrekening; de totale waarde per einde maand van het bouwdepot; de totale waarde per einde maand van het spaardepot

Als een in Nederland verstrekte hypotheeklening is afgesloten met een NHG houdt men bij de berekening van de waardering van deze lening rekening met de annuitaire daling van de NHG. Als de waardering zoals hierboven beschreven leidt tot een resterende schuld, zal een bijzondere waardevermindering worden geboekt ten bedrage van de resterende schuld.

Als de in Nederland verstrekte hypotheeklening NHG geniet, zal de waardevermindering maximum het bedrag van de annuitaire daling van de garantie bedragen.

Alle hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default worden elke maand volledig automatisch gewaardeerd. Dit kan aanleiding geven tot een waardecorrectie in min of in meer.

Alle ten laste gelegde interesten, boetes en kosten worden in het resultaat opgenomen, aangezien de individuele waardecorrectie hier rekening mee houdt.

Als vastgesteld wordt dat de hypotheeklening, het investeringskrediet of de verkoop of lening op afbetaling oninbaar is, wordt de bijzondere waardevermindering besteed.

Een lening is oninbaar als aan de volgende voorwaarden is voldaan: (a) alle mogelijke procedures werden gevoerd en / of de procedurekosten die moeten gemaakt worden wegen niet op tegen de eventuele baten die kunnen gerecupereerd worden, alle waarborgen werden uitgewonnen en / of de procedurekosten tot uitwinning van de waarborg is in disproportie tot de mogelijke baten; (b) op basis van de beschikbare gegevens zijn er geen verhaalmogelijkheden meer ten opzichte van de kredietnemers en wordt geen grotere recuperatie meer verwacht in de toekomst; (c) na uitwinning van de waarborgen, garanderen de inkomende betalingen (zowel betalingsregelingen en / of stortingen uit loonsoverdracht of andere beslagen) geen volledige terugbetaling van de schuldvordering op korte termijn (< 1 jaar).

Bovenstaande regels moeten niet cumulatief voldaan zijn, maar kunnen elk op zich een motivatie zijn om de lening als oninbaar te beschouwen.

Specifieke waarderingsregels voor niet-hypothecaire kredietopeningen en debetstanden op giro, gouden, internet en makelaarsrekeningen

Niet-hypothecaire kredietopeningen en debetstanden op rekeningen in default zijn ofwel vorderingen waar er een ononderbroken overschrijding is gedurende drie maanden ofwel vorderingen waarvan op basis van indicatoren blijkt dat de vordering mogelijk geheel of gedeeltelijk oninbaar is (*unlikely to pay*).

De lijst van indicatoren die aanleiding kan geven tot een default status is dezelfde als bij de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen op afbetaling en leningen op afbetaling.

De bepalingen met betrekking tot de waardering, het aanleggen van bijzondere waardeverminderingen, de periodiciteit, opname in winst- en verliesrekening van interesten, boeten en kosten, en de besteding zijn dezelfde als bij de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen op afbetaling en leningen op afbetaling.

- Leningen en vorderingen – collectieve waardeverminderingen

Naast de individuele bijzondere waardeverminderingen worden er ook collectieve op portefeuillebasis gebaseerde – waardeverminderingen in de vorm van een IBNR (*incurred but not reported*) voorziening aangelegd.

Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de hypothecaire vorderingen zonder default status en waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis (*performing loans*).

Deze collectieve beoordeling van bijzondere waardeverminderingen bevat de toepassing van een *loss confirmation period*.

Deze *loss confirmation period* staat voor een tijdsinterval (in maanden uitgedrukt) tussen het moment dat de gebeurtenis die de oorzaak is van de bijzondere waardevermindering zich voorgedaan heeft (i.e. een loss event) en het moment dat deze geïdentificeerd wordt in de kredietrisicosystemen van de entiteit.

De toepassing van de *loss confirmation period* zorgt er zo voor dat bijzondere waardeverminderingen die zich al wel hebben voorgedaan maar nog niet als dusdanig zijn geïdentificeerd, ook worden meegenomen in de aangelegde waardeverminderingen.

De *loss confirmation period* wordt permanent geëvalueerd en kan gewijzigd worden in functie van marktevoluties (onder meer huizenprijzen, transacties, fiscaliteit), portfolio karakteristieken en macro-economische indicatoren (onder meer werkloosheid, BNP-groei, schuldgraad, echtscheidingen).

De IBNR wordt berekend en aangelegd voor alle retailkredietportefeuilles op basis van aangepaste IRB-modellen die gebruikt worden voor het bepalen van de minimale prudentiële kapitaalvereisten. Deze aanpassingen betreffen essentieel de introductie van de vermelde *loss confirmation period* en een conjuncturele aanpassing die rekening houdt met de actuele verliezen op de portefeuille in plaats van de gemiddelde historische verliezen. De *loss confirmation period* bedraagt hierbij minimaal 3 maanden voor de verschillende risicoklassen.

Naast de IBNR-voorziening wordt er tenslotte ook een waardevermindering voor collectief beoordeelde financiële activa aangelegd. Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering wordt alleen aangelegd voor een MBS-portefeuille die onder de leningen en vorderingen geïdentificeerd zijn.

Overige activa

Voor niet-financiële activa wordt de realiseerbare waarde bepaald als de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde.

De reële waarde verminderd met verkoopkosten is het bedrag dat kan worden verkregen door de verkoop van een actief in een marktconforme (*at arm's length*) transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen, na aftrek van verkoopkosten.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen waarvan verwacht wordt dat ze zal voortvloeien uit het voortgezette gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan het einde van zijn gebruiksduur.

Jaarlijkse impairment test goodwill

Goodwill wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen. Die worden aangelegd als de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort, hoger is dan zijn realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten zoals swaps, termijncontracten en opties. Een dergelijk financieel instrument heeft een waarde die wijzigt als gevolg van veranderingen in onderliggende variabelen, vergt weinig of geen netto aanvangsinvestering en wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld. Zij worden geïdentificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkingsderivaten.

De Vennootschap maakt gebruik van afdekkingstransacties (effectieve afdekkingsderivaten) als aan alle daartoe vereiste voorwaarden is voldaan (volgens de vereisten van afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU).

Die voorwaarden zijn: de aanwezigheid van formele documentatie van de afdekkingsrelatie aan het begin van de afdekking; de verwachting dat de afdekking effectief zal zijn; de mogelijkheid om de afdekkingseffectiviteit

op betrouwbare wijze te meten; en de continue meting tijdens de gerapporteerde periode waarin de afdekking als effectief kan worden bestempeld.

Bij **reëlewaardeafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van het risico gewaardeerd tegen reële waarde en worden de afgedekte posities aangepast voor de wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte waarbij al deze schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De geprojecteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de renteopbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. De administratieve verwerking als afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties of als het afdekkingsinstrument vervalt of wordt verkocht.

In dat geval wordt het herwaarderingsresultaat van de afgedekte positie (in het geval van vastrentende financiële instrumenten) in het resultaat van het boekjaar opgenomen tot eindvervaldag op basis van de effectieve rentevoet of bij realisatie van de afgedekte positie.

Reëlewaardeafdekkingstransacties **ter afdekking van het renterisico van een portefeuille** past de Vennootschap toe om het renterisico van een portefeuille leningen af te dekken met renteswaps. De renteswaps worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte bedrag worden als een aparte post bij de activa opgenomen in de balans.

De Vennootschap past de carve-outversie van IAS 39 toe, zodat er geen ineffectiviteit ontstaat als gevolg van vervroegde terugbetalingen die afwijken van de verwachtingen, zolang er sprake is van een onderhedding. In geval van een niet-effectieve afdekking zal de cumulatieve reëlewaardeschommeling van het afgedekte bedrag worden geamortiseerd in de winst- en verliesrekening, en wel over de resterende levensduur van de afgedekte activa, of onmiddellijk worden weggeboekt uit de balans als de ineffectiviteit is ontstaan als gevolg van het feit dat de betreffende leningen niet langer worden erkend.

Bij **kasstroomafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van de risico's gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde toe te wijzen aan het effectieve deel van de afdekking worden opgenomen in een aparte post van het eigen vermogen. De geprojecteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de rente-opbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. Het niet-effectieve deel van de afdekking wordt opgenomen in het resultaat van het boekjaar. De afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties. In dat geval worden de derivaten beschouwd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden en als zodanig gewaardeerd.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden op de balans opgenomen tegen reële waarde op de transactiedatum. Nadien worden ze gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de schommelingen van de reële waarde in het resultaat van het boekjaar worden opgenomen.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden met een positieve reële waarde komen op de actiefzijde van de balans, diegene met een negatieve reële waarde op de verplichtingzijde.

In contracten besloten derivaten

Financiële activa of verplichtingen of andere contracten kunnen in een contract besloten (*embedded*) derivaten bevatten. Dergelijke contracten worden 'hybride instrumenten' genoemd.

Als het basiscontract (1) niet wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (2) de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract, moet het in een contract besloten derivaat worden afgezonderd van het basiscontract en gewaardeerd tegen reële waarde als een op zichzelf staand derivaat.

Reële waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Het basiscontract wordt opgenomen en gewaardeerd door toepassing van de regels van de betreffende categorie van het instrument.

Als (1) het basiscontract wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening of als (2) de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat nauw aansluiten bij die van het basiscontract, wordt het in een contract besloten derivaat niet afgezonderd en wordt het hybride instrument gewaardeerd als één enkel instrument.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde of *fair value* is de prijs die ontvangen/betaald zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een schuld in een *orderly* transactie tussen marktparticipanten op de rapporteringsdatum.

De Vennootschap gebruikt de volgende volgorde voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten: eerst genoteerde prijzen in een actieve markt, daarna het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Als er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Deze waarderingstechnieken maken zoveel als mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals risicomarges en inschattingen van toekomstige kasstromen.

De reële waarde van in het bijzonder de leningen en vorderingen wordt bekomen via de techniek van de contante-waardeberekening, waarbij de toekomstige kasstromen worden verdisconteerd aan de 'swapcurve' plus een *spread*, die stelselmatig wordt herbekeken.

In het zeldzame geval waar het niet mogelijk is om de reële waarde van een niet genoteerd eigenvermogensinstrument betrouwbaar te bepalen, wordt het tegen kostprijs opgenomen.

Bij eerste opname is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs, tenzij de reële waarde blijkt uit waarneembare recente markttransacties van hetzelfde instrument, of wordt ze gebaseerd op waarderingstechnieken waarvan de variabelen alleen uit gegevens bestaan afkomstig uit waarneembare markten.

Leaseovereenkomsten

De Vennootschap sluit enkel operationele leaseovereenkomsten af voor de huur van materieel en gebouwen. Betalingen als gevolg van dergelijke leasetransacties worden op een lineaire basis in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Terugkoopovereenkomsten

Effecten die onder een terugkoopovereenkomst (repo) vallen, blijven in de balans opgenomen. De schuld die voortvloeit uit de verplichting tot terugkoop van de activa is begrepen in schulden aan banken of schulden aan cliënten, afhankelijk van de tegenpartij.

Effectisering

De effectisering kunnen de vorm aannemen van een verkoop van de betrokken activa naar met een speciaal doel opgerichte entiteiten (SPVs) of een overdracht van het kredietrisico door middel van kredietderivaten. Een SPV geeft effectentranches uit ten behoeve van de financiering van de aankoop van de activa.

De in een effectisering begrepen financiële activa worden (volledig of gedeeltelijk) niet langer verantwoord wanneer de Vennootschap nagenoeg alle risico's en opbrengsten van de activa (of delen ervan) overdraagt.

Personeelsbeloningen

Pensioenverplichtingen

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen.

De bijdragen van de Vennootschap aan toegezegde bijdrageregelingen voor pensioenen worden in de winst- en verliesrekening als last opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsrechten

Personeelsrechten omtrent jaarlijkse toegezegde vakantiedagen en op grond van langdurige diensttijd verdiende vakantiedagen worden boekhoudkundig verwerkt in het jaar waarop deze dagen gebaseerd zijn.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen in de balans (1) als er een verplichting bestaat op de balansdatum, als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, (2) als een uitstroom van middelen waarschijnlijk is en (3) als een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting van de op afsluitingsdatum gedane uitgaven, die vereist zullen zijn om de bestaande verplichting af te wikkelen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis.

Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat van het boekjaar betreffen de effectieve belastingen en de uitgestelde belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de Vennootschap actief is.

De effectieve belastingen omvatten deze die verschuldigd zijn op het belastbare inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op de balansdatum, en elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande jaren.

Uitgestelde belastingen worden berekend op tijdelijke belastbare verschillen die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening.

Deze belastingen worden berekend aan de hand van de belastingvoeten die geldig zullen zijn op het moment van realisatie van de activa of verplichtingen waarop ze betrekking hebben.

Uitgestelde belastingvorderingen worden alleen geboekt als er waarschijnlijk voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit.

Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

Aandelenkapitaal

Er worden geen aandelen ingekocht door de Vennootschap.

Samengestelde financiële instrumenten

Componenten van samengestelde financiële instrumenten (delen van verplichtingen en van het eigen vermogen) worden opgenomen in de respectievelijke rubrieken van de balans.

Andere eigenvermogenscomponenten

Andere elementen die in het eigen vermogen worden opgenomen hebben onder meer betrekking op de 'voor verkoop beschikbare activa'.

3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

De Vennootschap is de consoliderende vennootschap en 99,99 % van haar aandelen zijn in het bezit van BVG (de beleidsholding van de Argenta Groep).

Het IFRS eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders per 31 december 2013 bedraagt 1.388.027.229 euro tegenover 1.295.084.649 euro per 31 december 2012. De stijging van het eigen vermogen is de resultante van meerdere elementen.

Overzicht samenstelling IFRS eigen vermogen	31/12/2012	31/12/2013
Volstort kapitaal	459.105.400	518.246.650
Herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa	215.849.450	132.452.018
Reserves	545.814.654	568.990.610
Resultaten lopende jaar	82.317.207	174.974.622
Kasstroomafdekking	-8.002.062	-6.636.671
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.295.084.649	1.388.027.229
Minderheidsbelangen	79.260	79.518
	1.295.163.909	1.388.106.747

Er is een stijging van het eigen vermogen als gevolg van onder meer de toevoeging van de winst van het boekjaar van 174.974.622 euro, een daling als gevolg van de wijzigingen van de reële waarde van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' en de verwerking van een kasstroomafdekking in het eigen vermogen.

De elementen van het IFRS eigen vermogen worden in onderstaande tekst verder beschreven.

Volstort kapitaal

Het volstort aandelenkapitaal, vertegenwoordigd door 168.975 aandelen (zonder vermelding van nominale waarde), bedraagt 518.246.650 euro (459.105.400 euro per 31 december 2012).

De stijging is het gevolg van een kapitaalverhoging van 59.141.250 euro die op 17 december 2013 plaatsvond. Deze kapitaalverhoging vond plaats zonder uitgifte van nieuwe aandelen en werd onderschreven door de huidige aandeelhouders (nadat deze in december een tussentijdse dividenduitkering voor hetzelfde bedrag hadden ontvangen van de Vennootschap).

In 2012 vond er een kapitaalverhoging van 37.850.400 euro plaats.

Herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa

De 'voor verkoop beschikbare financiële activa' (*Available For Sale* (AFS) portefeuille) worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet.

De vermelde schommelingen in reële waarde zijn terug te vinden in het eigen vermogen bij de post 'herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa'.

Deze reserve evolueerde van 215.849.450 euro per 31 december 2012 naar 132.452.018 euro per 31 december 2013.

Detailtering herwaarderingsreserve	31/12/2012	31/12/2013
Totale latente meer- en minwaarden vastrentende effecten	433.685.971	260.153.385
Opgenomen <i>micro hedges</i>	-87.832.873	-43.141.251
Totale latente belastingen op de vastrentende effecten	-117.550.787	-73.760.421
Latente meer- en minwaarden op niet vastrentende effecten	503.066	338
Aandeel minderheidsbelangen	-241	0
Latente minderwaarde geherclassificeerde activa	-19.626.854	-16.361.208
Latente belastingen op geherclassificeerde activa	6.671.168	5.561.175
Totaal herwaarderingsreserve	215.849.450	132.452.018

In het totaal zit een herwaarderingsreserve van de voor verkoop beschikbare activa en een bevroren herwaarderingsreserve van een MBS-portefeuille die in 2011 werd geherclassificeerd naar de 'leningen en vorderingen'-portefeuille.

Samenstelling herwaarderingsreserve	31/12/2012	31/12/2013
Herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa	228.805.136	143.252.051
Bevroren herwaarderingsreserve geherclassificeerde activa	-12.955.686	-10.800.033

Bij toelichting 14 is meer informatie terug te vinden in verband met de in bovenstaande tabel opgenomen lijn 'latente minderwaarde geherclassificeerde activa' en de bevroren AFS-reserve. Bij toelichting 15 is meer informatie te vinden in verband met de verwerking van de vermelde *micro hedges*.

Kasstroomafdekking

De Vennootschap heeft een renteswap afgesloten die in het kader van *hedge accounting* als *cash flow hedge* verwerkt wordt. Door deze werkwijze komt de marktwaarde van de swap (na verrekening van belastingen) op een aparte lijn van het eigen vermogen. Bij toelichting 24 wordt deze *cash flow hedge* uitgebreider beschreven.

Reserves

In de post reserves van 568.990.610 euro per 31 december 2013 bevinden zich onder meer de statutaire reserves van de moedermaatschappij van de Bankpool, zijnde de Vennootschap, die op enkelvoudig niveau (voor resultaatsverdeling) beschikt over beschikbare reserves van 499.998.881 euro en wettelijke reserves van 36.316.948 euro per 31 december 2013.

De stijging van de beschikbare reserves van 452.700.323 euro naar 499.998.881 euro is de resultante van een uitkering van een dividend in december 2013 van 59.141.250 euro uit de beschikbare reserves, een toevoeging bij de resultaatsverwerking van boekjaar 2012 en een toevoeging van 444.603 euro (Bgaap overboeking van herwaarderingsmeerwaarden van gebouwen naar beschikbare reserves).

Baten uit het lopende boekjaar

Het geconsolideerd resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar bedroeg 174.974.622 euro per 31 december 2013 ten opzichte van een geconsolideerd resultaat van 82.317.207 euro per 31 december 2012.

Dividendvoorstel voor het boekjaar

In december 2013 werd aan de aandeelhouders een tussentijds dividend uitgekeerd van 59.141.250 euro (350 euro per aandeel).

Hierop volgend vond er op 17 december een kapitaalsverhoging voor hetzelfde bedrag plaats bij de Vennootschap waarop ingeschreven werd door de twee aandeelhouders.

De raad van bestuur van de Vennootschap zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap voorstellen om geen bijkomend dividend uit te keren over het boekjaar 2013.

In 2012 was er na uitkering van een tussentijds dividend en verrekening van de daaropvolgende kapitaalsverhoging per saldo een cash uitstroom van 19.601.100 euro (of 116 euro per aandeel).

In 2013 is door de uitkering van een tussentijds dividend en de daaropvolgende kapitaalsverhoging voor hetzelfde bedrag geen cash uitstroom.

4. Minderheidsbelangen

De minderheidsbelangen bij de Vennootschap hebben betrekking op de aandelen van haar dochtervennootschap ABL die niet in het bezit zijn van de Vennootschap.

Deze aandelen zijn rechtstreeks in het bezit van de overkoepelende beleidsholding van BVg.

Verder is bij de minderheidsbelangen het volledige kapitaal (18.000 euro) van de SPV Green Apple terug te vinden. Hoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, werd deze vennootschap omwille van de IFRS-regels (SIC 12) wel mee geconsolideerd.

In 2013 was er een winst toewijsbaar aan het minderheidsbelang van 500 euro ten opzichte van 2.393 euro in 2012.

De herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa toewijsbaar aan de minderheidsbelangen bedroeg 0 euro op het einde van 2013 ten opzichte van 241 euro per einde 2012.

Er zijn verder geen minderheidsbelangen bij de 'andere elementen van het totaalresultaat' vermits ABL geen effectenportefeuille meer heeft en geen afgeleide instrumenten heeft.

5. Risk management

Professioneel en compleet risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame winstgevendende groei. De Argenta Groep onderkent dat en beschouwt *risk management* als een van zijn kernactiviteiten.

Het kader voor risicobeheer wordt voortdurend geactualiseerd en aangepast op basis van nieuwe reglementeringen, dagelijkse ervaringen en wijzigingen in de activiteiten van Argenta. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn, is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle belanghebbenden: cliënten, beleggers, kantoorhouders, toezichhouders en ratingbureaus, maar ook bestuurders, management en medewerkers.

De strategie en het langetermijnbeleid van alle entiteiten binnen de Argenta Groep wordt bepaald door het directiecomité en de raad van bestuur van BVg. De twee voornaamste dochtervennootschappen, de Vennootschap en zusterentiteit Aras, staan in voor het operationele bestuur binnen hun bevoegdheden vastgelegd in het Memorandum of Internal Governance.

Het risicobeheer bij de Vennootschap

De directiecomités van de Vennootschap, Aras en BVg zijn geïntegreerd. Ze hebben een aantal gemeenschappelijke leden: de Chief Executive Officer (CEO), de Chief Financial Officer (CFO) en de Chief Risk Officer (CRO).

Die eenheid van leiding onderstreept het belang van een commerciële, risico- en financiële groepsstrategie die naadloos op elkaar zijn afgestemd, met de nadruk op de langetermijnrelatie met zowel de cliënten als de onafhankelijke kantoorhouders.

In 2013 heeft de Argenta Groep verder gebouwd aan zijn voorzichtig en transparant risicobeheer. Dat heeft zijn toegevoegde waarde intussen meer dan bewezen.

Op het gebied van risico governance werden een aantal zaken verder scherp gesteld. Ook heeft de Vennootschap in het kader van Bazel III grote stappen voorwaarts gezet.

Het *Risk Appetite Framework* (Risico-Appetijtraamwerk, hierna **RAF**) is inmiddels sterk ingebed in de cyclus van het businessplanproces: inkleuren van de risicobereidheidsmatrix, vertaling naar voluntaristische RAF-normen, toetsing aan de iteraties van het businessplan en finaal de risico-evaluatie.

- Het RAF is een transparant knipperlichtensysteem waarbij op basis van drie indicatoren (een groen, oranje en rood knipperlicht) per risicoklasse het dagelijks risicomanagement opgevolgd wordt.

Daarbij is er een directe band tussen de risicoparameters uit het RAF met het ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) en via de verdere vertaling naar de operationele risicolimieten in de beleidsdocumenten. Dit resulteerde in de dagelijkse inbedding van het risicobewustzijn in de eerste lijn.

In 2013 werden onder meer de volgende beleidsdocumenten goedgekeurd:

- Wat betreft de sleutelfuncties: het Handvest Geschiktheid van Sleutelfunctionarissen (*Fit & Proper*-handvest), het Compliance Charter, het Charter Risicobeheerfunctie;
- Betreffende operationeel risico: de beleidslijn Informatiebeveiliging en de beleidslijn Business Continuity Management.

De beleidslijn Thesaurie & ALM werd geactualiseerd en toont aan dat de inbedding van het RAF op volle kruissnelheid is gekomen met de uitbreiding naar nieuwe activa klassen

Naast een optimalisatie van de risicogovernance werden ook de risicometrieën sterk verbeterd. De risicoparameters binnen het RAF werden hierbij verfijnd met het toekennen van een globale risicoscore en de implementatie van een nieuwe interne controle maturiteitsmatrix.

In 2013 was er op regelmatige basis overleg met de betrokken toezichthouders waarbij onder meer onderstaande thema's aan bod kwamen.

SREP (Supervisory Review & Evaluation Process)

De resultaten van het ICAAP werden hierbij vergeleken met het SREP, d.i. de inschatting van de risico's en kapitaalvereiste door de Nationale Bank van België (hierna de **NBB**) volgens hun eigen interne methodologie. De oefening bracht geen fundamentele opmerkingen over het ICAAP voor wat betreft opbouw en meting van de risico's.

RRP (Recovery & Resolution Plan)

Om de voorbereiding van crisisbeheersing te verbeteren vragen de nationale toezichthouders aan alle systeemrelevante banken om een Herstelplan op te stellen. Dit plan moet proactief de verschillende herstelopties identificeren waarover de instelling beschikt om haar financiële toestand te verbeteren, mocht dit nodig zijn. Uiteraard moet de doeltreffendheid en impact van deze herstelopties worden geëvalueerd onder verschillende stress-scenario's.

Het opstellen van Herstelplannen maakt deel uit van de structurele hervormingen die na de bankencrisis werden geïnitieerd door de G-20. Eén van de vaststellingen was dat de overheid onvoldoende voorbereid en uitgerust was om op een doeltreffende manier om te gaan met (bijna) falende financiële instellingen.

In lijn met de planning die werd vooropgesteld door de NBB, werd een risicocartografie opgesteld en werden relevante stress-scenario's gedefinieerd en doorgerekend. Ook werd gestart met het identificeren van herstelmaatregelen en de ontwikkeling van een berekeningsmodel.

ECB Comprehensive Assessment

In november 2013 werd het ECB Comprehensive Assessment-traject opgestart door de Europese Centrale Bank (hierna de **ECB**) en de NBB in voorbereiding op de overdracht van het banktoezicht van de grootste Europese financiële instellingen naar de ECB. Vijf Belgische financiële instellingen zullen hierbij rechtstreeks onder het ECB toezicht gaan vallen. Dit traject zal verder lopen in 2014 en omvat onder meer een Risk Assessment, een Asset Quality Review (AQR) en stress-testen.

Daarnaast werd er in 2013 door de afdeling Risk ook gewerkt aan:

- de verdere ontwikkeling van ICAAP (inclusief forwardlooking);
- de implementatie van door de NBB goedgekeurde interne ratingmodellen voor banken en corporates;
- de verdere integratie van de Validatiecel binnen bedrijfswijde projecten;
- een uitgebreidere bijdrage aan de externe (financiële) controles (die uitgevoerd werden door de NBB, De Nederlandse Bank (hierna de **DNB**) en het Internationaal Monetair Fonds (hierna het **IMF**) en stresstesten).

Governance

Het groepsrisicobeheer bevindt zich, naast de onafhankelijke controlefuncties Interne Audit en Compliance, voornamelijk op het niveau van de Argenta Groep. De Risicobeheerfunctie wordt in het Handvest Risicobeheer gedefinieerd als de tweedelijnsfunctie die het algemeen risicobeheer binnen de Vennootschap stuurt.

De Risicobeheerfunctie begeleidt en controleert de eerste lijn inzake risicobeheer en ondersteunt met advies over de risico's. Ze wordt uitgeoefend door de directie Risk en Validatie en staat onder de hiërarchische verantwoordelijkheid en het toezicht van de Chief Risk Officer.

Het risicobeheer in eerste lijn wordt binnen elke entiteit in volle verantwoordelijkheid georganiseerd en gedragen. Het behoort dus tot de verantwoordelijkheid van de bestuursorganen van de verschillende groepsvennootschappen.

Er werden belangrijke inspanningen gedaan om de rollen en verantwoordelijkheden in deze gespecialiseerde domeinen verder te omschrijven en te onderscheiden.

De directie Risk & Validatie:

- verzorgt de onafhankelijke tweedelijnscontrole;
- hanteert als basisprincipe: *identify, report, monitor and mitigate* voor alle materiële risicofactoren (onder meer rente- en businessrisico), die vervolgens gekapitaliseerd worden in het ICAAP voor de Bankpool. Stuur hiermee ook het (economisch) kapitaalbeheer;
- heeft aldus een radarfunctie, namelijk de verdere proactieve identificatie van nog niet volledig geïdentificeerde risico's;
- vervult een belangrijke rol in het beleid en de validatie bij het modelleren van risico's;
- doet de nodige formele risicocontroles en speelt vanuit haar finaliteit een actieve rol op onder meer het Groepsriskcomité en het Asset-liabilitycomité;
- adviseert de directiecomités en de raden van bestuur op een onafhankelijke manier over het risicobeheerproces binnen de Argenta Groep.

Het maandelijkse overkoepelende Groepsrisicocomité (GRC) heeft een alternerende agenda met de ene maand ICAAP-onderwerpen, de volgende maand kredietrisico-onderwerpen (Kreco of Kredietrisicocomité) en vervolgens het operationeel risico (Orco of Operationeel risicocomité).

Naast de tweedelijnscontrole is het valideren van de risicomodellen een van de kernactiviteiten van de directie Risk en Validatie. De toezichthouder verplicht financiële instellingen immers om de ontwikkelde risicomodellen te laten valideren door een onafhankelijke validator.

De Validatiecel heeft in 2013 onder meer de volgende activiteiten verricht:

- Validatie van de review en herkalibrering van de modellen voor het kredietrisico van de hypotheekportefeuilles van de vennootschap, CBHK en ARNE.
- Validatie van de herziening, de herkalibrering en de stresstesten van de beleggingsportefeuille (meer bepaald de blootstelling op financiële instellingen, ondernemingen en covered bonds).
- Validatie van de actualisering van het interne ratingmodel van de bank.
- Validatie van de interne ratingmodellen voor centrale, regionale en lokale overheden.
- Validatie van het pricingmodel voor het spaarboekje.

Het risicoprofiel van de Vennootschap

In dit jaarverslag worden de activiteiten van de Bankpool besproken en in overeenstemming met de bepalingen in artikel 119, 5° van het Wetboek van Vennootschappen wordt hieronder een overzicht gegeven van de doelstellingen en het beleid omtrent de beheersing van de bancaire risico's.

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap betreffende dit risicobeheer zijn zodanig opgezet dat de gekende risico's op afdoende wijze worden gesignaleerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst. Door haar activiteiten wordt de Vennootschap blootgesteld aan verschillende risico's. Het risicobeheer voor de Vennootschap maakt hierbij onder meer een onderscheid tussen de volgende categorieën van risico: financieel risico (voornamelijk het renterisico), het liquiditeitsrisico, het kredietrisico (inclusief concentratierisico en landenrisico), het operationeel risico en de andere risico's.

Deze risico's worden voor heel de Argenta Groep op een uniforme manier beheerd, via het vermelde RAF, de beleidslijnen en procedures.

5.1. Financieel risico

Het financieel risico (marktrisico) is het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen. Bij dit marktrisico worden onder meer de volgende drie soorten risico's onderscheiden: renterisico, valutarisico en overige prijsrisico's.

Renterisico

Het professionele beheer van deze marktrisico's is – gelet op de specifieke strategische positionering van de Vennootschap als spaarbank – vooral toegespitst op het oordeelkundige beheer van het renterisico, dat de voornaamste component is van het marktrisico.

De resultaten en de eigenvermogenspositie van de Vennootschap vertonen een bepaalde sensitiviteit voor rentewijzigingen omdat een belangrijk onderdeel van de bedrijfsstrategie erin bestaat middelen op korte tot middellange termijn – hoofdzakelijk via spaardeposito's en kasbons geplaatst bij *retail*cliënteel – aan te trekken en deze te herinvesteren via diverse vormen van kredieten en beleggingen. Vermits de looptijd van deze herbeleggingen niet noodzakelijk overeenstemt met die van de aangetrokken middelen ontstaat een

looptijdsmismatch, die door de renteversillen tussen de diverse looptijden aanleiding geeft tot de vorming van een transformatieresultaat.

De brutowaarde van het bedrijf (het verschil tussen de aan marktwaarde gewaardeerde investeringen en de kostprijs van de financiering hiervan) wordt beïnvloed door de schommelingen van deze rentetarieven. De intensiteit ervan wordt bepaald door de grootte van de gekozen 'duration gap'. Deze parameter geldt als maatstaf voor de gewogen looptijdsmismatch, waarmee in belangrijke mate de rentesensitiviteit kan worden bijgestuurd.

Deze duration gap vormt dan ook een van de belangrijkste instrumenten waarmee de Vennootschap op basis van haar inzichten in de toekomstige renteontwikkelingen richting geeft aan haar bedrijfsresultaten en ook rekening houdt met de potentiële impact hiervan op de brutowaarde van het bedrijf als richtgetal voor haar eigenvermogenspositie.

De duration gap kan op flexibele wijze en op korte termijn worden bijgestuurd op basis van financiële instrumenten. Ze kan ook op langere termijn worden aangepast door een fundamentele wijziging in de positionering van bepaalde activiteiten te overwegen.

(i) De eerstgenoemde vorm van aanpassing van de rentesensitiviteit wordt uitgevoerd door middel van gangbare en liquide financiële instrumenten, die via de kapitaalmarkten ter beschikking staan, zoals interest rate swaps en caps. Dergelijke exogene instrumenten worden onder meer gebruikt in het kader van de beheersing van het renterisico. Ze zijn onderhevig aan een strikt beleid inzake tegenpartijrisico's.

(ii) De tweede reeks maatregelen heeft betrekking op endogene bijsturingen waarbij op basis van de prijspolitiek voor deposito's en kasbons en de toegepaste marges en het acceptatiebeleid van kredieten in de diverse looptijdsegmenten de rentegevoeligheid van de portefeuille op structurele wijze kan worden bijgestuurd. Een dergelijke bijsturing is evident gericht op de fundamentele strategische positionering van de Vennootschap, terwijl de eerder genoemde exogene maatregelen veeleer een tactisch karakter hebben. Ze gelden wel als aanvulling op de in beginsel nagestreefde endogene bijsturing van de balans.

De Vennootschap besteedt bij haar processen voor risicobeheersing veel aandacht aan een coherente interne organisatie, die haar in staat moet stellen deze activiteiten oordeelkundig, objectief en efficiënt uit te voeren en hieromtrent tijdig en volledig te rapporteren aan de bevoegde beleidsorganen. In de eerste plaats is dit het Asset-liabilitycomité. Het draagt specifieke verantwoordelijkheden bij de bewaking van het dagelijkse beheer van de financiële posities en rapporteert hierover aan het directiecomité. Het heeft als permanente opdracht om zowel het netto-interestinkomen als de marktwaardegevoeligheid van het eigen vermogen binnen gestelde limieten te houden.

Het structureel renterisico van de balans wordt dus opgevolgd door middel van verschillende risicobeheerinstrumenten waaronder *duration gaps* en NII-gebaseerde risicomaatstaven. De norm werd vastgelegd op basis van het maximaal aanvaardbare verlies bij een rentewijziging van 1 % (100 basispunten).

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in het banking book

Onderstaande tabel geeft per 31 december 2013 de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden en het eigen vermogen van de Vennootschap weer bij een parallelle renteschok van 100bp en vergelijkt deze met een conforme simulatie per eind 2012. De renteschok wordt verondersteld zich in 4 trappen van 25bp te voltrekken: onmiddellijk, na 3 maand, na 6 maand en na 9 maand.

(in 000 euro)	31/12/2013		31/12/2012	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat over 12 maanden	71.469.775	-25.757.310	27.098.558	8.371.551
	14,81 %	-5,34 %	7,11 %	+2,20 %
Impact op eigen vermogen	-118.135.214	136.635.263	-80.587.402	-14.684.444
	-3,54 %	4,09 %	-2,67 %	-0,49 %

De rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden en het eigen vermogen van de bank komt uitsluitend voort uit het bankingbook, de bank houdt geen tradingbook aan.

De berekeningen gebeuren door de ALM-afdeling. Bij de berekeningen wordt volgens standaardhypothese uitgegaan van een statische balans: de uitstaande posities en balansmix per 31 december worden constant gehouden.

De rentegevoeligheid van het eigen vermogen wordt gemeten door de verdiscontering van de contractuele en behavioural cashflows van activa en passiva aan de euribor-swaprentecurve. Zij toont de latente kapitaalwinst of het verlies bij schokken op deze curve.

Bij de marktrente-simulaties wordt rekening gehouden met volgende elementen :

- vervroegde kredietterugbetalingen (impact van de rentevoeten op de verwachte Constant Prepayment Rate en de te ontvangen wederbeleggingsvergoeding);
- voorziene trekkingen van goedgekeurde, maar nog niet volledig opgenomen, kredieten op positedatum;
- rentecaps en -floors op kredieten met herzienbare rente;
- opties in effectenportefeuille (calls of weighted average life);
- waardevariëaties van rentederivaten waarop geen Hedge Accounting van toepassing is (fair value through P&L).

Het betreft hier voornamelijk optionaliteiten, die een voorname bron van assymetrie in de uitkomst van de simulaties zijn. Een andere bron van assymetrie is het niveau van de rentecurve. Afgelopen jaar steeg de rentecurve op het langere eind van de curve met ongeveer 50bp. Hierdoor valt een -100bp renteschok minder snel op de 0 %-bodem. Het positief effect van een rentedaling op het marktwaardepotentieel van het actief werd hierdoor groter dan het jaar voordien.

De voornaamste bron van rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden is de impact van een rentewijziging van de spaarrekeningen. Hun toegenomen aandeel in balansmix, gekoppeld aan standaard tariefhypothese (70 % tariefelasticiteit met 6 maand vertraging zonder caps / floors) deed de globale resultaatsgevoeligheid toenemen.

Vorig jaar werd bij -100bp nog een 100 % tariefelasticiteit verondersteld. De meting per 31 december 2012 werd daarom in overeenstemming gebracht met de hypothese-aanpassing (ten gevolge van de update van de financiële beleidslijn). Op deze manier wordt een eenduidige vergelijkingsbasis bekomen over twee jaren.

Het afgelopen jaar werd met gemiddeld lagere *Constant Prepayment Rates* gerekend (na jaarlijkse hercalibratie van prepaymentmodel). Zulk veranderend verondersteld gedrag brengt een afruil tussen kortetermijn (resultaat over 12 maanden) en langetermijneffecten (eigen vermogen) teweeg. Dit wordt uitvergroot door renteschokken. Bij +100bp wordt, vergeleken met het jaar voordien, een hoger resultaat gemeten over de eerste 12 maanden (minder vroegtijdig verlies van rendement) en een lagere eigen vermogensprojectie (*duration* van hypotheek verlengt).

De herwaardering van rentederivaten die formeel als afdekking van renterisico kunnen geboekt worden hebben geen impact op resultaat en eigen vermogen bij een renteschok van +/- 100bp. Immers, de herwaardering van de afgedekte financiële instrumenten (hedged items) genereert een identieke maar tegengestelde impact.

De structurele duration mismatch tussen actief en passief werd het afgelopen jaar door zowel endogene als exogene stuuracties stabiel gehouden. De interne risicolimieten, zowel in het inkomens- als in het vermogensperspectief, bleven te allen tijde gerespecteerd.

Strategieën voor risicovermindering

Om de marktsensitiviteit binnen de door de raad van bestuur van de Venootschap goedgekeurde risicoappetijt te houden en de knipperlichtniveaus van de NBB niet te overschrijden, werden er in 2013 bijkomend *interest rate caps* gekocht en renteswaps afgesloten. Deze exogene indekking geldt als aanvulling op de altijd maximaal nagestreefde endogene bijsturing van de balans.

Dankzij een rente-indekking met een cap kan de tariefzetting op het spaarboekje gedeeltelijk mee volgen met een eventuele toekomstige rentestijging, terwijl dit zonder *hedge* moeilijk zou zijn door minder frequente herprijzingen van het actief.

Anderzijds moeten de rentevaste langetermijnactiva vlottend gemaakt kunnen worden bij een opwaartse rentetrend. Dankzij een rente-indekking kan de gebudgetteerde rentevaste hypotheekproductie met lange looptijd vlottend gemaakt worden bij een eventuele toekomstige rentestijging. Dit biedt dan zowel bescherming vanuit zowel een inkomens- als waardeperspectief.

Op de financiële verwerking van afdekkingen zijn onder IFRS strenge regels van toepassing en niet iedere economische afdekking die voor de afdekking van het renterisico wordt gebruikt, wordt onder IFRS aangemerkt als *hedge* waardoor er volatiliteit in het IFRS-resultaat kan komen.

Meer informatie met betrekking tot de toegepaste reële waarde afdekkingen 'ter afdekking van het renterisico' van een portefeuille en de andere afdekkingen staan bij de toelichtingen 12, 15 en 24.

Verdere ontwikkelingen bij het beheer van het risico

Het actief beheer en het bewaken van het marktrisico (voornamelijk renterisico) is essentieel om de solvabiliteit, rendabiliteit en de strategische objectieven te vrijwaren. Met deze finaliteit in het achterhoofd werd in 2013 gestart met twee strategische projecten: ALM Replicating Model en Strategische Assetallocatie. Beide projecten hebben tot doel het beheer van de balans te optimaliseren.

Het ALM-ReplicatingModel-project betreft de ontwikkeling van een balansbeheermodel dat toelaat het spaarboekje op een economisch en financieel accurate manier in het operationele ALM-beheer van de Verenootschap te integreren.

Een correcte weerspiegeling van het spaarboekje in de renterisicobalans van de Verenootschap beoogt een nauwkeurige berekening van de renterisico's en een effectievere aansturing van de balans. Een belangrijk criterium hierbij vormt de stabiliteit van de modeloutput onder verschillende macro-economische omstandigheden.

Complementair met de ontwikkeling van een ALM Replicating Model dat Argenta inzicht moet verschaffen in het ALM-gedrag van het spaarboekje werd ook een pricingmodel ontwikkeld voor het spaarboekje. Doelstelling van het model is verder inzicht te verkrijgen in de dynamiek van het spaarboekje en de verklarende variabelen, waarbij informatie wordt bekomen die nuttig is voor de strategische en tactische aansturing van de prijszetting van het spaarboekje.

De behoefte aan diversificatie van de activazijde van de balans, het permanent streven naar risicorendementoptimalisatie en de impact van prudentiële ontwikkelingen verklaren waarom in 2013 Argenta een Strategisch Asset Allocatie-project opstartte.

Doel van de Strategische Asset Allocatie is Argenta inzicht en kennis te verschaffen inzake de verschillende assetklassen zodat toekomstige investeringsbeslissingen voor de Verenootschap op een gefundeerde manier gestuurd kunnen worden en een optimale beleggingsallocatie nagestreefd kan worden.

In 2013 werd al de aanzet gegeven tot een verdere diversificatie van de activaportefeuille door een voorzichtige uitbouw van kennis in nieuwe activaklassen. Met succes werden enkele financieringsdossiers voor lokale en regionale publieke entiteiten afgesloten en PPS (Publiek Private Samenwerkingen) opgestart.

Het ALM-investerings- en beslissingskader werd aangepast aan het geactualiseerd investeringsbeleid en het beslissingsproces werd hervormd zodat op een efficiënte manier over kredietdossiers kan worden beslist, zonder het voorzichtig investeringsbeleid te verloochenen.

Ondanks de lage rente en spread slaagde de Vennootschap erin om in 2013 haar rentemarge gestaag te doen groeien en dit binnen de haar toegewezen risico-enveloppe. Dat is het resultaat van een gezonde risico-rendementmix van de woonkredietproductie en de wederbeleggingen in de beleggingsportefeuille, van een evenwichtige prijszettingpolitiek van de passiva en van een doordachte indekkingspolitiek.

Zowel de inkomens- als de waardevolatiliteit bleven beheerst binnen de contouren van het limietenkader. Blijvende onduidelijkheden omtrent toekomstige macro-economische ontwikkelingen vragen echter een zeer nauwgezette opvolging van de rente- en spreadbewegingen.

Eigen vermogen als risicobuffer

Het renterisico vereist, zoals ieder ander risico, een risicobuffer onder de vorm van eigen vermogen. Hoewel noch de Europese, noch de Belgische regelgevers of toezichtsautoriteiten voor het renterisico op vandaag precieze eigen vermogensverplichtingen hebben vastgesteld, bepaalt de Vennootschap hiervoor in haar ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) een bepaald volume aan vereist eigen vermogen.

De verdere ontwikkeling van haar activiteit als klassieke spaarbank en dus (onder meer) transformatiebank – een bank waarvan de activiteit bestaat in het omzetten (transformeren) van op korte termijn aangetrokken geld naar op lange(re) termijn uitgezette beleggingen – vereist vanzelfsprekend een continue opvolging (en aanvulling wanneer nodig) van dit vereiste eigen vermogen.

De winstkwaliteit bij Argenta Spaarbank kende in 2013 een zeer sterke verbetering door het gevoerde ALM-beleid en de macro-economische ontwikkelingen. Zij werd hierbij in veel mindere mate dan voorgaande jaren beïnvloed door het effect van de exogene rente-indekkingsinstrumenten.

De combinatie van endogene en aanvullende exogene ALM-indekkingen verzekert dat de commerciële strategie van de Argenta Groep (o.a. de langetermijnrelaties met de gezinnen, de groei van hypotheek en de duurzame en rendabele groei van de depositoportefeuille) volledig past binnen het goedgekeurde RAF.

Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de reële waarde of de toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van wisselkoersveranderingen.

De Bankpool is enkel actief in de Benelux en doet geen andere beleggingen dan in euro, waardoor het geen valutarisico loopt. Er wordt evenmin overwogen om posities in andere munten dan de euro in te nemen.

Overige prijsrisico's

Het risico dat de reële waarde of de toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen (anders dan veranderingen die voortvloeien uit renterisico of valutarisico).

Dit staat hierbij los van het gegeven of deze veranderingen worden veroorzaakt door factoren die specifiek gelden voor het individuele financiële instrument of de emittent hiervan, of door factoren die alle soortgelijke op de markt verhandelde financiële instrumenten beïnvloeden.

Aandelenrisico

De Bankpool doet geen beleggingen in individuele aandelen. Er was historisch een beperkt aantal aandelenfondsen (in de juridische vorm van beveks of sicavs) op de balans gekomen bij de uitgifte door de Vennootschap van nieuwe compartimenten in bestaande aandelenfondsen.

In 2012 werd er gestart met de geleidelijke verkoop van de aanwezige posities en in het voorjaar van 2013 waren alle posities verkocht. Bij toelichting 13 is deze evolutie terug te vinden in de cijfers.

5.2 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Vennootschap niet tegen een redelijke kost aan haar financiële verplichtingen kan voldoen op hun vervaldag. Zij moet dus in staat zijn om te voldoen aan de liquiditeitseisen van deposito- of andere contracthouders, zonder onaanvaardbare verliezen te lijden bij het vrijmaken van activa waarmee in normale en moeilijke omstandigheden aan de financiële verplichtingen moet kunnen worden voldaan.

Sinds het uitbreken van de liquiditeits- en kredietcrisis staat het liquiditeitsbeheer centraal binnen het globaal bankmanagement en banktoezicht. De integratie van specifieke liquiditeitsnormen binnen de nieuwe kapitaalreglementering onderschrijft de belangrijkheid van een robuust liquiditeitsbeheer binnen de banksector. De Bankpool neemt de liquiditeitspolitiek dan ook zeer ten harte.

Voor het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico heeft de Argenta Groep een aangepast managementinformatiesysteem (MIS), inclusief een plan om zowel onder normale als onder uitzonderlijke omstandigheden het liquiditeitsbeheer op een adequate manier te kunnen uitvoeren.

Het liquiditeitsrisico wordt mee opgevolgd door twee risico-indicatoren, namelijk de LCR (*Liquidity Coverage Ratio*) en de NSFR (*Net Stable Funding Ratio*). De LCR zet de liquiditeitsbuffer hierbij af tegenover een gedefinieerde afvloeit van de aangetrokken gelden op 1 maand. De NSFR zet de beschikbare liquiditeit af tegenover de vereiste liquiditeit over een periode van een jaar. Binnen het RAF worden een minimumlimiet van 100 % vooropgesteld maar wordt gestreefd naar een ratio van minstens 120 % zodoende dat de Vennootschap steeds beschikt over een comfortabele liquiditeitssituatie.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van 'early warning indicators' (EWIs) en de organisatie van *stresstesten* werden beschreven in een '*Liquidity Contingency Plan*' (LCP).

Dagelijks worden rapporten over de funding verspreid over een breed doelpubliek. Daarnaast vormt de analyse en de bespreking van de liquiditeitsindicatoren een vast punt op het tweewekelijkse Alco. Het hogere management wordt met andere woorden op een continue basis betrokken bij het liquiditeitsbeheer.

Het liquiditeitsmodel van de Vennootschap kan zo worden samengevat:

- een belangrijke basis aan cliëntendeposito's (zie onderstaande liquiditeitsbronnen met deposito's van cliënten en door *retail* cliënteel aangekochte kasbons);
- een totale onafhankelijkheid van interbancaire financiering: de Vennootschap moet geen beroep doen op de interbancaire markt om zich te financieren
- een lage '*loan to deposit*'-ratio, wat weerspiegelt dat de toegekende kredieten in belangrijke mate lager zijn dan het totaal van de deposito's van het cliënteel;
- effectenportefeuilles die liquide zijn en gemakkelijk omzetbaar zijn in liquide middelen (beleenbaar bij de ECB of verkoopbaar).

Uit het overzicht van de financieringsbronnen is af te leiden dat de Vennootschap op bepaalde tijdstippen ook deposito's van kredietinstellingen en centrale banken aanhoudt. Het betrof hier onder meer *funding* door middel van *repo*'s of LTRO-transacties die werden aangegaan in het kader van het liquiditeitsbeheer ofwel in het kader van beleggingsopportuniteit op de financiële markt. Meer informatie betreffende de repo of LTRO-transacties bij toelichting 11 en 20.1.

Liquiditeitsbronnen

Het fundingbeleid is gericht op de particuliere cliënt via de uitgifte van zicht-, spaar-, termijnrekeningen en effecten. De deposito's van cliënten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Bankpool.

Deze deposito's kunnen beschouwd worden als bronnen van liquiditeit en als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit, de rendabiliteit en het risicobeheer van de Vennootschap.

De financieringsstructuur van de Groep wordt zo beheerd, dat er een substantiële diversificatie wordt behouden en dat de mate van afhankelijkheid van financiering op de kapitaalmarkten zeer beperkt blijft.

De onderstaande tabel toont de financieringsmix van de Bankpool.

Financieringsbronnen	2012	2013
deposito's van centrale banken	3,68 %	0 %
deposito's van kredietinstellingen	0,15 %	0,26 %
deposito's van cliënten	76,60 %	87,88 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkochte kasbons	9,71 %	7,54 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkochte obligaties	0,64 %	0,06 %
aan institutionelen verkochte obligaties	4,27 %	0,08 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkocht achtergesteld papier	1,38 %	1,42 %
aan institutionelen verkocht achtergesteld schuldpapier	0,22 %	0,23 %
andere verplichtingen	3,35 %	2,52 %
Totaal verplichtingen	100,00 %	100,00 %
Totaal verplichtingen in euro	32.850.102.647	30.758.846.761

De verdere daling van onderschreven volumes in kasbons in 2013 is voornamelijk toe te schrijven aan de historisch lage rentestand waardoor de particuliere cliënten de voorkeur gaven aan andere spaar- en beleggingsinstrumenten.

Maturiteitsanalyse

Bij de toelichtingen 13 en 14 is bijkomende informatie over de resterende looptijd van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' en 'leningen en vorderingen' terug te vinden.

In de onderstaande tabel wordt een looptijdanalyse van de categorie 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden', de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, de derivaten gebruikt ter afdekking en de categorie 'andere verplichtingen' weergegeven.

Bij de 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' en de 'derivaten gebruikt ter afdekking' zijn de intereststromen van de onder de betrokken categorie verwerkte swaps terug te vinden.

Bij het berekenen van deze interesten werd gebruik gemaakt van de vaste en variabele interestvoeten zoals deze per 31 december 2013 vastlagen voor het respectievelijke vaste en variabele deel van de betrokken renteswaps.

De zichtdeposito's, deposito's van bijzondere aard en gereguleerde spaardeposito's werden voor deze rapportering onder het tijdsinterval < 3 maanden geklasseerd.

Boekjaar 2012	< 3 maanden	< 12 maanden	2-5 jaar	> 5 jaar
Deposito's van centrale banken	9.113.889	200.000.000	1.000.000.000	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	286.540	859.621	1.075.590	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	24.415.643.133	903.906.517	4.934.271.018	286.876.455
- deposito's van kredietinstellingen	49.739.370	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's zonder vaste looptijd	23.358.379.267	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's met vaste looptijd	190.670.508	198.910.148	1.318.690.247	96.271.340
- <i>retailfunding</i> - kasbons	810.955.300	496.172.352	1.723.143.536	160.227.324
- in schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	0	148.823.417	1.463.769.330	0
- achtergestelde leningen	5.898.688	60.000.600	428.667.905	30.377.792
Derivaten gebruikt ter afdekking	35.447.354	106.342.062	410.643.432	143.603.435
Andere verplichtingen	239.641.044	114.428.812	9.013.878	0
Totalen	24.700.131.960	1.325.537.013	6.355.003.918	430.479.890

Boekjaar 2013	< 3 maanden	< 12 maanden	2-5 jaar	> 5 jaar
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	93.161	190.544	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	25.459.584.772	1.072.427.867	2.936.965.739	514.816.462
- deposito's van kredietinstellingen	79.744.170	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's zonder vaste looptijd	24.636.321.582	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's met vaste looptijd	245.340.930	598.865.419	1.317.636.147	234.229.796
- <i>retailfunding</i> - kasbons	497.209.381	423.226.606	1.171.425.030	228.305.715
- in schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	416.405	43.323.417	0	0
- achtergestelde leningen	552.304	7.012.425	447.904.562	52.280.950
Derivaten gebruikt ter afdekking	28.324.375	84.973.125	332.434.958	117.639.506
Andere verplichtingen	47.888.456	143.665.368	0	0
Totalen	25.535.890.764	1.301.256.904	3.269.400.697	632.455.968

Onder de klasse 'in schuldbewijzen belichaamde schulden – obligaties' staan per 31 december 2012 na gedeeltelijke aflossing nog voor notioneel 1.397.934.330 euro *notes*. Deze effecten werden door de SPV Green Apple uitgegeven om de aankoop van Nederlandse hypothecaire leningen te financieren die initieel toegestaan werden door de Vennootschap.

Vermits alle Green Apple *notes* in het tweede semester werden gekocht door Argenta Spaarbank staan er per 31 december 2013 geen *notes* meer op het passief van de balans.

Onder de klasse 'achtergestelde verplichtingen' is per 31 december 2013 nog nominaal 69,3 miljoen euro van de in 2006 door de Vennootschap uitgegeven tier 1-lening van nominaal 100 miljoen euro terug te vinden.

Rapportering naar de toezichhouder

De belangrijke inspanningen die in de loop van de voorbije jaren in het kader van het liquiditeitsbeheer werden geleverd, werden in 2013 verder geconsolideerd. Bijkomend werden de evoluties op het gebied van de nieuwe liquiditeitsrapporteringen en de rapportering van de LCR en NSFR stelselmatig opgevolgd en gerapporteerd aan het Alco.

In het kader van de bestaande liquiditeitsnormen worden stelselmatig de liquide financiële activa en de in- en uitstromen van liquiditeit gerapporteerd aan de toezichhouder. In de onderstaande tabel zijn de gerapporteerde liquide financiële activa van de Bankpool terug te vinden.

Uitsplitsing liquide financiële activa	31/12/2012	31/12/2013
Kas en kastegoeden bij centrale banken	790.781.935	228.548.966
Effecten beleenbaar bij de ECB	9.077.353.733	10.490.541.277
Effecten realiseerbaar via verkooptransacties	1.187.366.423	835.134.885
Balanstotaal	34.145.266.556	32.146.953.508

De Vennootschap heeft in 2012 en 2013 altijd ruim voldaan aan alle wettelijke en interne liquiditeitsnormen.

5.3. Kredietrisico

Algemeen gesteld treedt kredietrisico op wanneer een cliënt of tegenpartij niet meer in staat is om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen. Dit kan het gevolg zijn van insolventie van een cliënt of tegenpartij. Dit risico ontstaat zowel bij de traditionele kredietverlening als bij beleggingsactiviteiten (overige rentedragende activa). Bij deze laatste zijn spreadverwijdingen en ratingverlagingen indicatoren voor kredietrisico.

Voor de Vennootschap zijn in essentie twee deelterreinen van belang voor wat kredietrisico betreft: de markt van de hypothecaire kredietverlening aan particulieren enerzijds en de beleggingsportefeuille anderzijds. Het kredietrisicomanagement is dan ook gefocust op deze beide segmenten.

Kredietrisicobeheer

Het beheer van de kredietrisico's binnen de Bankpool wordt geregeld door de beleidslijnen kredietrisicobeheer (*retail*kredietverlening) en 'beleidslijn Thesaurie & ALM' (overige rentedragende activa). In de beleidslijnen worden de uitgangspunten, regels, richtlijnen en procedures geformuleerd voor het signaleren, meten, goedkeuren en rapporteren van het kredietrisico.

Alle entiteiten en afdelingen van de Bankpool beschikken over adequate meetinstrumenten, richtlijnen en procedures om het kredietrisico te beheren, met inbegrip van een volledig onafhankelijk kredietgoedkeuringsproces met vastgestelde limieten voor kredietwaardigheid en toezichtprocedures.

Kredietverlening aan particulieren

De Vennootschap heeft een concentratie in kredietverlening aan particulieren in België en Nederland, meer bepaald de hypothecaire leningen voor particulieren. Dit maakt de Vennootschap gevoelig voor de ontwikkelingen in de huizenmarkt en de terugbetalingscapaciteit van de particuliere kredietnemer in België en Nederland.

De Bankpool streeft algemeen een laag risicoprofiel na in zijn kredietverlening. Deze strategische optie wordt onder meer bevestigd in de kredietacceptatievoorwaarden en procedures van de Vennootschap waarvan bedongen zekerheidsstellingen (in hoofdzaak hypothecaire inschrijvingen op panden) een van de basismodaliteiten is, samen met de strategische focus op kredietverlening aan *retailcliënteel*.

Het kredietrisico van de hypotheekportefeuilles blijft vrij stabiel. Het uitstaand bedrag van de portefeuilles stijgt gevoelig door een groeiende productie. Voor België vertaalt zich dat in stabiele achterstandspercentages en lage *default*rates. Voor Nederland is er wel een beperkte stijging in de *default*rates merkbaar, maar nog steeds op zeer lage absolute niveaus.

De risicomodellen voor de Nederlandse kredieten werden vernieuwd. Het open risico van de Nederlandse portefeuille wordt op kwartaalbasis berekend en bestudeerd. De doorgevoerde hervormingen inzake de kredietverlening in Nederland zullen op termijn een bijkomend gunstig effect hebben op de kredietkwaliteit van de Nederlandse hypotheke.

Beleggingsportefeuille

Een nauwgezet en intern verfijnd proces van ratingtoekenning speelt een grote rol in het opvolgingsproces op de kwaliteit van Argenta's effectenportefeuille. Zo wordt de assetkwaliteit van de verschillende portefeuilleonderdelen van nabij opgevolgd door gebruik te maken van het gemiddelde rating-concept, op basis van de interne ratings enerzijds en de intern overeengekomen ratingfactoren anderzijds. Het betreft hier de berekening van de APR (*average portfolio rating*) die gebeurt op basis van de interne ratings (of extern afgeleide ratings als geen interne beschikbaar) en een PD-tabel in functie van rating en resterende looptijd.

Het risicoraamwerk werd verfijnd door een selectieve update van de financiële beleidslijnen. Daarbij blijft een voorzichtige beleggingspolitiek vooropstaan, die dient als een efficiënte eerste verdedigingslijn.

Het beleggingskader blijft gericht op een sterke kwaliteit van de tegenpartijen. In 2013 werd de focus gelegd op een verruiming van het beleggingsspectrum. Alle tegenpartijen werden als onderdeel van een jaarlijks terugkerend proces via een eerstelijnsanalyse, aangevuld door een risicocheck, grondig geanalyseerd en beoordeeld. Iedere bank en corporate die in de portefeuille opgenomen is, krijgt een interne rating toegewezen, conform het binnen Argenta bekrachtigde en geïmplementeerde FIRB-kader (*Foundation Internal Rating Based benadering*). Op die manier werd aan 160 tegenpartijen een interne rating toegekend. De structuur en de werking van het aanwezige Ratingoverleg werd ook geoptimaliseerd.

Het beleggingskader wordt duidelijk omschreven en gedetailleerd binnen de beleidslijn ALM & Thesaurie met onder meer de onderstaande uitgangspunten:

- Er wordt een landenlimiet gehanteerd, die naast het overheidsrisico, ook het risico van alle tegenpartijen/debiteuren per land meet.
- Er wordt naast de obligatielimit gebruik gemaakt van een afzonderlijke interne limiet voor repo's, derivaten en *covered bonds*.
- Tegenpartijlimieten worden niet alleen bepaald op basis van de rating maar ook op basis van hun looptijd.
- ABS en RMBS worden enkel toegelaten onder zeer strikte voorwaarden: 5% retentie door emittent/initiator; permanente monitoring van onderliggende risicoposities op achterstal, wanbetaling, gekend onderliggende en duidelijk zicht op de structuur: geen RMBS op RMBS/ABS op ABS maar direct onderliggend collateral.

Binnen dit beleidskader wordt ook aandacht besteed aan de uitwerking en toepassing van het limietenkader waarbij de ratio's omtrent landenconcentratie en assetkwaliteit ook een belangrijke rol spelen.

Op het gebied van governance werd de eerstelijnscontrole op en de rapportering over portefeuilletransacties versterkt via een nauwe samenwerking tussen de diverse eerste lijnsdepartementen en Risk.

Zoals voorheen werd ieder kwartaal de beleggingsportefeuille van de Bankpool aan een grondige analyse onderworpen inclusief risicocheck. Deze analyse vormt de basis van een regelmatige rapportering aan en bespreking binnen het Alco, het directiecomité en de raad van bestuur.

Kredietrisico en Basel II-kapitaalakkoord

De Bankpool heeft een jarenlange ervaring in het toekennen en beheren van hypothecaire kredieten aan *retail*cliënteel, wat resulteerde in een historiek van lage kredietverliezen.

Onder *retail*cliënteel vallen particulieren, zelfstandigen en uitoefenaars van vrije beroepen die hun gewoonlijke verblijfplaats in België (voor de Belgische activiteiten) of Nederland (voor de Nederlandse activiteiten) hebben en die bij de Vennootschap terecht kunnen voor hun normale niet-beroepsmatige kredietbehoeften.

Omwille van deze beleids optie en de vermelde jarenlange ervaring heeft de Bankpool er dan ook voor gekozen om onder het Basel II-kapitaalakkoord zijn kredietverstrekking van hypothecaire leningen, mits niet-materiële uitzonderingen, op basis van interne ratings te laten plaatsvinden en de eigenvermogensvereisten volgens de IRB(F)-methode te berekenen. Hierbij wordt bij de kredietverstrekking aan iedere lening een rating toegekend. Hiervoor ontwikkelde de Vennootschap, voor zover van toepassing, zelf een of meer modellen.

Onderscheid wordt gemaakt tussen modellen voor PD (kans op wanbetaling) en LGD (verlies bij wanbetaling). Voor de *retail*kredietportefeuilles waar gekozen wordt voor een intern ratingsysteem (IRB of interne Rating Based), werd telkens zowel een PD- als een LGD-model ontwikkeld.

In het PD-model worden kredietdossiers ingedeeld in verschillende ratingklassen, afhankelijk van de via het model berekende falingskans. De indeling van de ratingklassen gebeurt op basis van variabelen met eraan verbonden modaliteiten, die zowel productkenmerken als kenmerken verbonden aan de ontleners betreffen. Iedere ratingklasse heeft een beneden- en een bovengrens voor wat betreft het falingspercentage en krijgt een gemiddeld falingspercentage. De gefaalde dossiers worden in een aparte ratingklasse ondergebracht.

Ook de LGD-pooling gebeurt op basis van een aantal variabelen. Aan iedere LGD-pool wordt een gemiddeld LGD-percentage toegekend. Op die manier wordt ieder uitstaand krediet in portefeuille ondergebracht in een bepaalde LGD-pool en wordt aan dat krediet het gemiddelde LGD-percentage van die pool toegewezen.

Maandelijks wordt de totale *hypothecaire* kredietportefeuille aan de PD- en LGD-modellen aangeboden om er het kapitaalbeslag voor onverwachte verliezen uit af te leiden.

De keuze voor deze IRB-methode had onder meer wijzigingen tot gevolg voor het operationeel kredietrisicobeheer, het autorisatiekader, de prijszetting, de interne opvolging en rapportering, en de verantwoordelijkheden van directiecomités en raden van bestuur.

Vanaf rapporteringstoestand 30 september 2009 wordt de eigen vermogensvereiste voor de *retail*hypothekportefeuilles volgens de IRB-methode berekend. Als gevolg van de overgangsbepalingen van Basel II bepaalt de zogenaamde 80 %-floor (op het volgens de Basel I-principes berekend eigen vermogen) de uiteindelijke eigenvermogensverplichtingen.

Binnen het governance kader en de verdere FIRB-uitrol werden in 2013 de reviews en de stresstesten op de beleggingsportefeuille verder uitgewerkt en op punt gesteld. Op het gebied van overheden werden in het afgelopen jaar scoringsmodellen geïmplementeerd waardoor ook tegenpartijen overheden interne ratings toegewezen krijgen die relevant zijn binnen het acceptatiekader en tevens gehanteerd worden voor monitoring- en beheersdoeleinden. Voor regulatoire kapitaalberekeningen blijft de Vennootschap de *standardized* benadering toepassen op overheden. Voor bancaire en corporate tegenpartijen is dit de FIRB-benadering.

Bijzondere waardeverminderingen

Op individuele basis kunnen bepaalde bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen worden aangelegd, wanneer een krediet als gefaald beschouwd wordt, wat betekent dat er objectieve aanwijzingen zijn dat de Vennootschap niet alle verschuldigde bedragen in overeenstemming met de contractuele voorwaarden zal kunnen innen. Het bedrag van de bijzondere waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

In concreto wordt een krediet als gefaald beschouwd wanneer een van de volgende gebeurtenissen heeft plaatsgevonden.

- De Vennootschap acht het onwaarschijnlijk dat de debiteur zijn kredietverplichtingen volledig kan nakomen zonder dat de Vennootschap zal moeten overgaan tot acties zoals het uitwinnen van zekerheden.
- De debiteur is meer dan 90 dagen achterstallig bij het nakomen van een materiële kredietverplichting.

Voor de kredieten die als gefaald worden beschouwd, wordt bijgevolg nagegaan of er (hierbij onder andere rekening houdend met de bekomen zekerheden) bijzondere waardeverminderingen moeten worden aangelegd.

Nast de op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen worden er ook collectieve – op portefeuillebasis gebaseerde – waardeverminderingen aangelegd. Deze collectieve waardeverminderingen worden enkel aangelegd voor de portefeuille 'leningen en vorderingen'.

Voor de *retail* hypotheekportefeuille bestaat deze in de vorm van een IBNR (*incurred but not reported*) voorziening. Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de vorderingen waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis.

Leningen en vorderingen in achterstand en achterstallige bedragen

De Vennootschap beoordeelt haar portefeuille voortdurend op het stuk van achterstallige betalingen. In de onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de financiële activa 'leningen en vorderingen op andere cliënten' waarvoor er achterstallige bedragen zijn geconstateerd maar waarvoor er geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd.

Het gaat hier om het totaalbedrag van de uitstaande kredieten (totale exposure) en dus niet het totaalbedrag van de achterstanden. De gegevens werden opgemaakt op basis van andere definities waardoor de cijfers per 2012 (voor vergelijkingsredenen) werden aangepast.

In deze bedragen zitten ook nog de kredieten die slechts 1 of 2 dagen achterstallig zijn of die omwille van een mogelijk laattijdige operationele verwerking van de betaling van de aflossingen (ondermeer via domicilieringen) tijdelijk een achterstand vertonen.

Per 31/12/2012	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	11.046.838	1.335.283	502.496	102.590
Hypothecaire leningen	1.714.660.422	41.641.203	28.145.382	39.002.328
Leningen op termijn	39.807.644	100.579	251.152	1.497.638
Zichtdeposito's	23.090.776	146.014	232.111	5.082.676
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	1.788.605.680	43.223.079	29.131.142	45.685.232

Per 31/12/2013	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	8.434.666	292.267	161.953	97.989
Hypothecaire leningen	1.226.432.724	44.662.088	33.853.369	41.013.190
Leningen op termijn	21.507.176	1.334.312	760.913	1.225.745
Zichtdeposito's	3.111.267	104.459	306.532	4.136.910
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	1.259.485.833	46.393.126	35.082.767	46.473.834

Bovenstaande leningen en vorderingen werden of nog niet als gefaald beschouwd ofwel waren er voldoende waarborgen waardoor er geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen moesten worden aangelegd.

Effectieve achterstallige bedragen (in kapitalen en interesten)

In de volgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de effectieve achterstallige bedragen (kapitalen en interesten).

Onder de 'zichtdeposito's' zijn in hoofdzaak kaskredieten terug te vinden die bij overschrijding van hun kredietlijn voor het volledige bedrag in achterstand komen.

Per 31/12/2012	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	462.277	65.945	27.460	7.416
Hypothecaire leningen	12.492.606	1.402.465	787.315	1.132.095
Leningen op termijn	424.581	29.079	28.918	14.416
Zichtdeposito's	23.090.777	146.014	232.111	5.082.675
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	36.470.241	1.643.503	1.075.804	6.236.602

Per 31/12/2013	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	309.349	14.073	9.712	4.803
Hypothecaire leningen	8.225.500	1.065.706	1.454.815	9.739.853
Leningen op termijn	228.835	39.778	51.941	529.294
Zichtdeposito's	3.111.267	104.459	306.532	4.136.910
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	11.874.951	1.224.016	1.823.000	14.410.860

In alle andere categorieën van financiële activa en de daarbinnen te onderscheiden aanwezige klassen zijn er geen achterstallen.

Op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

Het volgende overzicht geeft de betrokken waarden van de financiële activacategorieën (en respectievelijke klassen) weer waarvoor op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen werden aangelegd.

Per 31/12/2012	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen individuele basis beoordeelde activa
Voor verkoop beschikbare activa		
overige leningen	30.136.049	4.282.049
Totaal voor verkoop beschikbare activa	30.136.049	4.282.049
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	3.449.065	3.156.257
hypothecaire leningen	102.988.066	32.140.543
leningen op termijn	847.459	798.562
zichtdeposito's / voorschotten	9.145.054	8.370.698
overige kredietvorderingen	457.549	455.864
Totaal leningen en vorderingen	116.887.193	44.921.924

Per 31/12/2013	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen individuele basis beoordeelde activa
Voor verkoop beschikbare activa		
overige leningen	0	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	0	0
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	4.025.686	4.039.789
hypothecaire leningen	148.680.741	29.996.128
leningen op termijn	880.129	663.598
zichtdeposito's / voorschotten	4.410.171	4.096.968
overige kredietvorderingen	230.880	229.195
Totaal leningen en vorderingen	158.227.607	39.025.678

Per einde 2012 waren er voor 44.921.924 euro op individuele basis bepaalde waardeverminderingen voor de portefeuille leningen en vorderingen en was er een waardevermindering van 4.282.049 euro aangelegd voor de

portefeuille overheidsobligaties van Cyprus (voor een nominale waarde van 30 miljoen euro) die onder de 'voor verkoop beschikbare activa' staan.

Per einde 2013 waren er voor 39.025.677 euro op individuele basis bepaalde waardeverminderingen voor de portefeuille leningen en vorderingen. De aangelegde waardevermindering voor Cyprus van 4.282.049 euro werd teruggenomen bij de realisatie van de betrokken effecten. Er zijn dan ook geen individuele waardeverminderingen meer voor effecten uit de 'voor verkoop beschikbare activa'-klasse.

De volgende tabellen geven de mutaties weer van de individuele bijzondere waardeverminderingen van de boekjaren 2012 en 2013. Bij toelichting 34 is er meer detail terug te vinden over de totale resultaatsimpact (inclusief de rechtstreekse afboekingen en recuperaties).

per 31/12/2012	beginsaldo 31/12/2011	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2012
Voor verkoop beschikbare activa				
overige leningen	3.578.926	4.282.049	-3.578.926	4.282.049
beleggingsfondsen	0	0	0	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	3.578.926	4.282.049	-3.578.926	4.282.049
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	2.929.170	1.274.507	-1.047.420	3.156.257
hypothecaire leningen	27.988.081	28.600.610	-24.448.148	32.140.543
leningen op termijn	795.309	654.327	-651.074	798.562
zichtdeposito's / voorschotten	8.594.814	2.954.637	-3.178.753	8.370.698
overige kredietvorderingen	381.342	314.643	-240.121	455.864
Totaal leningen en vorderingen	40.688.716	33.798.724	-29.565.516	44.921.924
per 31/12/2013	beginsaldo 31/12/2012	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2013
Voor verkoop beschikbare activa				
overige leningen	4.282.049	0	4.282.049	0
beleggingsfondsen	0	0	0	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	4.282.049	0	4.282.049	0
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	3.156.257	2.720.990	-1.837.457	4.039.789
hypothecaire leningen	32.140.544	25.841.529	-27.985.944	29.996.128
leningen op termijn	798.562	236.063	-371.027	663.598
zichtdeposito's / voorschotten	8.370.697	1.469.442	-5.743.173	4.096.968
overige kredietvorderingen	455.864	267.744	-494.413	229.195
Totaal leningen en vorderingen	44.921.924	30.535.768	-36.432.015	39.025.677

De terugname van 4.282.049 euro is terug te vinden in de resultatenrekening bij de rubriek 'bijzondere waardeverminderingen' – voor verkoop beschikbare financiële activa (zie toelichting 34).

Op portefeuillebasis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

Voor alle retailkredietportefeuilles waarvoor in Basel II-kredietrisicomodellen zijn uitgewerkt worden collectieve IBNR-waardeverminderingen berekend en aangelegd.

Deze 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de hypothecaire vorderingen zonder default status en waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis (*performing loans*).

Deze collectieve beoordeling van bijzondere waardeverminderingen bevat de toepassing van een *loss confirmation period*. Deze 'loss confirmation period' staat voor een tijdsinterval (in maanden uitgedrukt) tussen

het moment dat de gebeurtenis die de oorzaak is van de bijzondere waardevermindering zich voorgedaan heeft (i.e. een 'loss event') en het moment dat deze geïdentificeerd wordt in de kredietrisicosystemen van de entiteit.

De toepassing van de *loss confirmation period* zorgt er zo voor dat bijzondere waardeverminderingen die zich al wel hebben voorgedaan maar nog niet als dusdanig zijn geïdentificeerd, ook worden meegenomen in de aangelegde waardeverminderingen.

Op basis van de PD (*probability of default*) worden de portefeuilles opgedeeld in risicoklassen en voor elke risicoklasse wordt nagegaan wat de kans is dat een krediet in deze klasse binnen een bepaalde periode in gebreke komt.

De *loss confirmation period* wordt permanent geëvalueerd en deze werd in 2013 aangepast van 3 naar 6 maanden. Daarnaast wordt er voortaan ondermeer rekening gehouden met actuele verliezen in plaats van gemiddelde historische verliezen bij de berekening van de waardevermindering (*point in time* PD in plaats van een gemiddelde PD).

De onderstaande tabel geeft de *exposure at default* (EAD) en aangelegde collectieve bijzondere waardeverminderingen (IBNR) weer per eindejaar.

Portefeuille	31/12/2012		31/12/2013	
	EAD	IBNR	EAD	IBNR
port. Aspa België	6.079.707.836	410.497	7.337.406.251	2.317.029
port. ARNE	9.524.119.711	1.710.520	10.586.639.242	6.259.265
Green Apple	2.692.278.611	368.329	2.473.279.951	1.364.212
port. CBHK	662.369.940	517.703	568.828.458	988.853
Totaal		3.007.049		10.929.359

Door de vermelde wijzigingen in berekeningswijze is de IBNR waardeverminderingen gestegen van 3.007.049 euro per 31 december 2012 naar 10.929.359 per 31 december 2013.

Naast de IBNR-voorziening wordt er tenslotte ook een waardevermindering voor collectief beoordeelde financiële activa aangelegd. Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering wordt enkel opgebouwd voor een MBS-portefeuille die onder de leningen en vorderingen geïdentificeerd zijn.

Per 31 december 2013 was er een totale collectieve waardevermindering van 1.865.801 euro terwijl deze per einde 2012 1.464.914 euro bedroeg.

Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering is aangelegd voor een beperkte RMBS-portefeuille die wegens het illiquide karakter van de effecten onder de leningen en vorderingen geïdentificeerd zijn.

Zekerheden

Bij het toestaan van hypothecaire leningen worden altijd persoonlijke of zakelijke zekerheden gevraagd. Hoe lager de kredietwaardigheid van een kredietnemer, hoe meer waarborg die cliënt zal moeten geven. In het kader van het uitwinningbeleid komt het sporadisch voor dat bepaalde zekerheden verworven worden en op de balans terechtkomen.

Voor deze zekerheden (*in casu* de panden waarop een hypothecaire inschrijving of volmacht gevestigd is) vinden individuele nieuwe schattingen plaats als de dossiers waaraan de zekerheden verbonden waren als gefaald (zie definitie van gefaald bij de bovenstaande beschrijving van de bijzondere waardeverminderingen) beschouwd worden. Alle zakelijke zekerheden worden periodiek via een statistische methode herschat.

Uitwinningsbeleid

Als alle andere middelen zijn uitgeoefend om een krediet in falig financieel af te handelen, wordt er (waar er een pand aanwezig is) overgegaan tot een onderhandse of openbare verkoop.

In 2013 waren er (inclusief verkopen die betrekking hebben op Nederlandse kredietdossiers met NHG bij de Vennootschap) 226 openbare en onderhandse verkopen (218 in 2012), waarbij het saldo van de verkoop de vordering niet volledig dekte. De totale restschuld hierbij bedroeg 3.752.431 euro (tegenover 4.207.663 euro in 2012).

In 2012 werden in het kader van dit beleid één pand aangekocht door de Vennootschap zelf voor 53.229 euro. In 2013 werden er drie panden aangekocht met een nog resterende boekwaarde van 373.522 euro per einde 2013. De aangekochte (en nog niet terug verkochte) panden zijn terug te vinden onder de post 'vastgoedbeleggingen'.

De conservatieve kredietpolitiek en het strikte omkaderingsbeleid hadden tot gevolg dat de kredietverliezen binnen de diverse activiteitsdomeinen van de Vennootschap laag waren in de voorbije jaren.

Forbearance

De *European Securities and Markets Authority* (ESMA) vraagt de financiële instellingen om toelichtingen te geven over de toegestane herfinancieringen en verlenging van de looptijden bij kredieten. Het gaat hier over herfinancieringen en verlengingen in het kader van betalingsachterstanden.

Als er rekening wordt gehouden met de interne definitie van forbearance, zijnde een geschreven aanpassing in de *terms and conditions* van de leningcontracten, is er geen forbearance bij de Vennootschap.

Er zijn slechts zeer sporadisch aanpassingen van de leningcontracten. En als zich dit voordoet krijgen deze kredieten normaliter steeds de status default zodat er stelselmatig de nodige waardeverminderingen voor deze dossiers worden aangelegd.

Uitstaand kredietrisico

De totale blootstelling aan kredietrisico (totale *exposure*) bestaat uit de boekwaarden van financiële activa (grootste deel van de activazijde - binnenbalans) de berekende *exposure* van afgeleide financiële instrumenten en specifieke buitenbalansposten (waaronder financiële garanties en kredietverbintenissen) zoals beschreven in de wetgevingen van het eigen vermogen (Basel).

Totale blootstelling aan kredietrisico	31/12/2012	31/12/2013
Totaal binnenbalans	33.016.224.682	31.303.978.267
Totaal buitenbalans	1.102.045.460	886.965.728
Totaal derivaten	249.674.922	211.726.830
	34.367.945.064	32.402.670.825

Meer informatie met betrekking tot de buiten balansposten is terug te vinden bij toelichting 37. Een uitgebreidere toelichting inzake het uitstaand kredietrisico is terug te vinden in de Basel pijler 3-toelichtingen die jaarlijks op de website van de Vennootschap komen (www.argenta.be).

Concentratie van kredietrisico

Deze concentratie kan bestaan uit verschillende elementen waaronder enerzijds een concentratie in kredietverlening aan een individuele tegenpartij of een groep van onderling gerelateerde tegenpartijen (*single name* concentratie of wederpartijconcentratie).

Anderzijds kan er ook een concentratie in kredietverlening zijn via een ongelijkmatige verdeling over sectoren of landen / regio's (sectorconcentratie).

Dit laatste risico kan ontstaan wegens significante risicoposities op groepen van tegenpartijen waarvan de kans op wanbetaling gedreven wordt door gemeenschappelijke onderliggende factoren.

In de beleidslijn kredietrisicobeheer worden limieten opgenomen met betrekking tot het concentratierisico. Deze limieten worden stelselmatig opgevolgd en gerapporteerd.

Een van deze limieten heeft betrekking op de maximale *exposure* per tegenpartij in de *retail*kredietverlening en stelt dat deze maximale *exposure* op 1 *retail*tegenpartij nooit groter mag zijn dan 1 miljoen euro.

Worden toch hogere kredieten toegestaan dan kan dit enkel mits uitdrukkelijke beslissing van het kredietcomité en het directiecomité.

De onderstaande tabel geeft de procentuele verdeling over de 'leningen en vorderingen op andere cliënten' van de verschillende types van lening of vordering. De post 'overige kredietvorderingen' bevat een beperkte portefeuille MBS.

	2012	%	2013	%
consumentenkrediet	171.857.241	0,87 %	153.366.853	0,70 %
hypothecaire leningen	19.383.528.068	97,78 %	21.474.655.924	97,98 %
leningen op termijn	192.956.193	0,97 %	232.435.828	1,06 %
zichtdeposito's / voorschotten	18.453.847	0,09 %	7.702.812	0,04 %
overige kredietvorderingen	57.920.486	0,29 %	48.723.714	0,22 %
	19.824.715.835	100,00 %	21.916.885.131	100,00 %

Mogelijke concentratierisico's die resulteren uit de aanwezigheid in slechts twee hypotheekmarkten (namelijk België en Nederland), worden getemperd door een beperking van het kredietrisico per individueel dossier, en door een strikte opvolging van de evoluties in de Nederlandse en Belgische hypotheek- en residentiële vastgoedmarkten.

Hiernaast wordt er ook gezorgd voor een spreiding van de risico's door een groot aantal leningen voor een beperkt bedrag, gespreid over België en Nederland (ook regionaal) toe te staan. Door de spreiding in de tijd van de kredietverlening (iedere week / maand worden er wel kredieten toegestaan) worden de risico's getemperd (in zowel hoog- als laagconjunctuur worden immers kredieten toegestaan).

Ten slotte kan 'effectisering' naast een funding- en liquiditeitstool ook gebruikt worden om het risicovolume van de kredieten en dus de mate van concentratie te sturen. De uitgevoerde effectiseringstransacties hadden beide betrekking op de Nederlandse hypotheekkredieten.

De basis voor de kwantitatieve beoordeling van het concentratierisico vormt de analyse van de portefeuillesamenstelling (balans) naar economische sectoren (overheden – openbare besturen, kredietinstellingen, overige leningen waaronder bedrijfsobligaties, hypothecaire kredietverlening, andere retailkredietverlening) en landen.

De Vennootschap classificeert het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille als 'voor verkoop beschikbaar financiële activa'. Het voornaamste deel van dit gedeelte van de beleggingsportefeuille bestond per 31 december 2013 uit obligaties van 'openbare besturen' (53,95 % in 2013 tegenover 52,90 % in 2012). De categorie 'kredietinstellingen' vertegenwoordigt 27,20 % per 31 december 2013. De categorie 'overige leningen' is van 15,21 % gestegen naar 18,84 %.

	2012		2013	
	Boekwaarden	Procentuele verdeling	Boekwaarden	Procentuele verdeling
Vastrentende effecten				
- openbare besturen	6.102.623.028	52,90 %	4.578.242.498	53,95 %
- kredietinstellingen	3.672.803.847	31,84 %	2.308.910.414	27,20 %
- overige leningen	1.754.079.376	15,21 %	1.599.532.160	18,84 %
Niet-vastrentende effecten				
- beleggingsfondsen/aandelen	6.017.064	0,05 %	28.536	0,01 %
	11.535.523.315	100,00 %	8.486.713.608	100,00 %

Onderstaande tabel geeft een procentueel geografische uitsplitsing van de overheidsobligaties in de 'voor verkoop beschikbare financiële activa'. Uit onderstaand overzicht blijkt een grote blootstelling aan België (vestigingsplaats van de Vennootschap).

	31/12/2012	31/12/2013		31/12/2012	31/12/2013
België	79,1 %	76,9 %	Polen	2,3 %	2,9 %
Italië	2,3 %	3,1 %	Portugal	1,2 %	0,7 %
Tsjechië	2,2 %	2,8 %	Finland	1,6 %	2,2 %
Slovakije	4,1 %	4,8 %	Ierland	0,2 %	1,2 %
Slovenië	1,5 %	0,6 %	Bulgarije	0,3 %	0,4 %
Oostenrijk	1,1 %	1,4 %	Andere	1,7 %	0,0 %
Duitsland	0,6 %	0,7 %	Totaal	100 %	100 %
Frankrijk	1,8 %	2,3 %			

Onderstaande tabel tenslotte geeft het ratingniveau weer van de volledige 'voor verkoop beschikbare activa' portefeuille. Bijkomende informatie in verband met deze portefeuille is terug te vinden bij toelichting 11.

	31/12/2012	31/12/2013
Investment grade	96,94 %	99,22 %
Below investment grade	1,98 %	0,68 %
Non rated	1,07 %	0,10 %
Totaal	100,00 %	100,00 %

Onder de 'tot einde looptijd aangehouden activa' staan drie effecten ten bedrage van 761.448.121 euro (760.586.543 euro per 31 december 2012) die uitgegeven werden door de Belgische federale en regionale overheden.

De eerder vermelde beleidslijn 'Thesaurie & ALM' bepaalt in welke obligaties er met welke ratings mag belegd worden. De ratings van alle rentedragende vastrentende effecten worden nadien stelselmatig opgevolgd. Als na de aankoop de rating van een obligatie daalt onder de vooropgestelde minimum ratingvereiste, worden de betrokken obligaties opnieuw besproken in het Alco en het ratingoverleg (RO).

Het Alco en bijgevolg ook het directiecomité van de Vennootschap moeten zich hierbij uitdrukkelijk uitspreken over het al dan niet behouden van de positie. Over de behouden posities wordt ook gerapporteerd aan de raad van bestuur.

5.4. Operationeel risico

Algemene toelichting

Alle ondernemingen die activiteiten uitoefenen, hebben te maken met een operationeel risico. Financiële instellingen zijn daarop geen uitzondering.

De activiteiten van de Vennootschap zijn afhankelijk van het vermogen om een erg groot aantal transacties efficiënt, nauwkeurig en in overeenstemming met de beleidslijnen ("*policies*") en wet- en regelgeving te verwerken. Potentiële operationele risico's slaan onder meer op een schending van de witwasbepalingen, van vertrouwelijkheidsverplichtingen en de uitvoering van niet-toegelaten transacties.

Operationele risico's en verliezen treden op als gevolg van tekortschietende of falende interne processen (zoals processen die niet afgestemd zijn op de wettelijke voorschriften), mensen (zoals fraude, fouten van werknemers) en systemen (zoals systeemuitval) of als gevolg van externe gebeurtenissen (zoals natuurrampen, cybercriminaliteit of defecten van externe systemen, zoals die van de leveranciers of tegenpartijen van de Argenta Groep). De impact kan bestaan uit financiële en / of reputatieschade.

De Vennootschap heeft een relatief beperkt aantal producten en diensten, wat het operationeel risico beperkt kan houden. Algemeen wordt echter aangenomen dat operationele risico's in de bedrijven gaandeweg toenemen. Dit is onder meer toe te schrijven aan de snel wijzigende technologische omgeving, de toenemende complexiteit en toename van producten en ook aan de algemene trend van uitbesteding van niet-kernactiviteiten.

Hoewel de Vennootschap maatregelen heeft genomen om de risico's te beheersen en eventuele verliezen te beperken en daarnaast aanzienlijke middelen uittrekt voor de ontwikkeling van efficiënte procedures en de opleiding van personeel, is het niet mogelijk procedures te implementeren waarmee men al deze operationele risico's op een efficiënte manier kan uitsluiten.

Jaarlijks wordt een zeer uitgebreid intern controlerapport opgesteld dat overgemaakt wordt aan de raad van bestuur en de NBB. In dit verslag worden de aanwezige beheersmaatregelen beoordeeld op hun adequaatheid en hun effectiviteit.

Het operationeel risicobeleid

Het ORCo (Operationeel Risicocomité) is vast onderdeel van het GRC (Groepsrisicocomité). Het wordt op kwartaalbasis georganiseerd. In 2013 werd de risicoappetijt voor operationeel risico verder uitgewerkt.

Elke twee jaar moet iedere directie haar operationele risico's identificeren, beoordelen en waar nodig ook actie ondernemen om ze te beperken. Deze risico-en-controle-self-assessments (RCSA's) maken een groot deel uit van de jaarplanning.

In 2013 werden de per directie aangeduide contactpersonen verder betrokken bij het beheer van operationele risico's, door te fungeren als aanspreekpunt op het gebied van operationeel risicobeheer voor hun directie en hen op te leiden in de verschillende aspecten van operationeel risicobeheer.

Op het gebied van *Business Continuity Management* werd de BCM-procedure volledig herzien en uitgewerkt in *flowcharts*. Daarnaast werden de verschillende uitwijkbrochures samengebundeld tot één allesomvattend document.

In het kader van informatiebeveiliging werd de gedragscode betreffende informatiebeveiliging volledig herzien en uitgebreid en voorgedragen op de personeelvergadering.

Tenslotte werd de nieuwe maturiteitsmatrix voor interne controle vanuit operationeel risicobeheer geïnitieerd en geïmplementeerd.

De risicoscoring binnen het audituniversum gebeurt op parameters, waaronder de maturiteit van de interne controle en de al dan niet aanwezigheid van RCSA's.

Operationeel risico en Basel II-kapitaalakkoord

De Vennootschap gebruikt de standaardmethode voor het berekenen van de vereiste voor het operationeel risico.

5.5. Andere risico's

Zonder exhaustief te willen zijn, werden onder deze paragraaf nog enkele andere risico's opgenomen.

Strategisch risico

Het strategisch risico, waaraan de Vennootschap blootgesteld is, is het risico op beïnvloeding van de huidige en toekomstige winsten en kapitaal door slechte beleids- of operationele beslissingen, slechte implementatie van beslissingen of gebrek aan aanpasbaarheid (*responsiveness*) aan veranderende marktomstandigheden (zowel commercieel als financieel).

Om de strategische doelen, zoals bepaald in de *business*strategie, te bereiken stelt de Vennootschap middelen ter beschikking (onder meer communicatiekanalen, systemen, mensen, netwerken, managerstijd en managerscapaciteiten).

De uiteindelijke realisatie van de *business*strategie hangt af van de adequaatheid van de ter beschikking gestelde middelen en van de manier waarop deze middelen worden ingezet. Ze wordt permanent geëvalueerd.

Businessrisico

Het *business*risico is het risico dat de huidige en toekomstige winsten en kapitaal beïnvloed worden door veranderingen in *business*volumes, of door veranderingen in marges en kosten; beide veroorzaakt door veranderende marktomstandigheden of door de onmogelijkheid om er als organisatie op in te spelen. Nog wordt onder dit risico verstaan; een slechte diversificatie van de winsten (earnings) of de onmogelijkheid om een voldoende en degelijk niveau van *profitability* te bewaren.

Om het *business*risico waaraan de Vennootschap blootgesteld is, te diversifiëren, heeft Argenta Groep, naast haar klassieke activiteiten, een strategische keuze gemaakt voor de verkoop van producten die *fee income* genereren. Deze vierde activiteitenpijler, Beleggen, moet naast de pijlers Verzekeren, Lenen en Sparen & betalen een grotere diversificatie van de gegenereerde winst tot stand brengen. Belangrijk hierbij is ook de aandacht die er geschonken wordt aan de *cross-selling* om zoveel mogelijk cliënten in meerdere pijlers te werven. Met betrekking tot de winstgevendheid van de producten van de Bankpool wordt bij de prijszetting rekening gehouden met *funds transfer pricing* om de winstbijdrage per product te bepalen.

Reputatierisico

Het reputatierisico is het risico op schade (verlies) door het verslechteren van de reputatie of standing veroorzaakt door een negatieve perceptie van het imago van de organisatie bij zijn cliënten, tegenpartijen, aandeelhouders en / of regulerende instanties.

Het is een *second order risk*, een risico dat voortvloeit uit een ander risico, maar dat wel een eigen impact heeft. De Vennootschap beschouwt dit risico als een verticaal risico, als een risico dat alle andere risico's doorkruist. Door het opvolgen en beheren van de andere risico's wordt het reputatierisico ook beheerd.

Externe dienstverleners

De Vennootschap is blootgesteld aan het risico van beëindiging van belangrijke overeenkomsten met externe dienstverleners. Een dergelijke beëindiging kan leiden tot discontinuïteit of vertraging van belangrijke bedrijfsprocessen waartegen de Vennootschap zich zo veel als mogelijk indekt door middel van adequaat bedrijfscontinuïteitsbeleid en transitiebepalingen in de betreffende overeenkomsten.

Risico's verbonden aan wijzigingen in de wet- en regelgeving

Op alle plaatsen waar de Vennootschap actief is, is zij onderworpen aan de wetten, voorschriften, administratieve maatregelen en beleidsvoorschriften over financiële dienstverlening. Wijzigingen op het vlak van het toezicht en de regelgeving kunnen de activiteiten, aangeboden producten en diensten en de waarde van de activa van de Argenta Groep aantasten. Hoewel de Vennootschap nauw samenwerkt met de toezichthouders en voortdurend toeziet op de situatie en toekomstige wijzigingen van de regelgeving, kunnen het fiscaal beleid en andere beleidsterreinen onvoorspelbaar zijn en vallen zij niet onder zijn controle.

Zo wordt er momenteel overleg gepleegd om een fiscale ruling met Nederland op het vlak van vennootschapsbelasting te bekomen.

Daarnaast veroordeelde het hof van beroep van Antwerpen op 15 mei 2012 de fiscale overheid tot de terugbetaling van beurs- en afleveringstaks voor de periode 15 juli 2002 – 15 juli 2004. Op deze uitspraak werd geen cassatie voorziening ingesteld waardoor dit arrest definitief werd in 2013. Gezien er nog onduidelijkheid is over het daadwerkelijk door de Staat verschuldigd bedrag werd dit nog niet in de balans van Argenta Spaarbank opgenomen.

Ook de eigenvermogenvereisten van kredietinstellingen zijn het voorwerp van wetgevende ontwikkelingen, de zogeheten Basel III-normen die een impact hebben op de Vennootschap. In de Basel pijler 3-toelichtingen die terug te vinden zijn op de Argenta-website wordt meer informatie gegeven over de verschillende wijzigingen.

6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer

6.1. Kapitaalbeheer

De dynamische groei van de financiële markten en het stijgende gebruik van complexere bankproducten hebben grote veranderingen teweeggebracht in de *businessomgeving* van de Vennootschap. Deze uitdagingen vereisen adequate mensen, processen en systemen voor de beperking en doelgerichte controle van de risicopositie van de Vennootschap.

Naast het beschrijven van methodes voor de berekening van de regulatoire kapitaalvereisten (kwantitatieve vereisten) legt het Basel II-akkoord verhoogde nadruk op risicomangement en geïntegreerd groepswij management (kwalitatieve vereisten). De Vennootschap wordt verplicht om adequate procedures en systemen te implementeren om haar kapitaaltoereikendheid op lange termijn te verzekeren terwijl alle materiële risico's in acht worden genomen.

Deze procedures worden internationaal het ICAAP genoemd (*Internal Capital Adequacy Assessment Process* of intern beoordelingsproces van de kapitaaltoereikendheid). De doelstelling van het risicomangement van de Argenta Groep is dat er een optimale kapitaalstructuur aanwezig is en een risicobeheersing gelijkaardig

aan het niveau van de belangrijkste marktspelers, en waarbij blijvend voldaan wordt aan de wettelijke eigenvermogensvereisten.

De uitvoering van het *businessplan* waarbij te allen tijde voldoende kapitaal voorhanden moet zijn om de vooropgestelde groei te kunnen volgen, staat hierbij centraal.

De Vennootschap heeft altijd een politiek van autofinanciering gevolgd. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om de financiële en operationele risico's te kunnen dragen, beoogt de Vennootschap de mogelijke noden aan kapitaal te kunnen voldoen met (a) gereserveerde winst, (b) kapitaalverhogingen en (c) achtergestelde leningen.

Aanvullend kan onder meer beslist worden om de balans te verlichten door middel van effectiseringen van een deel van de portefeuille kredieten aan particulieren.

In de onderstaande tabel is het nuttig eigen vermogen per eindejaar terug te vinden.

Samenstelling gereguleerd nuttig eigen vermogen	31/12/2012	31/12/2013
Eigen vermogen sensu stricto	1.106.745.985	1.277.842.335
Totaal aanvullende bestanddelen	330.160.818	289.276.590
eerste deel aanvullende bestanddelen	13.425.585	12.572.987
achtergestelde leningen	316.735.233	276.703.603
Totaal nuttig eigen vermogen	1.436.906.803	1.567.118.925

In de Basel pijler 3-toelichtingen wordt het boekhoudkundig eigen vermogen, het nuttig eigen vermogen en de reconciliatie tussen beide en de reglementaire vereisten uitgebreider besproken.

In onderstaande tabel is de reconciliatie van het boekhoudkundig IFRS eigen vermogen naar het nuttig Tier 1 (sensu stricto) eigen vermogen terug te vinden.

Samenstelling nuttig eigen vermogen sensu stricto	31/12/2012	31/12/2013
- Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	1.295.084.649	1.388.027.229
- Minderheidsbelangen	79.260	79.518
Totaal eigen vermogen	1.295.163.909	1.388.106.747
Prudentiële filters		
- Immateriële vaste activa	-36.156.043	-39.779.417
- Herwaarderingsmeerwaarden	-215.849.450	-132.452.018
- Kasstroomafdekking	8.002.062	6.636.671
Toevoeging Tier 1 lening	70.000.000	69.300.000
Verschuiving naar Tier 2 eigen vermogen	-14.414.493	-13.969.648
Totaal nuttig eigen vermogen sensu stricto	1.106.745.985	1.277.842.335

Het financiële risicobeleid van de Vennootschap houdt naast de eigen managementkeuzes dus ook rekening met de prudentiële ICAAP.

ICAAP en economisch kapitaal

De risico's die de Vennootschap loopt, vereisen een risicobuffer onder de vorm van eigen vermogen. De verdere ontwikkeling van haar activiteit als klassieke spaarbank en dus onder meer transformatiebank (zijnde een bank waarvan de activiteit bestaat in het omzetten (transformeren) van op korte termijn aangetrokken geld, naar op lange(re) termijn uitgezette beleggingen), vereist een continue opvolging (en aanvulling wanneer nodig) van dit vereist eigen vermogen.

ICAAP omvat alle procedures en berekeningen van de bank die gebruikt worden om de volgende componenten te verzekeren:

- de gepaste identificatie en inschatting van de risico's;
- voldoende intern eigen vermogen in verhouding tot het risicoprofiel van de bank;
- het gebruik en de verdere ontwikkeling van risico managementsystemen.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stressscenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigen vermogensvereisten van de Bankpool en al zijn geledingen, worden gerespecteerd. Dit wordt uitgedrukt door het economisch kapitaal waarbij rekening gehouden wordt met de verschillende risico's.

In 2013 is er verder geïnvesteerd in de economische kapitaalmodellen, in het bijzonder in de allocatie van het economisch kapitaal (aan entiteiten en producten) en de prospectieve kapitaalsplanning. De allocatie moet een verdere productevaluatie mogelijk maken door de economische kapitaalkost, gebaseerd op het reële risico, mee te nemen. In de prospectieve kapitaalplanning wordt het *businessplan* onderworpen aan een risicotoets en worden verschillende simulaties gemaakt om de impact op het *businessplan* en de kapitaalsituatie te simuleren, en tot een betere sturing te komen.

De berekeningen volgens de Basel II-regels (pijler 1) voor het kapitaalbeheer worden gerapporteerd naar de toezichthouder en intern gebruikt maar de zogenaamde 80 %-floor voor het vereiste regulatorisch kapitaal blijft ook na 2011 de wettelijke basis. In zijn ICAAP onder pijler 2 berekent Argenta het vereiste economisch kapitaal op basis van Basel II-IRB-risico parameters. Deze zijn lager dan de minimaal aan te houden 80 %-floor.

De *Bank for International Settlements (BIS)* heeft in december 2010 voor de eerste keer een gedetailleerde tekst met betrekking tot de Basel III-regels gepubliceerd rond bankkapitaal & liquiditeit, inclusief een tijdschema. Basel III legt strengere regels op betreffende solvabiliteit, liquiditeit en leverage die geleidelijk aan van toepassing zullen worden. De Basel III-regels zijn nog niet van toepassing per einde 2013 maar maken al deel uit van het RAF.

Daarnaast worden in ICAAP ook alle materiële risicofactoren gemodelleerd zodat het totale ICAAP een meer volledig beeld geeft wat betreft het kapitaalbeslag.

In 2013 werd er in het kader van het SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*) stelselmatig overleg gepleegd met de toezichthouder.

6.2. Regelgeving en solvabiliteit

Als financiële instelling is de Vennootschap onderworpen aan prudentieel toezicht. In België is de Vennootschap onderworpen aan het toezicht van de NBB. Het bijkantoor in Nederland is zowel onderworpen aan het toezicht van de NBB als aan dat van DNB. De bankdochtervennootschap in Luxemburg ABL ten slotte is onderworpen aan het toezicht van de *Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF)*.

Alle entiteiten van de Bankpool moeten voldoen aan de richtlijnen van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar zij actief zijn. Volgens deze richtlijnen moeten financiële instellingen een minimaal eigen vermogen aanhouden ten opzichte van de kredietverplichtingen binnen en buiten de balans.

De kredietverplichtingen worden gewogen naar de daarin gelegen risico's (risicogewogen verplichtingen). Voor het totale eigen vermogen geldt een minimum van 8 % van de totale risicogewogen verplichtingen.

Het totaal gereguleerd nuttig eigen vermogen is gestegen van 1.436.906.803 euro per einde 2012 naar 1.567.118.925 euro per einde 2013. Deze stijgende evolutie is in hoofdzaak de resultante van de onderstaande elementen.

Een stijging van het nuttig eigen vermogen door de toevoeging van de winst van het boekjaar ten bedrage van 174.974.622 euro.

In 2012 werd er 30 miljoen ingekocht van de door Argenta uitgegeven tier 1-lening. In 2013 werd er bijkomend een deel ingekocht voor een nominaal bedrag van 700.000 euro. Per saldo bedraagt het nominale uitstaande bedrag van de lening daardoor nog 69,3 miljoen euro.

Het bedrag aan gebruikte en bruikbaar gedeelte van achtergestelde leningen bij het aanvullend eigen vermogen is beperkt gedaald van 316.735.233 euro per 31 december 2012 naar 276.703.603 euro per 31 december 2013.

Vanaf 2014 (in voege gaan van de Basel III-normen) zullen deze achtergestelde leningen niet meer volledig gebruikt kunnen worden in de eigen vermogensrapportering. De sinds 2011 uitgegeven leningen zullen bijvoorbeeld al volledig niet meer mee kunnen tellen.

De Vennoetschap berekent haar kapitaalratio's volgens Basel II, dat bestaat uit drie pijlers. Informatie over pijler 1 (minimale kapitaalvereisten) en pijler 2 (supervisory review process, met onder andere informatie over het rente-, liquiditeits- en concentratierisico) werden opgenomen in deze jaarrekening.

De pijler 3-toelichtingen zijn een verdere aanvulling op de eerste twee pijlers en willen marktdeelnemers de mogelijkheid geven de kapitaaltoereikendheid van een financiële instelling te beoordelen door middel van meer informatie. Deze pijler 3-toelichtingen worden afzonderlijk gepubliceerd op de website van de Vennoetschap, waarbij een gedeelte van de informatie uit deze jaarrekening wordt overgenomen.

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de respectievelijke van toepassing zijnde Basel (pijler 1)-regelgeving.

Samenstelling reglementair eigen vermogen	31/12/2012	31/12/2013
Totaal nuttig eigen vermogen	1.436.906.803	1.567.118.925
Vereiste op basis van de vaste activa	34.653.431	36.011.604
Algemene solvabiliteitscoëfficiënt	651.364.460	609.001.622
Toepassing floor IRB overgangperiode	80 %-regel	80 %-regel
Totaal vereiste na toepassing Basel I Floor	540.507.993	578.504.366
Tier 1-ratio	16,38 %	17,67 %
Solvabiliteitsratio	21,27 %	21,67 %

De berekeningen per 31 december 2013 houden rekening met de specifieke Basel II-regels voor de berekening van gewogen risico's waarvoor de Vennoetschap een goedkeuring heeft gekregen. De Vennoetschap maakt gebruik van de (F)IRB-methode voor de *retail* hypotheekportefeuilles, de MBS-portefeuille en de portefeuille 'corporates en instellingen', en de standaardmethode STA voor de overige exposures.

Als gevolg van de Basel II-bepalingen die gelden bij de overgang van de STA naar de IRB-methode moet het nuttig eigen vermogen minimum 80 % bedragen van het (volgens de Basel I-principes berekende) vereiste eigen vermogen. Het vereiste eigen vermogen per 31 december 2013 bedraagt dan ook 578.504.366 euro ten opzichte van 540.507.993 euro per 31 december 2012.

De tier 1-ratio van 17,67 % per 31 december 2013 wordt verkregen door het eigen vermogen sensu stricto – tier 1 eigen vermogen (1.277.842.335 euro per 31 december 2013) te delen door het berekende gewogen risicovolume (7.231.304.575 euro per 31 december 2013).

In 2012 en 2013 was het totaal gereguleerde nuttig eigen vermogen te allen tijde groter dan elk van de drie vermelde vereisten, zodat de Vennoetschap volledig voldeed aan alle eigen vermogenvereisten.

7. Bezoldiging van de bestuurders

Hieronder worden de samenstelling van de raden van bestuur en de betaalde vergoedingen aan de betrokken bestuurders weergegeven.

7.1. Samenstelling van de raden van bestuur

De raden van bestuur van de andere vennootschappen van de Argenta Groep zijn structureel op een vergelijkbare manier samengesteld.

Zij omvatten steeds:

- de leden van het directiecomité van de betrokken vennootschap (de **uitvoerende bestuurders**);
- een aantal onafhankelijke bestuurders;
- een aantal bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen (samen met de onafhankelijke bestuurders, de **niet-uitvoerende bestuurders**).

Het aantal bestuurders moet voor iedere raad van bestuur bij voorkeur niet groter zijn dan vijftien. De mandaten van de bestuurders hebben in beginsel een duurtijd van zes jaar.

Voor bestuurders geldt de volgende leeftijdsgrens:

- uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 65 jaar bereiken;
- niet-uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 70 jaar bereiken;
- bestuurders die de leeftijdsgrens bereiken, kunnen hun mandaat blijven uitoefenen tot in hun opvolging is voorzien.

De raad van bestuur kan in individuele gevallen afwijkingen op deze regel toestaan.

De raden van bestuur zijn zo samengesteld dat geen van de drie erin te onderscheiden groepen (de bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen, de onafhankelijke bestuurders en de bestuurders leden van het directiecomité) de meerderheid hebben. Anderzijds wordt de meerderheid in de raden van bestuur altijd gevormd door niet-uitvoerende bestuurders.

Het onderstaande overzicht geeft de samenstelling van de raden van bestuur van de vennootschappen uit de Bankpool weer.

RADEN VAN BESTUUR	ASPA	ABL	ARNE
Voorzitter:			
J. Cerfontaine			
J. Heller			
Leden:			
Advaro bvba (1)			
G. Ameloot			
G. De Haes			
M. De Moor			
S. Duchateau			
J. Heller			
MC Pletinckx bvba (2)			
Raco nv (3)			
Ter Lande Invest nv (4)			
D. Van Dessel			
J.P. Van Keirsbilck			
E. Walkiers			
G. Wauters			

- (1) met als vaste vertegenwoordiger D. Van Rompuy
- (2) met als vaste vertegenwoordiger M.C. Pletinckx, zetelend als onafhankelijk lid
- (3) met als vaste vertegenwoordiger B. Van Rompuy
- (4) met als vaste vertegenwoordiger W. Van Pottelberge, zetelend als onafhankelijk lid

7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

De bezoldiging van de niet-uitvoerende leden van de raden van bestuur van de Vennootschappen bestaat uitsluitend uit een door de respectievelijke algemene vergaderingen vastgestelde vaste bezoldiging. Deze vaste bezoldiging is met ingang van 1 januari 2012 voor alle onafhankelijke bestuurders en bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen, dezelfde.

Voor de deelname aan bijzondere comités die werden opgericht in de schoot van de raad van bestuur (het auditcomité en het remuneratiecomité), ontvangen de niet-uitvoerende bestuurders een bijkomende vergoeding per bijgewoonde bijeenkomst. Deze vergoeding is dezelfde voor alle leden van dergelijk comité. De voorzitter van dergelijk comité ontvangt een hogere vergoeding.

De voorzitter van de respectievelijke raden van bestuur is een bestuurder die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigt. Hij heeft een vaste bezoldiging die verschilt van de vergoeding van de andere niet-uitvoerende bestuurders.

De vergoeding van alle niet-uitvoerende bestuurders wordt betaald door de overkoepelende beleidsholding BVg en via een Overeenkomst van Kostendelende Vereniging omgeslagen naar alle vennootschappen van de Argenta Groep (en dus ook de Vennootschap) waarin de betrokken bestuurder een mandaat heeft.

Tijdens het jaar 2013 bedroeg de totale bezoldiging van de onafhankelijke bestuursleden 104.000 euro (106.000 euro in 2012 voor beide comités). Details van de bezoldigingen zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Onafhankelijke bestuurders	Vaste vertegenwoordiger	Functie	2012	2013
Van Keirsbilck J.P.(*)	-	Bestuurder	35.000	35.000
Ter Lande Invest nv	Van Pottelberge W.	Bestuurder	38.500	36.500
MC Pletinckx sprl	Pletinckx M.C.	Bestuurder	32.500	32.500
Totaal			106.000	104.000

* De bestuursvergoeding aan Parus Beheer BVBA bedraagt 30.000 EUR, de bestuursvergoeding aan de heer Jean-Paul Van Keirsbilck bedraagt 5.000 EUR

7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

Op advies van het remuneratiecomité werd in 2012 het vergoedingsregime van de uitvoerende bestuurders aangepast, en werd het bestaande regime vervangen door een volledig vaste jaarvergoeding.

Deze vergoeding omvat geen elementen die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de objectieven van de Argenta Groep op langere termijn. De vergoeding beantwoordt aan het bepaalde in het Reglement van de CBFA van 8 februari 2011 *aangaande het beloningsbeleid van financiële instellingen*.

Daarnaast werd op advies van het remuneratiecomité de premie voor de groepspolissen pensioenkapitaal en arbeidsongeschiktheid ten laste van de Vennootschap genomen met ingang van 1 januari 2013. Voor het jaar 2012 werd een overgangsregime toegepast.

De vergoeding is dezelfde voor alle leden van de directiecomités, met uitzondering van de voorzitter. Naast de vaste jaarvergoeding genieten de uitvoerende bestuurders (zoals al vermeld) tevens van de voordelen van twee groepspolissen (pensioenkapitaal en arbeidsongeschiktheid).

De uitvoerende bestuurders genieten een beëindigingsvergoeding die, behoudens bij herroeping van het mandaat omwille van een zware fout, gelijk is aan een vergoeding van 18 maanden. Het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald op basis van de jaarlijkse brutovergoeding en berekend over de 24 maanden voorafgaand aan de beslissing tot beëindiging van de overeenkomst, of berekend over de volledige periode van het mandaat mocht dit korter zijn dan 24 maanden.

Bezoldiging van de uitvoerende bestuurders

De samenstelling van en de taakverdeling binnen de directiecomités van de drie kernvennootschappen van de Argenta Groep (de Vennootschap, Argenta Assuranties nv en BVg) is in hoge mate geïntegreerd.

De vergoeding van de leden en de voorzitter van de directiecomités worden daarom op groepsniveau bepaald en omgeslagen over de drie genoemde kernvennootschappen overeenkomstig de regels van de tussen deze vennootschappen bestaande "overeenkomst van kostendelende vereniging".

In 2013 bedroeg het basissalaris van Johan Heller (CEO van de Argenta Groep, en voorzitter van de directiecomités van de Vennootschap, Aras en BVg) 394.800 euro (t.o.v. 354.225 euro in 2012). De bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid bedroeg 55.875 euro (45.659 euro in 2012).

Dit is een totale stijging van 10 % vergeleken met 2012. Verder keert de Argenta Groep geen bonussen uit aan de CEO en andere bestuurders.

In 2013 bedroeg de totale directe bezoldiging van de uitvoerende bestuurders / directiecomitéleden van de Argenta Groep, exclusief deze van de CEO, 1.879.200 euro. De bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid voor de directiecomitéleden, exclusief deze van de CEO, bedroeg 139.266 euro. Dit is een stijging van 7 % vergeleken met 2012.

Er werden in 2012 en in 2013 geen opzegvergoedingen aan bestuurders of leden van het directiecomité uitbetaald.

8. Vergoeding van de commissaris

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Vennootschap is opgedragen aan de commissaris Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA vertegenwoordigd door de heer Dirk Vlamincx.

De door Deloitte ontvangen vergoedingen (inclusief btw) voor de jaren 2012 en 2013 kunnen worden onderverdeeld (conform art. 134 van het wetboek Vennootschappen) in:

- vergoedingen voor controleopdrachten: hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen 365.523 euro in 2013 en 348.099 euro in 2012.
- vergoedingen voor andere opdrachten:
 - 141.325 euro in 2013 met betrekking tot supplementaire auditwerkzaamheden, fiscale werkzaamheden en kleinere ad hoc-opdrachten
 - 157.752 euro in 2012 met betrekking tot supplementaire auditwerkzaamheden, fiscale werkzaamheden en kleinere ad hoc-opdrachten

9. Transacties met verbonden partijen

De Vennootschap gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben voornamelijk betrekking op leningen, deposito's en verzekeringscontracten. Deze werden te allen tijde uitgevoerd tegen de commerciële en marktcondities die gehanteerd worden voor niet-verbonden partijen (*at arm's length*).

In de onderstaande tabellen staat een overzicht van de financiële reikwijdte van de activiteiten die werden aangegaan met de verbonden partijen. De relaties tussen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen worden beschreven bij toelichting 1 (algemene informatie).

Balans 2012	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Activa: leningen en vorderingen			
Zichtdeposito's	0	0	5.800.955
Leningen op termijn	0	0	39.227
Consumentenkredieten	0	0	163.501
Hypothecaire leningen	0		89.465
Overige vorderingen	2.921	0	31.710.371
Totaal activa	2.921	0	37.803.069
Verplichtingen: financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's	46.441.000	764.221	166.992.248
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	6.000	104.081.600
Achtergestelde verplichtingen	0	0	60.000.000
Andere verplichtingen	1.255.759	0	2.669.147
Totaal verplichtingen	47.696.759	770.221	333.742.995
Door de groep verstrekte garanties	0	0	85.097.826
Door de groep ontvangen garanties	200.047.100	0	0
Balans 2013			
moedermaatschappij			
managers op sleutelposities			
andere verbonden partijen			
Activa: leningen en vorderingen			
Zichtdeposito's	0	0	0
Leningen op termijn	0	0	28.289.283
Consumentenkredieten	0	0	391.444
Hypothecaire leningen	0	189.338	84.866
Overige vorderingen	4.621	0	3.956.005
Totaal activa	4.621	189.338	32.721.598
Verplichtingen: financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's	50.272.046	366.008	266.384.119
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	0	33.411.600
Achtergestelde verplichtingen	0	0	0
Andere verplichtingen	1.158.529	0	22.918
Totaal verplichtingen	51.430.576	366.008	299.818.637
Door de groep verstrekte garanties	0	0	40.931.710
Door de groep ontvangen garanties	100.047.100	0	0

Zoals al toegelicht, is de beleidsholding BVg de moedermaatschappij van de Vennootschap. Bij de kolom 'managers op sleutelposities' zijn de gegevens opgenomen van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders (zie toelichting 7) en de nauwe verwanten van de bestuurders die natuurlijke persoon zijn.

De nauwe verwanten van een natuurlijke persoon zijn die verwanten van wie kan worden verwacht dat ze invloed kunnen uitoefenen op de natuurlijke persoon (betreft onder andere de huisgenoot en (inwonende) kinderen van de natuurlijke persoon).

Onder de 'andere verbonden partijen' worden de gegevens opgenomen van de zustermaatschappijen van de Vennootschap, namelijk de eerder vermelde Verzekeringsspool.

Winst- en verliesrekening 2012	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	309.564	6.812	5.185.471
Honoraria en provisies	0	0	1.220.584
Verzekeringspremies	0	0	5.464
Verrichten van diensten	0	0	11.789.595
Overige	10.828.348	0	826.046
Totaal van de lasten	11.137.912	6.812	19.027.160
Baten			
Rentebaten	566.517	0	2.991.481
Honoraria en provisies	0	0	0
Overige	11	0	17.164.487
Totaal van de baten	566.528	0	20.155.968

Winst- en verliesrekening 2013	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	445.288	8.563	212.876
Honoraria en provisies	0	0	2.399.310
Verzekeringspremies	0	0	5.105
Verrichten van diensten	0	0	9.816.916
Overige	13.032.558	0	857.176
Totaal van de lasten	13.477.846	8.563	13.291.383
Baten			
Rentebaten	414.942	2.333	1.671.087
Honoraria en provisies	0	0	0
Overige	25	0	17.618.041
Totaal van de baten	414.967	2.333	19.289.128

Per einde 2012 waren er ook nog 200.047.100 euro ontvangen waarborgen waaronder 200 miljoen waarborgstelling voor ABL door moedermaatschappij BVg. Per einde 2013 was er een waarborgstelling van 100.047.100 euro waarvan 50 miljoen voor ABL en 50 miljoen voor ARNE.

De door de groep verstrekte waarborgen bedroegen 85.097.826 euro in 2012 waarvan 85.095.000 euro betrekking had op een waarborgstelling door de Vennootschap voor de beheermaatschappij ARNE. Per einde 2013 bedroeg de waarborg 40.931.710 euro waarvan 25 miljoen voor ARNE en 15,8 miljoen voor uitgaven van ABL.

Er werden in 2012 en 2013 geen bijzondere waardeverminderingen geboekt op balansposten die staan ten opzichte van verbonden partijen. De vergoedingen van de uitvoerende bestuurders werden ten slotte al beschreven bij toelichting 7.

In onderstaande tabel worden de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders opgesomd.

Vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	2012	2013
Ontslagvergoedingen	0	0
Salarissen en bestuursvergoedingen	1.463.118	1.566.000
Totaal	1.463.118	1.566.000

10. Operationele segmenten

De Venootschap moet informatie over operationele segmenten verschaffen om gebruikers van haar jaarrekening in staat te stellen de aard en de financiële gevolgen te kunnen evalueren van de bedrijfsactiviteiten die zij uitoefent en de economische omgevingen waarin zij opereert.

Een operationeel segment is een onderdeel van de Venootschap dat bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt, waarvan onder andere de bedrijfsresultaten respectievelijk prestaties regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Bij toelichting 1 (algemene informatie) wordt de structuur van de Venootschap (met een bijkantoor in Nederland dat in de structuur van Argenta Spaarbank nv verwerkt is) uitgelegd.

De operationele segmentering in de IFRS-jaarrekening is gebaseerd op geografische gebieden waar de Bankpool actief is. Dit wordt stelselmatig verder weerspiegeld in de organisatiebasis door het bestaan van Argenta Spaarbank nv in België, een bijkantoor in Nederland (onderdeel van Argenta Spaarbank nv) en een dochteronderneming, Argentabank Luxembourg (ABL). De ultieme *chief operating decision maker* (CODM) is het directiecomité van de Venootschap.

De Bankpool levert hierbij diensten aan onder de noemer '*retailbanking*' wat tot nader order in de interne rapportering als één operationeel segment wordt behandeld.

Informatie over geografische gebieden

De operationele segmentering die gebaseerd is op geografische gebieden, weerspiegelt de focus van de Venootschap op de Benelux. De onderstaande geografische segmentering is hierbij specifiek gebaseerd op de locatie van de geleverde diensten en geeft een indicatie van uitsplitsing naar geografische gebieden.

Geconsolideerde balans 2012	België	Nederland	Luxemburg	consolidatie	31/12/2012
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	30.995.591	0	1.161	0	30.996.752
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12.665.467	128.133.214	0	0	140.798.681
Voor verkoop beschikbare financiële activa	12.899.009.955	15.218.509	11.046.873	-1.389.752.022	11.535.523.315
Leningen en vorderingen	8.485.384.691	12.312.651.716	209.183.593	-243.650.233	20.763.569.767
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	0	0	0	0
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	760.586.543	0	0	0	760.586.543
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	170.498.572	247.390.085	0	0	417.888.657
Materiële activa	33.575.121	721.910	143.715	0	34.440.746
Vastgoedbeleggingen	212.685		0		212.685
Goodwill en andere immateriële activa	34.126.814	1.951.357	77.872	0	36.156.043
Belastingvorderingen	0	0	0	0	0
Andere activa	336.143.400	155.609.832	8.471.260	-75.131.125	425.093.367
Totaal activa	22.763.198.839	12.861.676.623	228.924.474	-1.708.533.380	34.145.266.556
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Deposito's van centrale banken	1.209.113.889	0	0	0	1.209.113.889
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1.781.773	125.730.374	0	0	127.512.147
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	27.622.690.925	4.392.295.632	201.383.321	-1.675.672.755	30.540.697.123
Derivaten gebruikt ter afdekking	609.695.754	0	0	0	609.695.754
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	0	0	0	0	0
Voorzieningen	8.822.139	191.739	0	0	9.013.878
Belastingverplichtingen	113.822.619	0	606.193	0	114.428.812
Andere verplichtingen	2.645.538.772	-2.376.270.197	3.233.094	-32.860.625	239.641.044
Totaal verplichtingen	32.211.465.871	2.141.947.548	205.222.608	-1.708.533.380	32.850.102.647
Eigen vermogen	1.033.853.366	240.128.195	21.103.330	0	1.295.084.891
Minderheidsbelang	0	18.000	61.018	0	79.018
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	33.245.319.237	2.382.093.743	226.386.956	-1.708.533.380	34.145.266.556

Geconsolideerde balans 2013	België	Nederland	Luxemburg	consolidatie	31/12/2013
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	38.898.913	0	1.049	0	38.899.962
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	62.731.237	60.166.927	0	0	122.898.164
Voor verkoop beschikbare financiële activa	9.758.560.325	1.310.512.996	3.928.760	-2.586.288.473	8.486.713.608
Leningen en vorderingen	8.927.302.062	13.386.641.058	68.064.484	-151.221.090	22.230.786.514
Derivaten gebruikt ter afdekking	3.488.299	0	0	0	3.488.299
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	761.448.121	0	0	0	761.448.121
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	275.393.059	0	0	0	275.393.059
Materiële activa	34.533.764	497.347	60.990	0	35.092.101
Vastgoedbeleggingen	919.503		0		919.503
Goodwill en andere immateriële activa	38.016.479	1.710.504	52.434	0	39.779.417
Belastingvorderingen	0	24.883	662.862	0	687.745
Andere activa	105.323.808	100.514.865	8.591.751	-63.583.409	150.847.015
Totaal activa	20.006.615.570	14.860.068.580	81.362.330	-2.801.092.972	32.146.953.508
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Deposito's van centrale banken					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1.089.224	60.631.023	0	0	61.720.247
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	28.092.938.448	4.592.354.558	54.517.552	-2.756.015.719	29.983.794.839
Derivaten gebruikt ter afdekking	408.062.931	0	0	0	408.062.931
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	0	0	0	0	0
Voorzieningen	12.281.322	788.010	0	0	13.069.332
Belastingverplichtingen	81.753.044	18.484.680	407.864	0	100.645.588
Andere verplichtingen	1.474.781.928	-1.240.907.508	2.756.657	-45.077.253	191.553.824
Totaal verplichtingen	30.070.906.897	3.431.350.763	57.682.073	-2.801.092.972	30.758.846.761
Eigen vermogen	1.100.806.222	266.139.786	21.081.221	0	1.388.027.229
Minderheidsbelang	0	18.000	61.518	0	79.518
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	31.171.713.119	3.697.508.549	78.824.812	-2.801.092.972	32.146.953.508

De 'eliminaties' komen zowel op de actief- als op de verplichtingenzijde voor. Het betreft eliminaties met betrekking tot bijvoorbeeld effecten die uitgegeven zijn door één entiteit van de groep (op de passiefzijde van de balans van de SPV Green Apple) en aangekocht zijn door een andere entiteit (terug te vinden op de actiefzijde van de Vennootschap).

In de consolidatie worden deze posten geëlimineerd maar om een duidelijk overzicht per segment te bekomen, worden beide posten terug opgenomen in de segmentvoorstellingen.

Resultatenrekening 2012	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2011
Financiële en exploitatiebaten en -lasten	167.341.395	102.958.560	3.945.527	-284.389	273.961.093
Nettorentebaten	204.991.983	149.721.582	1.951.143	0	356.664.708
Dividenden	26.705	0	0	0	26.705
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-68.819.173	-14.916.910	2.085.538	-284.389	-81.934.934
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	38.001.264	0	-114.086	0	37.887.178
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-22.020.716	-31.951.628	0	0	-53.972.344
Resultaat uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	299.878	0	0	0	299.878
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	-10.628	0	0	0	-10.628
Andere netto-exploitatiebaten	14.872.082	105.516	22.932	0	15.000.530
Administratiekosten	-115.911.262	-18.912.764	-2.503.805	284.389	-137.043.442
Afschrijvingen	-13.300.527	-956.740	-103.694	0	-14.360.961
Voorzieningen	-900.787	0	6.100	0	-894.687
Bijzondere waardeverminderingen	-2.285.909	-7.021.109	0	0	-9.307.018
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	34.942.910	76.067.947	1.344.128	0	112.354.985
Winstbelastingen	-10.131.389	-19.397.326	-506.670	0	-30.035.385
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	24.811.521	56.670.621	837.458	0	82.319.600
Minderheidsbelang	0	0	-2.393	0	-2.393
Nettowinst of -verlies	24.811.521	56.670.621	835.065	0	82.317.207

Resultatenrekening 2013	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2013
Financiële en exploitatiebaten en -lasten	262.970.602	174.899.725	3.626.199	-262.373	441.234.153
Nettorentebaten	305.453.661	162.027.859	1.068.542	0	468.550.062
Dividenden	0	0	0	0	0
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-68.102.396	-14.816.347	2.410.400	-262.373	-80.770.716
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	7.939.784	24.267.393	96.255	0	32.303.432
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	2.223.514	3.333.881	0	0	5.557.395
Resultaat uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-207.641	0	0	0	-207.641
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	126.110	0	-11	0	126.099
Andere netto-exploitatiebaten	15.537.570	86.939	51.013	0	15.675.522
Administratiekosten	-141.711.216	-22.387.764	-3.050.371	262.373	-166.886.978
Afschrijvingen	-15.942.296	-1.000.308	-154.644	0	-17.097.248
Voorzieningen	-4.055.453	0	0	0	-4.055.453
Bijzondere waardeverminderingen	-4.670.764	-14.340.295	0	0	-19.011.059
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	96.590.873	137.171.358	421.184	0	234.183.415
Winstbelastingen	-24.669.899	-34.292.840	-245.554	0	-59.208.293
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	71.920.974	102.878.518	175.630	0	174.975.122
Minderheidsbelang	0	0	0	0	0
Nettowinst of -verlies	71.920.974	102.878.518	175.630	0	174.975.122

Alle transacties tussen de segmenten gebeuren 'at arms length'. De belangrijkste resultaatgebonden transacties tussen de operationele segmenten bestaan uit:

(a) de renteopbrengst van de plaatsing van de door ABL (Luxemburg) uitgegeven obligaties bij de Vennootschap (België) en

(b) de doorrekening van een fundingkost door de Vennootschap (België) aan het bijkantoor (Nederland) voor de ter beschikking gestelde kapitalen (waardoor er in Nederland kredieten kunnen worden toegestaan).

Informatie over producten en diensten

Deze geconsolideerde IFRS-rapportering gaat over de Bankpool, die volledig onder de noemer *retailbanking* valt en die in de overkoepelende interne rapportering als één operationeel segment wordt behandeld.

Retailbanking biedt financiële diensten aan particulieren, zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. In de Benelux biedt zij advies met betrekking tot dagelijks bankieren, sparen, lenen en beleggen.

Informatie over belangrijke cliënten

Als de opbrengsten uit transacties met één enkele externe cliënt ten minste 10 % van de opbrengsten van de Vennootschap bedragen, moet zij dit feit vermelden.

Bij de Vennootschap zijn er verschillende beleidslijnen van toepassing, die de concentratie van het kredietrisico (en impliciet de concentratie van opbrengsten) beperken, zodat deze grens van 10 % binnen de huidige beleidslijnen nooit zal bereikt worden.

Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans

11. Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij centrale banken

Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken

Deze rubriek omvat alle geldmiddelen en saldi van de zichtrekeningen bij de centrale banken.

	31/12/2012	31/12/2013
Geldmiddelen	30.996.258	38.899.468
Zichtrekeningen bij centrale banken	494	494
Totaal	30.996.752	38.899.962
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	30.996.752	38.899.962

Deposito's van centrale banken

	31/12/2012	31/12/2013
Deposito's van centrale banken	1.209.113.889	0
Geografische uitsplitsing – België	1.209.113.889	0
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	9.113.889	0
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.200.000.000	0
Indeling looptijd (tot eerstvolgende call datum)		
tot 1 jaar	1.209.113.889	0
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	0,75 %	0

Eind 2011 heeft de Vennootschap in het kader van de diversificatie van haar funding voor 200 miljoen meegedaan met de liquiditeitsverstrekking (via de zogenaamde LTRO - *Long Term Refinancing Operation*) van de ECB. In 2012 werd een bijkomende funding van 1 miljard opgenomen.

Op 30 januari 2013 werd (gezien die mogelijkheid geboden werd) de eerste 200 miljoen vervroegd terugbetaald en eind februari 2013 werd de resterende 1 miljard vervroegd terugbetaald.

12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële activa (niet beursgenoteerd)	aantal	notioneel	31/12/2012	aantal	notioneel	31/12/2013
Renteopties – caps	12	4.200.000.000	14.839.368	17	5.000.000.000	60.071.605
Swaps effectiseringstransacties	2	2.740.472.554	124.204.429	2	2.519.092.520	60.166.927
waarden gebaseerd op waarderingstechnieken			139.043.797			120.238.532
Secundaire obligaties	7	1.616.000	1.754.884	7	2.492.000	2.659.632
Totaal financiële activa			140.798.681			122.898.164

De financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële verplichtingen (niet beursgenoteerd)	aantal	notioneel	31/12/2012	aantal	Notioneel	31/12/2013
Renteopties - caps	9	3.500.000.000	1.781.774	12	3.500.000.000	1.089.224
Swaps effectiseringstransacties	2	2.740.472.554	125.730.373	2	2.519.092.520	60.631.023
Waarden gebaseerd op waarderingstechnieken			127.512.147			61.720.247

Niet beursgenoteerd (OTC) - caps

Onder financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden komen (vanwege hun positieve reële waarde) de renteopties (caps) terecht. Onder de financiële verplichtingen de renteopties (caps) met negatieve reële waarde.

Deze renteopties, die *over-the-counter* (OTC) gekocht werden bij andere financiële instellingen worden altijd aangegaan in het kader van economische afdekkingstransacties maar waarvoor geen *hedge accounting* wordt toegepast. Bij toelichting 24 is meer informatie terug te vinden inzake afgesloten cilinder caps.

De betrokken opties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie.

Niet beursgenoteerd (OTC) - swaps

Onder deze rubriek komen de swaps (op actiefzijde diegene met een positieve reële waarde en op de verplichtingenzijde diegene met een negatieve marktwaarde) terecht die, alhoewel ze afgesloten werden in het kader van het ALM-beheer, niet verwerkt worden volgens de *hedge accounting*-principes.

Niet beursgenoteerd (OTC) – swaps effectiseringstransacties

In het kader van de uitgevoerde effectiseringstransacties werden er (op consolidatieniveau bekeken) vier swaps afgesloten. Het verschil tussen de marktwaarde van de vier swaps is verwerkt in de resultatenrekening.

Secundaire obligaties

Sinds begin 2012 biedt de Vennoetschap naast primaire uitgaven van obligaties (bij de initiële uitgifte) ook obligaties aan die al genoteerd zijn en zogenaamd secundair verhandeld worden.

Deze beperkte portefeuille wordt beschouwd als een beschikbare portefeuille om deze continu te kunnen aanbieden aan de klanten van de Vennoetschap en wordt in IFRS onder de rubriek 'financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden' verwerkt.

13. Voor verkoop beschikbare financiële activa en tot einde looptijd aangehouden activa

13.1. Voor verkoop beschikbare financiële activa

Onder deze rubriek wordt het grootste gedeelte van de effectenportefeuille (aandelen en obligaties) van de Vennootschap gecatalogeerd.

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal	11.535.523.315	8.486.713.608
waarvan afgedekt via micro <i>hedges</i> (notioneel bedrag)	895.280.000	500.000.000
Geografische uitsplitsing		
België	5.192.619.637	3.791.109.532
Europese Monetaire Unie	4.216.224.604	3.167.052.008
rest van de wereld	2.126.679.074	1.528.552.068
Indeling naar effecten met vaste of variabele rentevoet		
Variabel	2.665.061.967	2.236.044.619
Vast	8.864.444.284	6.250.640.454
Onbepaald	6.017.064	28.535
Indeling naar resterende looptijd volgens vervaldatum		
tot 1 jaar	2.675.303.666	3.515.481.621
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	3.993.717.137	1.535.285.929
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	1.806.903.647	885.462.706
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	1.465.281.389	867.776.829
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	839.773.943	204.566.138
meer dan 5 jaar	748.526.469	1.478.111.849
Onbepaald	6.017.065	28.536
volgens de vroegste renteherzieningsdatum of vervaldatum		
tot 1 jaar	4.666.147.409	4.628.582.399
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	2.719.396.836	1.509.200.888
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	1.571.360.981	626.752.255
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	1.055.700.105	847.938.696
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	820.088.743	176.705.138
meer dan 5 jaar	696.812.176	697.505.692
Onbepaald	6.017.065	28.536
Bijzondere waardeverminderingen	4.282.049	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	2,45 %	2,41 %
Gebruikt als zakelijke zekerheden (notioneel bedrag)	1.771.078.889	421.986.000

In 2011 vond er een herclassificatie plaats van een portefeuille MBS van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' naar de 'leningen en vorderingen'. Een uitgebreidere toelichting betreffende deze herclassificatie is terug te vinden in toelichting 14.3.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs en de hieraan gerelateerde ongerealiseerde resultaten (latente min- of meerwaarden) zijn per 31 december 2012 en 31 december 2013 als volgt:

Boekjaar 2012	geamortiseerde kostprijs	prorata interesten	ongerealiseerde resultaten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	5.668.633.884	98.171.787	340.099.406	-4.282.049	6.102.623.028
- kredietinstellingen	3.544.553.115	58.253.327	69.997.405	0	3.672.803.847
- overige leningen	1.704.946.474	25.543.742	23.589.160	0	1.754.079.376
- kortlopende waardepapier	0	0	0	0	0
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen / overige	5.513.998	0	503.066	0	6.017.064
	10.923.647.471	181.968.856	434.189.037	-4.282.049	11.535.523.315

Boekjaar 2013	geamortiseerde kostprijs	prorata interesten	ongerealiseerde resultaten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	4.310.968.293	69.482.753	197.791.451	0	4.578.242.498
- kredietinstellingen	2.231.811.980	37.148.119	39.950.314	0	2.308.910.414
- overige leningen	1.559.408.129	17.712.411	22.411.620	0	1.599.532.160
- kortlopende waardepapier	0	0	0	0	0
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen / overige	28.198	0	338	0	28.536
	8.102.216.600	124.343.283	260.153.725	0	8.486.713.608

De gebruikte reële waarden zijn afkomstig van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear (de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij van de Vennootschap).

Bij toelichting 23 is meer informatie terug te vinden met betrekking tot de hiërarchie van de gebruikte externe reële waarden.

13.2. Tot einde looptijd aangehouden activa

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal	760.586.543	761.448.121
Geografische uitsplitsing		
België	760.586.543	761.448.121
Indeling naar effecten met vast of variabel rentevoet		
variabel	550.823.856	550.863.500
vast	209.762.688	210.584.621
Indeling naar resterende looptijd		
volgens vervaldatum		
tot 1 jaar	5.629.593	6.491.171
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	0	500.000.000
Meer dan 2 jaar tot 3 jaar	500.000.000	0
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	0	204.956.950
Meer dan 5 jaar	254.956.950	50.000.000
volgens de vroegste renteherzieningsdatum of vervaldatum		
tot 1 jaar	555.629.593	6.491.171
meer dan 1 jaar tot 2 jaar		500.000.000
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	204.956.950	204.956.950
meer dan 5 jaar	0	50.000.000
onbepaald	0	0
Totaal openbare besturen	760.586.543	761.448.121
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	1,94 %	0,86 %

14. Leningen en vorderingen

14.1. Leningen en vorderingen op kredietinstellingen

De leningen en vorderingen op kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal leningen en vorderingen op kredietinstellingen	938.853.932	313.901.383
Geografische uitsplitsing		
België	753.491.177	180.109.265
Europese Monetaire Unie	165.321.985	133.792.118
Rest van de wereld	20.040.770	0
Indeling naar restlooptijd: tot 3 maanden	938.853.932	313.901.383
Indeling naar type		
zichtrekeningen	158.992.166	124.251.885
termijnrekeningen	16.036.089	0
bij centrale banken aangehouden reserves	759.785.677	189.649.498
ontvangen collateral van financiële instellingen	4.040.000	0
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	159.028.255	313.901.383
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,04 %	0,08 %

In het kader van het monetaire beleid zijn financiële instellingen verplicht deposito's aan te houden bij de centrale banken in de landen waar de Vennootschap actief is.

Deze deposito's zijn gedaald van 759.785.677 euro naar 189.649.498 euro per einde 2013.

14.2. Leningen en vorderingen op andere cliënten

De leningen en vorderingen op andere cliënten zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal	19.824.715.835	21.916.885.131
Geografische uitsplitsing		
België	7.376.580.558	8.575.117.921
Europese Monetaire Unie	12.438.252.468	13.329.451.163
Rest van de wereld	9.882.809	12.316.048
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	709.049.843	756.729.774
1 tot 5 jaar	2.020.829.068	2.304.012.735
> 5 jaar	17.094.836.924	18.856.142.622
Bijzondere waardeverminderingen	44.921.924	39.185.485
Indeling naar krediettype		
consumentenkrediet	171.857.241	153.366.853
hypothecaire leningen	19.383.528.068	21.474.655.924
leningen op termijn	192.956.193	232.435.828
zichtdeposito's / voorschotten	18.453.847	7.702.812
overige kredietvorderingen – MBS portefeuille	57.920.486	48.723.714
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	4,12 %	3,92 %

De portefeuille hypothecaire leningen is gestegen door een bijkomende kredietverlening aan het *retail* cliënteel van de Vennootschap.

14.3. Toelichting herclassificatie portefeuille MBS'en

Op 1 oktober 2011 werd een portefeuille MBS met een boekwaarde van 72.886.764 euro geherclassificeerd van de voor verkoop beschikbare activa naar de leningen en vorderingen (terug te vinden onder 'overige kredietvorderingen'). De reden voor de herclassificatie was het ontbreken van een actieve markt van de betrokken effecten.

De effecten werden geherclassificeerd tegen hun reële waarde. Op het moment van de herclassificatie was er (na berekening van een belastingslatentie) 15.953.789 euro aan negatieve herwaarderingsreserve in het eigen vermogen.

Per 31 december 2013 was er nog een negatieve herwaarderingsreserve van 10.800.033 euro in het eigen vermogen (overige elementen van het totaalresultaat) terwijl deze 4.389.464 euro zou bedragen hebben, had er geen herclassificatie plaatsgevonden.

Per 31 december 2012 was er een negatieve herwaarderingsreserve van 12.955.686 euro in het eigen vermogen (overige elementen van het totaalresultaat) terwijl, wanneer deze 13.067.294 euro zou bedragen hebben, had er geen herclassificatie plaatsgevonden.

Bij toelichting 23.1 is informatie terug te vinden inzake de huidige marktwaarde van deze portefeuille (terug te vinden bij 'overige kredietvorderingen – MBS-portefeuille').

Er werden geen individuele *impairments* aangelegd voor de betrokken portefeuille. Zoals eerder vermeld, bestaat er een collectieve waardevermindering aangelegd voor de betrokken MBS-portefeuille.

Deze bedraagt momenteel 1,86 miljoen euro. In 2013 is er 693.080 euro in het renteresultaat gekomen van de betrokken effecten. Er waren geen indicaties aanwezig om over te gaan naar het aanleggen van individuele waardeverminderingen.

In 2012 en 2013 werden er geen effecten van deze portefeuille verkocht. Er kwamen enkel effecten op vervaldag of er gebeurden gedeeltelijke aflossingen bij de betrokken effecten.

14.4. Toelichting effectisering Nederlandse hypothecaire leningen

In 2007 en 2008 werden effectiseringstransacties uitgevoerd van Nederlandse hypothecaire leningen. Het management van de Vennootschap heeft geoordeeld dat de SPV Green Apple moet geconsolideerd worden waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

Op de enkelvoudige balans van de Vennootschap zijn de kredieten van deze twee effectiseringstransacties niet meer opgenomen. Bij de consolidatie volgens de IFRS-normen komen deze geëffectiseerde kredieten (die allemaal moeten voldoen aan de in Nederland bestaande NHG) terug op de geconsolideerde balans.

15. Derivaten gebruikt ter afdekking

In dit hoofdstuk worden onder meer bijkomende toelichtingen gegeven bij de balansrubriek 'derivaten gebruikt ter afdekking' en bij de balansrubriek 'cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico'.

Algemene toelichting

Hedge accounting (boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties in IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld. Deze criteria voor de boekhoudkundige verwerking van een derivaat als afdekkingsinstrument zijn onder andere:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat "*hedge accounting*" wordt toegepast;
- de afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80 % tot 125 %) zal zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde (of kasstromen) die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico tijdens de gehele verslagperiode; en
- de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

Toelichting *macro hedges*

Eerst en vooral past de Vennootschap de door de EU bekrachtigde IAS 39 toe omdat deze de manier weerspiegelt waarop de Vennootschap zijn activiteiten beheert.

De afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortkomt uit de geselecteerde categorie van activa (of verplichtingen) die aangewezen zijn als in aanmerking komende afgedekte posities.

De Vennootschap voert een globale analyse van het renterisico uit en selecteert activa (en/of verplichtingen) die opgenomen moeten worden in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Zij definieert bij aanvang de af te dekken risicopositie, de tijdsduur, de manier waarop en de frequentie waarmee ze testen uitvoert.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om een portefeuille hypothecaire leningen met een vaste rentevoet af te dekken en selecteert binnen die portefeuille de afgedekte posities in functie van de renterisico beheersstrategie. De beoordeling van de effectiviteit bestaat erin om na te gaan of aan de afdekkingsdoelstelling, namelijk de beperking van het renterisico, is voldaan.

Met de hedge accounting worden de wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van de swaps grotendeels gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities. De fluctuaties van de reële waarde van de vlottende benen van de swaps hebben een netto impact op het resultaat.

Het betreft hier een reële waardeafdekking (*fair value hedge*) waarbij het afgedekte risico bestaat uit de 'benchmark' (euribor), zijnde de rentecomponent van de hypothecaire leningen met vaste rente. De winsten of verliezen van de afgedekte posities ten gevolge van het afgedekte risico, en de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten worden verwerkt in de resultatenrekening (zie toelichting 30).

De wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities (in dit geval een afgedekte portefeuille hypothecaire leningen) is terug te vinden bij de rubriek 'cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico' en bedraagt 275.393.059 euro per 31 december 2013 ten opzichte van 417.888.657 euro per 31 december 2012. Het betreft hier een macro *fair value hedge* op het renterisico van een ingedekte portefeuille hypothecaire kredieten.

Toelichting *micro hedges*

De Vennootschap sluit ook swaps af ter indekking van het renterisico van individuele instrumenten (zogenaamde *micro hedges*).

Vooralsnog zijn er hierbij swaps afgesloten om op dat moment aangekochte effecten die alle onder de 'voor verkoop beschikbare activa' geclassificeerd zijn (AFS *micro hedge*), in te dekken. De wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van deze swaps worden gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities.

Een deel van de wijziging in reële waarde van de betrokken 'voor verkoop beschikbare' effecten worden dus niet in een aparte lijn van het eigen vermogen opgenomen maar worden in het kader van de *hedge accounting* in de resultatenrekening verwerkt. Bij toelichting 3 werd de bij de *micro hedge* gebruikte reële waarde weergegeven. Daarnaast werd er in 2011 voor de eerste keer een *cash flow hedge* (CFH) afgesloten. Er werd hierbij een *forward starting swap* (startdatum 31 mei 2016 en einddatum 31 mei 2021) aangegaan voor een notioneel bedrag van 100 miljoen voor de indekking van het renterisico van een toekomstige portefeuille kasbons.

Het betreft dus het vastleggen van de interestkost (financieringskost) van kasbons / termijnrekeningen met 5 jaar looptijd (die in 2016 uitgegeven en nadien gebruikt zullen worden als financiering voor hypothecaire leningen die in het tweede kwartaal van 2011 werden toegestaan met een looptijd van 10 jaar).

Bij deze swap van 100 miljoen (die als *cash flow hedge* werd verwerkt) was er geen ineffectiviteit in 2012 en 2013. Deze swap had een negatieve marktwaarde van 8.848.894 euro per 31 december 2013 (10.668.416 euro per 31 december 2012).

Toelichting bij de fair value hedges

Overzichtstabel van de swaps gebruikt ter afdekking en verwerkt als *fair value hedges*. De als *cash flow hedge* verwerkte swap is niet opgenomen in dit overzicht maar alle details werden besproken in voorgaande paragraaf.

Macro hedge - reële waarde afdekking	aantal	notioneel	31/12/2012	aantal	notioneel	31/12/2013
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities (L&R)			417.888.657			275.393.059
Derivaten met negatieve marktwaarde	6	3.205.000.000	-496.594.996	8	2.350.000.000	-348.813.311
Derivaten met positieve marktwaarde				3	450.000.000	3.488.299

Micro hedge - reële waarde afdekking	aantal	notioneel	31/12/2012	aantal	notioneel	31/12/2013
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities (AFS)			87.832.873			43.141.251
Derivaten met negatieve marktwaarde	17	895.280.000	-102.431.342	3	500.000.000	-50.400.727

Het 'aantal' in bovenstaande tabel heeft betrekking op het aantal contracten, het notioneel op de notionele bedragen van de respectievelijke afgesloten swaps en onder de 4de en 7de kolom zijn de bedragen opgesomd zoals ze terug te vinden zijn op de balans van de Vennootschap.

Toelichting totalen derivaten gebruikt ter afdekking

Overzicht marktwaarden derivaten gebruikt ter afdekking	31/12/2012	31/12/2013
Derivaten gebruikt ter afdekking (activazijde)	0	3.488.299
Derivaten gebruikt ter afdekking (verplichtingenzijde)	609.695.754	408.062.932
Fair value macro hedges	496.594.996	348.813.311
Fair value micro hedges	102.431.342	50.400.727
Cash flow hedge	10.668.416	8.848.894

Op de activazijde staat per einde 2013 3.488.299 euro aan derivaten ter afdekking, op de verplichtingenzijde 408.062.931 euro aan derivaten gebruikt ter afdekking.

Dit laatste derivaten bestaan uit 348.813.311 euro swaps die als fair value *macro hedges* verwerkt worden, 50.400.727 euro swaps die als fair value micro hedges verwerkt worden en één swap van 8.848.894 euro die als *cash flow hedge* verwerkt wordt.

16. Materiële activa

De materiële activa (na opname met toepassing van het kostprijsmodel) zijn per 31 december 2012 en 31 december 2013 als volgt:

	31/12/2012	31/12/2013
Gebouwen, terreinen, uitrusting	34.440.746	35.092.101
Vastgoedbeleggingen	212.685	919.503
Totaal	34.653.431	36.011.604
Reële waarde vastgoedbeleggingen	472.500	1.040.085

De vastgoedbeleggingen zijn in boekjaar 2013 in hoofdzaak gestegen door de aankoop van 3 panden die aangekocht werden in het kader van het uitwinningbeleid bij de hypothecaire kredietverlening en de aankoop van een aantal parkings. De boekwaarde van de drie panden bedroeg 373.522 euro per einde 2013 en de boekwaarde van de parkings 477.179 euro.

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen wordt bekomen op basis van de individuele schattingsverslagen van de respectievelijke vastgoedbeleggingen.

2012	Terreinen Gebouwen	IT-materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen
Openingsbalans per 1 januari 2012	26.555.088	4.020.721	4.008.886	34.584.695	416.426
- investeringen	46.472	1.406.040	1.890.984	3.343.496	53.228
- vervreemdingen	0	0	-19.457	-19.457	-247.643
- afschrijvingen	-951.351	-1.867.894	-648.743	-3.467.988	-9.326
- overdrachten	0	0	0	0	0
- overige mutaties	121.934	0	-121.934	0	0
Eindbalans per 31 december 2012	25.772.143	3.558.867	5.109.736	34.440.746	212.685

2013	Terreinen Gebouwen	IT-materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen
Openingsbalans per 1 januari 2013	25.772.143	3.558.867	5.109.736	34.440.746	212.685
- investeringen	671.819	1.939.196	2.622.611	5.233.626	855.276
- vervreemdingen	0	0	-222.532	-222.532	-133.672
- afschrijvingen	-1.064.482	-1.976.052	-1.147.665	-4.188.199	-14.786
- overdrachten	0	0	0	0	0
- overige mutaties	-156.772	0	-14.768	-171.540	0
Eindbalans per 31 december 2013	25.222.708	3.522.011	6.347.382	35.092.101	919.503

17. Goodwill en andere immateriële activa

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Bij de opname van ARNE in consolidatiekring van de Vennootschap in 2013 was er een goodwill ontstaan van 177.370 euro die per einde 2013 in resultaat werd genomen.

Per 31 december 2013 waren de andere immateriële activa (die volgens het kostprijsmodel worden verwerkt) als volgt samengesteld:

	verworven software	andere immateriële activa	goodwill	totalen
Openingsbalans per 1 januari 2012	29.452.269	155.647	0	29.607.916
- afzonderlijk verworven toevoegingen	17.405.130	26.644	0	17.431.774
- buitengebruikstelling & vervreemding	0	0	0	0
- opgenomen afschrijvingen	-10.812.450	-71.197	0	-10.883.647
- overige bewegingen	0	0	0	0
Eindbalans per 31 december 2012	36.044.949	111.094	0	36.156.043
- afzonderlijk verworven toevoegingen	15.603.039	914.598	177.370	16.695.007
- buitengebruikstelling & vervreemding	0	0	0	0
- opgenomen afschrijvingen	-12.733.197	- 161.066	0	-12.894.263
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	-177.370	-177.370
Eindbalans per 31 december 2013	38.914.791	864.626	0	39.779.417

Bij de verworven software betreft het de aangekochte software en de geactiveerde kostprijs van immateriële vaste activa.

De vermelde bijzondere waardevermindering van 177.370 euro is terug te vinden bij de bijzondere waardeverminderingen en de afschrijvingen van 12.894.263 euro bij de afschrijvingen van de immateriële vaste activa.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software en de geactiveerde kostprijs van immateriële vaste activa worden op aan 20 % per jaar afgeschreven. Andere immateriële activa wordt aan 10 % per jaar afgeschreven.

18. Belastingvorderingen en verplichtingen

De belastingpositie kan als volgt worden samengevat:

	31/12/2012	31/12/2013
Actuele belastingvorderingen	0	687.745
Uitgestelde belastingvorderingen	0	0
Totaal belastingvorderingen	0	687.745
Actuele belastingverplichtingen	10.872.045	26.397.700
Uitgestelde belastingverplichtingen	103.556.767	74.247.888
Totaal belastingverplichtingen	114.428.812	100.645.588

Bij de uitgestelde belastingverplichtingen is de belangrijkste post eind 2013 de uitgestelde belasting op de reeds vermelde positieve delta marktwaarde van de 'voor verkoop beschikbare activa'. Het totaal hiervan bedroeg namelijk 68.199.246 euro. Daarnaast is er ook een bedrag van 2.212.223 euro dat betrekking heeft op de *cash flow hedge*.

Bij toelichting 35 is meer informatie terug te vinden inzake de impact van de vennootschapsbelastingen op het resultaat van de Vennootschap.

19. Andere activa

De andere activa zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Vooruitbetaalde kosten	3.568.911	3.519.627
Waarden ter incasso	552.632	279.267
Voorschot betaalkaarten	42.712.708	150
Te ontvangen notaris	101.239.923	34.560.077
Vooruitbetaalde kasbons	226.773.717	0
Toe te wijzen posten	50.245.476	112.487.894
Totaal andere activa	425.093.367	150.847.015

Onder de 'toe te wijzen posten' staan de bedragen die tot definitieve toewijs op specifieke boekhoudrekeningen staan.

In 2013 werd de mogelijkheid om kasbons vervroegd uit te betalen niet meer voorzien bij de Vennootschap zodat er geen bedragen meer openstonden op de boekhoudrekeningen 'vooruitbetaalde kasbons'.

20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

20.1 Deposito's van kredietinstellingen

De deposito's van kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Deposito's van kredietinstellingen	49.739.370	79.744.170
Geografische uitsplitsing		
België	0	2.430.460
Andere EMU-landen	1.069.370	563.710
Rest van de wereld	46.670.000	76.750.000
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	49.739.370	79.744.170
Indeling naar type		
zichtdeposito's	1.069.370	2.994.170
collateral van financiële instellingen	48.670.000	76.750.000
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,11 %	0,22 %

20.2 Retail funding – deposito's

De deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen – wat in hoofdzaak particulieren zijn bij de Vennootschap – zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	25.162.921.509	27.032.393.875
Geografische uitsplitsing		
België	23.380.917.514	24.679.513.839
Andere EMU-landen	1.706.988.668	2.271.369.402
Rest van de wereld	75.015.327	81.510.634
Indeling naar type		
zichtdeposito's	2.358.886.328	2.301.400.838
deposito's met vaste looptijd	1.804.542.242	2.396.072.293
gereguleerde spaardeposito's	18.988.059.333	20.224.897.308
deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	392.446.595	507.188.655
deposito beschermingsregeling	2.050.801	1.025.400
overige deposito's	1.616.936.210	1.601.809.381
Indeling naar restlooptijd van de deposito's met vaste looptijd		
tot 1 jaar	389.580.655	844.206.349
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.318.690.247	1.317.636.147
meer dan 5 jaar	96.271.340	234.229.797
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	1,52 %	1,33 %

Onder de 'overige deposito's' staan de spaarinlagen van het bijkantoor in Nederland.

20.3 Retail funding - in schuldbewijzen belichaamde schulden - kasbons

De in schuldbewijzen belichaamde schulden zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
In schuldbewijzen belichaamde schulden – kasbons	3.190.498.512	2.320.166.732
Geografische uitsplitsing		
België	3.174.879.723	2.310.505.275
Andere EMU-landen	11.720.190	6.715.468
Rest van de wereld	3.898.599	2.945.989
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	1.307.127.652	920.435.987
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.723.143.536	1.171.425.030
meer dan 5 jaar	160.227.324	228.305.715
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	3,54 %	3,14 %

De dalende trend van de afgelopen jaren bij deze portefeuille zet zich voort mede als gevolg van de lage rentevoeten op dit type van funding.

20.4. In schuldbewijzen belichaamde schulden – obligaties

	31/12/2012	31/12/2013
In schuldbewijzen belichaamde schulden – obligaties	1.612.592.747	43.739.822
Geografische uitsplitsing (andere EMU-landen)	1.612.592.747	43.739.822
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	148.823.417	43.739.822
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.463.769.330	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,79 %	4,00 %

Onder deze rubriek kwamen de door de entiteiten ABL, ARNE en SPV Green Apple uitgegeven obligaties en notes.

Aangezien Argenta in de tweede semester van 2013 alle A-notes van Green Apple 2008 heeft ingekocht, worden deze ingekochte notes (die als belegging op de actief van de balans van de Vennootschap staan) in de consolidatie geëlimineerd met de uitgegeven notes (verplichtingenzijde van de balans van de SPV Green Apple).

Per 31 december 2013 bestaat de 43,7 miljoen euro uit de nog bij het publiek uitstaande en door ABL en ARNE uitgegeven obligaties. Deze obligaties vervallen allemaal in 2014.

20.5. Achtergestelde verplichtingen

De gewone achtergestelde schulden worden door de Vennootschap geplaatst bij een *retail* publiek. De eeuwigdurende (zogenaamde tier 1) lening werd aangeboden aan institutionelen.

De achtergestelde verplichtingen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31/12/2012	31/12/2013
Achtergestelde verplichtingen	524.944.985	507.750.240
Geografische uitsplitsing		
België	462.670.487	506.442.005
andere EMU-landen	61.809.938	796.959
rest van de wereld	464.560	511.276
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	65.899.288	7.564.729
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	428.667.905	447.904.561
meer dan 5 jaar	30.377.792	52.280.950
Indeling naar type		
achtergestelde leningen (<i>retail funding</i>)	454.290.386	438.012.540
tier 1 lening (<i>corporate funding</i>)	70.654.599	69.737.700
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	3,79 %	3,61 %

In oktober 2006 werd door de Vennootschap een vervroegd terugbetaalbare perpetuele tier 1-lening (*undated deeply subordinated non-cumulative note*) uitgegeven van nominaal 100 miljoen euro met een coupon van 5,855 % tot 31 oktober 2016 en daarna een variabele rentecoupon van Euribor drie maand + 275 basispunten (ISIN-code BE0932117444). De Vennootschap heeft vanaf 31 oktober 2016 het recht (*call option*) om de lening vervroegd terug te betalen.

Eind september 2012 werd nominaal 30 miljoen euro van deze obligatie ingekocht en vernietigd. In december 2013 werd een bijkomende schijf van 700.000 euro ingekocht. Per einde 2013 was er dan nog een nominaal uitstaande tier 1-lening van 69,3 miljoen euro is. Er werd in boekjaar 2012 een resultaat van 6,6 miljoen euro (voor belastingen) gerealiseerd op de inkoop.

21. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen over het jaar is als volgt:

	lopende rechtsgeschillen	andere voorzieningen	Totalen
Openingsbalans 1 januari 2012	621.014	7.498.176	8.119.190
toevoegingen	544.394	350.294	894.688
tegen boekingen	0	0	0
Eindbalans 31 december 2012	1.165.408	7.848.470	9.013.878
toevoegingen	0	4.203.030	4.203.030
tegen boekingen	147.576	0	147.576
Eindbalans 31 december 2013	1.017.832	12.051.500	13.069.332

De voorzieningen voor lopende rechtsgeschillen (fiscale en juridische zaken) zijn gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs. Zij hebben te maken met rechtsgeschillen met kantoorhouders waarmee de samenwerking werd stopgezet.

De post 'andere voorzieningen' heeft betrekking op fiscale voorzieningen voor btw. Met de respectievelijke btw-administraties wordt stelselmatig gepleegd om de betrokken zaken uit te klaren. Voor het betwiste onderwerp wordt stelselmatig een provisie aangelegd zodat er nooit een negatieve impact zal zijn maar enkel een positieve impact wanneer de uitspraak positief zou uitvallen voor de Vennootschap.

Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen, is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die verbonden is met het afwikkelen van geschillen.

22. Andere verplichtingen

De andere verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Sociale lasten	2.925.226	3.366.715
Toe te rekenen kosten	585.312	196.791
Toe te rekenen posten betalingsverkeer	19.155.997	6.938.485
Te verwerken bedragen	43.796.067	15.004.768
Andere verplichtingen	44.730.166	26.639.369
Toe te wijzen posten	128.448.276	139.407.696
Totaal andere verplichtingen	239.641.044	191.553.824

Onder de boekhoudrekeningen 'toe te wijzen posten' staan voornamelijk de bedragen die enkele dagen (tot definitieve toewijs) op deze boekhoudrekeningen staan.

23. Reële waarde van financiële instrumenten

23.1. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

De opgenomen reële waarden zijn op basis van interne berekeningen een schatting van de waarde. Deze kunnen echter dag per dag schommelen ten gevolge van de gebruikte parameters zoals rentevoeten en kredietwaardigheid van de tegenpartij. Het is ook niet de bedoeling om de reële waarde onmiddellijk te realiseren. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt deze waarde niet de wezenlijke waarde voor de Vennootschap als *going concern*.

De schatting van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist het gebruik van technieken, modellen, hypothesen en veronderstellingen die verschillen van instelling tot instelling.

De reële waarde of *fair value* is de prijs die ontvangen / betaald zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een schuld in een *orderly* transactie tussen marktparticipanten op de rapporteringdatum.

De Vennootschap gebruikt de onderstaande volgorde voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten: eerst de genoteerde prijzen in een actieve markt en daarna het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde die getoond wordt, is de volledige reële waarde inclusief opgelopen rente, vermits deze ook onder de respectievelijke rubrieken verwerkt werden.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, waarvan de reële waarden niet extern worden bekomen, kan als volgt worden samengevat:

(1) bij schuldinstrumenten op korte termijn of onmiddellijk opvraagbaar (onder andere zichtrekeningen, spaarrekeningen) benadert de reële waarde de boekwaarde; en

(2) bij andere instrumenten wordt gebruik gemaakt van de contante waardeberekening (*Discounted Cash Flow*-methode) waarbij het disconteringspercentage gebaseerd is op een referentierente met een marktconforme marge.

Bij deze laatste contante waardeberekening (DCF-methode) wordt onder meer rekening gehouden met een kapitaalkost en een kredietkost. De gebruikte rentecurves zijn analoog als deze die gebruikt werden bij de sensitiviteitsanalyse van het renterisico (zie riskgedeelte 5.1). De sensitiviteit van de marktwaarden van de level 3 waarden zit vervat in de daar vermelde bekomen 'impact op het eigen vermogen' berekening (het betreft hier wel de impact van alle levels).

De bekomen marktwaarden moeten ook steeds volgens de reële waardehiërarchie van IFRS 13 weergegeven worden. Het level (niveau) van de reële waarde is hierbij afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van de financiële instrumenten.

Bij level 1 betreft het genoteerde (onaangepaste) prijzen in actieve markten (extern beschikbare en observeerbaar reële waarden van financiële instrumenten op liquide markten).

Level 2 bevat alle reële waarden die op basis van observeerbare (of niet observeerbare parameters (input) waarvan de impact niet significant zijn) met behulp van modellen direct of indirect kunnen worden verkregen.

Ten slotte worden de reële waarden die berekend worden op basis van niet observeerbare parameters (input) en waarvan de impact significant is, onder level 3 gerubriceerd.

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans niet tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd.

Zij bevat niet de reële waarde van niet-financiële instrumenten als materiële vaste activa en overige immateriële activa die kort besproken werden bij de respectievelijke toelichtingen.

	31/12/2012		31/12/2013	
	boekwaarde	reële waarde	boekwaarde	reële waarde
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	30.996.752	30.996.752	38.899.962	38.899.962
Leningen en vorderingen	20.763.669.767	23.536.053.322	22.230.786.514	24.416.838.472
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	938.953.932	938.994.294	313.901.383	313.901.383
- zichtrekeningen	158.992.166	158.992.166	124.251.885	124.251.885
- termijnrekeningen	16.036.089	16.076.451	0	0
- bij centrale banken aangehouden reserves	759.785.677	759.785.677	189.649.498	189.649.498
- collateral bij financiële instellingen	4.040.000	4.040.000	0	0
leningen en vorderingen op andere cliënten	19.824.715.835	22.597.059.028	21.916.885.131	24.102.937.089
- consumentenkrediet	171.857.241	185.244.412	153.366.853	163.328.347
- hypothecaire leningen	19.383.528.068	22.142.061.973	21.474.655.924	23.640.410.616
- leningen op termijn	192.956.193	193.512.152	232.435.828	232.991.787
- zichtdeposito's / voorschotten	18.453.847	18.489.081	7.702.812	7.771.114
- overige kredietvorderingen				
- MB-portefeuille	57.920.486	57.751.409	48.723.714	58.435.225
Totaal financiële activa	20.794.666.519	23.567.050.074	22.269.686.476	24.416.838.472
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	30.540.697.123	30.811.168.320	29.983.794.839	30.254.148.468
Deposito's van kredietinstellingen	49.739.370	49.739.370	79.744.170	79.744.170
Deposito's van andere dan kredietinstellingen	25.162.921.509	25.249.769.086	27.032.393.875	27.153.732.095
- zichtdeposito's	2.358.886.328	2.358.886.328	2.301.400.838	2.301.400.838
- deposito's met vaste looptijd	1.804.542.242	1.891.389.819	2.396.072.293	2.517.410.513
- deposito's van bijzondere aard	1.616.936.210	1.616.936.210	1.601.809.381	1.601.809.381
- gereguleerde spaardeposito's	18.988.059.33	18.988.059.333	20.224.897.308	20.224.897.308
- deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	392.446.595	392.446.595	507.188.655	507.188.655
- deposito beschermingsregeling	2.050.801	2.050.801	1.025.400	1.025.400
In schuldbewijzen				
belichaamde schulden inclusief kasbons	4.803.091.259	4.967.854.407	2.363.906.554	2.481.456.307
- kasbons	3.190.498.512	3.331.537.707	2.320.166.732	2.431.205.725
- obligaties	1.612.592.747	1.636.316.700	43.739.822	50.250.582
Achtergestelde schulden	524.944.985	543.805.457	507.750.240	539.215.896
- achtergestelde leningen	454.290.386	490.255.457	438.012.540	467.443.553
- tier 1-lening	70.654.599	53.550.000	69.737.700	71.772.343
Totaal verplichtingen	30.540.697.123	30.811.168.320	29.983.794.839	30.254.148.468

Conform de IFRS 13-norm moet er een level toegekend worden aan alle marktwaarden. Aan de behouden boekwaarden (die de marktwaarde benadert omdat het instrumenten op korte termijn zijn) wordt een level 2 toegekend, de andere berekende marktwaarden krijgen een level 3 toegekend.

In bovenstaande tabel zijn de level 2 waarden te herkennen aan het feit dat de bedragen in de voorlaatste kolom (boekwaarde) de waarde in de laatste kolom benadert (reële waarde).

23.2. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

In de volgende tabellen wordt de reële waarde weergegeven van de financiële instrumenten die op de balans tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De reële waarden bij de 'voor verkoop beschikbare activa' zijn afkomstig van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear (de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij van de Vennootschap). Om de leveltoewijzing te staven, worden waar nodig zelf marktwaarden berekend.

De reële waarden van de afgeleide instrumenten worden intern berekend met behulp van een FINCAD applicatie en onder meer in het kader van de *European Market Infrastructure Regulation* (EMIR) worden de marktwaarden dagelijks berekend.

Het *collateral management (margin calls)* gebeurt (afhankelijk van de gemaakte afspraken) op een dagelijkse of wekelijkse basis. De bij de *margin calls* bekomen externe marktwaarden worden stelselmatig vergeleken met de intern berekende reële waarden.

De vanilladerivaten (vanilla IRS en caps) worden gewaardeerd op basis van rentecurves en impliciete volatiliteiten die observeerbaar zijn in de markt (level 2-inputs). De reële waarde van deze transacties worden dan ook beschouwd als level 2.

Voor de waardering van de CMS swap / caps en de Green Apple swaps worden ook niet-observeerbare gegevens (level 3 input) gebruikt. Gebaseerd op de sensitiviteit van deze niet-observeerbare parameters werd er geoordeeld om deze reële waarden vanaf 2013 een level 3 waardering toe te kennen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

Gegevens per 31/12/2012	level 1	level 2	level 3
Aan reële waarde opgenomen activa			
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	140.798.681	0
Voor verkoop beschikbare activa	8.917.369.845	2.534.975.329	83.178.141
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	0	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen			
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	127.512.147	0
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	609.695.754	0

Gegevens per 31/12/2013	level 1	level 2	level 3
Aan reële waarde opgenomen activa			
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	2.659.631	7.580.559	112.657.973
Voor verkoop beschikbare activa	6.126.547.552	2.213.563.437	146.602.619
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	3.488.299	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen			
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	634.212	61.086.034
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	399.214.038	8.848.894

Bij de 'voor verkoop beschikbare' portefeuille zijn er sporadisch wijzigingen tussen level 1 en level 2 ten gevolge van wijzigingen (bv. meer providers) betreffende de marktwaarden. Deze wijzigingen in level moeten dan conform het uitgebouwde beleid zijn.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie weer van de level 3 reële waarden tussen 1 januari 2012 en 31 december 2013.

Het heeft betrekking op de afgeleide instrumenten (die onder de 'activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' en onder de 'derivaten gebruikt ter afdekking' staan) en de effecten die onder de 'voor verkoop beschikbare activa' staan.

	Afgeleide instrumenten	Vastrentende effecten (AFS)	Niet-vastrentende effecten (AFS)
Begintotaal 01/01/2012	0	45.271.854	78.072
Verkopen	0	-5.087.609	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	0	10.310.118	0
Mutaties naar andere levels	0	33.553.713	0
Andere mutaties	0	-897.087	-50.920
Eindtotaal per 31/12/2012	0	83.150.989	27.152
Aankopen/nieuwe contracten	42.801.296	42.858.659	0
Vervallen instrumenten	0	-20.584.796	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	0	-2.827.300	0
Mutaties naar andere levels	0	-33.555.935	0
Mutaties van andere levels	-78.250	77.291.622	0
Andere mutaties	0	242.228	0
Eindtotaal per 31/12/2013	42.723.046	146.575.467	27.152

Het bedrag van 42.723.046 euro in bovenstaande tabel wordt bekomen door de sommatie van positieve level 3-marktwaarde van de afgeleide instrumenten zijnde 112.657.973 euro te nemen minus de level 3 negatieve marktwaarden van 61.086.034 euro en 8.848.894 euro (terug te vinden onder de verplichtingszijde van de balans).

Mogelijke level wijzigingen bij de 'voor verkoop beschikbare activa' hebben geen impact op de P&L (de delta marktwaarden komen in het *other comprehensive income* terecht in het eigen vermogen).

De mogelijke level wijzigingen bij de afgeleide instrumenten hebben op zich geen bijkomende impact op de P&L. Dezelfde systematiek wordt immers gebruikt bij de berekening van de marktwaarden.

24. Derivaten

De Vennootschap heeft, naast in contracten besloten derivaten, per 31 december 2013 twee derivaattypes (afgeleide financiële instrumenten) op haar balans staan: renteopties (gekochte en verkochte caps) en swaps.

Afgeleide financiële instrumenten moeten onder IFRS ressorteren onder de handelsportefeuille, tenzij er een afdekkingsrelatie wordt aangetoond tussen het betreffende actief en een welbepaald afgedekt bestanddeel.

Dergelijke afdekkingsrelatie kan als effectief worden beschouwd als onder invloed van marktfactoren zoals rentewijzigingen, de waardeschommelingen of kasstromen van het afgeleide financiële instrument de waardeschommelingen of kasstromen van het afgedekte bestanddeel nagenoeg volledig compenseren.

Als gevolg van de strenge IFRS-voorwaarden om deze als afdekkingsinstrumenten te kunnen classificeren, worden ze soms toch geclassificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De Vennootschap maakt hier gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU. Hierdoor worden de betrokken afdekkingsinstrumenten geclassificeerd als derivaten gebruikt ter afdekking. Het kader om *micro hedges* te verwerken op de AFS-portefeuille en het kader om afgeleide instrumenten als *cash flow hedge* te verwerken, werd ook ingebed bij de Vennootschap.

Renteopties

Renteopties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverschil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverschil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag. Om de kostprijs van de indekkingen te verminderen werden periodiek tegelijkertijd caps gekocht en geschreven voor hetzelfde notioneel bedrag en dezelfde looptijd. De strikes van de verkochte caps liggen hierbij hoger dan de strikes van de gekochte caps zodat het risico van de betrokken gecombineerde gekochte en verkochte caps beperkt blijft tot de netto betaalde premie (cilinder caps).

Per 31 december 2012 had de Vennootschap 29 caps op haar balans staan voor een notioneel bedrag van 7,7 miljard euro. Van deze waren er 12 gekochte en verkochte cap combinaties (24 caps in totaal, om het renterisico van de verplichtingzijde in te dekken) en 5 caps om het renterisico van de hypothecaire kredietverlening in te dekken.

Per 31 december 2013 had de Vennootschap 33 caps op haar balans staan voor een notioneel bedrag van 8,5 miljard euro. Van deze waren er 12 gekochte en verkochte cap combinaties (24 caps in totaal, om het renterisico van de verplichtingzijde in te dekken) en 9 caps om het renterisico van de hypothecaire kredietverlening in te dekken.

Deze caps worden (alhoewel ze afgesloten zijn om het renterisico in te dekken) in IFRS verwerkt als instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De gebruikte reële waarden van de bovenstaande afzonderlijk vermelde afgeleide financiële instrumenten werden uitsluitend bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op objectief observeerbare marktparameters.

Renteswaps

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rentekasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypes. Bij de meeste renteswaps vindt een netto uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle per jaareinde aanwezige swaps, de ingedekte posities en de verwerkingswijze in IFRS.

2012			
aantal	notioneel	Indekking	verwerkingswijze in IFRS
10	3.205.000.000	renterisico portfolio kredieten	macro portfolio fair value hedge
6	895.280.000	renterisico individuele AFS-effecten	micro fair value hedge AFS-instrumenten
1	100.000.000	renterisico portefeuille kasbons	micro hedge - cash flow hedge
4	5.480.945.108	renterisico geëffectiseerde kredieten	aangehouden voor handelsdoeleinden
2013			
aantal	notioneel	Indekking	verwerkingswijze in IFRS
11	2.800.000.000	renterisico portfolio kredieten	macro portfolio fair value hedge
3	500.000.000	renterisico individuele AFS-effecten	micro fair value hedge AFS-instrumenten
1	100.000.000	renterisico portefeuille kasbons	micro hedge - cash flow hedge
4	2.519.092.520	renterisico geëffectiseerde kredieten	aangehouden voor handelsdoeleinden

Bijkomende toelichting bij de in bovenstaande tabel vermelde cash flow hedge

Op 3 mei 2011 werd een forward starting swap van notioneel 100 miljoen euro afgesloten (start datum 31 mei 2016 en einddatum 31 mei 2021) voor de indekking van de rentekost van een toekomstige portefeuille kasbons / termijnrekeningen.

Het gaat dus om het vastleggen van de interestkost (financieringskost) van kasbons / termijnrekeningen met looptijd van 5 jaar (die in 2016 uitgegeven en nadien gebruikt zullen worden als financiering voor hypothecaire leningen die in het tweede kwartaal van 2011 werden toegestaan met een looptijd van 10 jaar).

Per 31 december 2012 had de betrokken swap een negatieve marktwaarde van 10.669.416 euro en na verrekening van een latente belastingvordering van 2.667.354 euro stond er een bedrag van 8.002.062 euro op de lijn 'kasstroomafdekking' in het eigen vermogen.

Per 31 december 2013 had de betrokken swap een negatieve marktwaarde van 8.848.894 euro en na verrekening van een latente belastingvordering van 2.212.223 euro stond er een bedrag van 6.636.671 euro op de lijn 'kasstroomafdekking' in het eigen vermogen.

Bijkomende toelichting bij de swaps afgesloten in het kader van de effectiseringstransacties

Bij de uitgevoerde effectiseringstransactie werden er telkens twee swaps afgesloten, een frontswap tussen de SPV Green Apple en een financiële tegenpartij, en een zogenaamde backswap tussen deze tegenpartij en de Vennootschap. Al deze swaps (4 in totaal) komen bij de IFRS-consolidatie onder de 'activa / verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' terecht, met name:

- bij Green Apple 2007, 2 amortiserende swaps, eerste notionele waarde van 1,5 miljard euro en een notionele waarde van 1,3 miljard euro per 31 december 2013; en
- bij Green Apple 2008, 2 amortiserende swaps, eerste notionele waarde van 1,975 miljard euro en notionele waarde van 1,2 miljard euro per 31 december 2013.

Er wordt gewerkt met twee swaps per effectiseringstransactie om op deze manier in de SPV een minimaal kredietrisico te bekomen. Bij de frontswap is de tegenpartij van de SPV immers een financiële instelling met een betere rating (en dus een beter veronderstelde kredietwaardigheid) dan de Vennootschap. Via de backswap komt het renterisico van de geëffectiseerde kredietportefeuilles terug op de balans van de Vennootschap.

Het verschil tussen de reële waarden van de front- en backswaps (464.095 euro) weerspiegelt in feite de resterende kostprijs van de tussenstap van een frontswap in de effectiseringstransacties.

In de IFRS-balans en resultatenrekening werden door de Vennootschap (conform de werkwijze in voorgaande jaren) de intern berekende marktwaarde gebruikt. Deze marktwaarden werden hierbij bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op marktparameters.

In contracten besloten derivaten

De in contracten besloten derivaten moeten afgezonderd worden (als afzonderlijk op de balans op te nemen derivaat dus) wanneer er geen nauw verband bestaat tussen hun economische kenmerken en risico's en die van het basiscontract.

Er moesten geen dergelijke derivaten van die aard afgezonderd worden en onder deze rubriek geclassificeerd worden.

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening

25. Netto rentebaten

De verdeling van de rentebaten en -lasten per soort financieel instrument dat rentemarge genereert, wordt als volgt weergegeven:

	31/12/2012	31/12/2013
Rentebaten		
voor verkoop beschikbare financiële activa	368.992.941	243.920.847
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	2.657.858	1.274.465
leningen en vorderingen op andere cliënten	791.627.838	838.346.565
tot einde looptijd aangehouden beleggingen	5.629.593	32.538.074
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	47.531.446	12.988.132
Rentelasten		
deposito's van kredietinstellingen	-19.940.817	-1.373.392
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	-426.370.509	-393.020.751
schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	-213.304.714	-100.746.483
achtergestelde verplichtingen	-21.413.150	-18.924.068
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-178.745.778	-146.453.327
Netto rentebaten	356.664.708	468.550.062
rentebaten van in waarde verminderde financiële activa	1.164.521	1.044.518

26. Dividenden

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de ontvangen dividenden.

	31/12/2012	31/12/2013
Dividenden uit eigenvermogensinstrumenten uit voor verkoop beschikbare financiële activa	26.705	0
Totaal dividend inkomsten afkomstig van andere aandelen	26.705	0

27. Netto baten uit provisies en vergoedingen

De netto baten uit provisies en vergoedingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2012	31/12/2013
Baten uit provisies en vergoedingen	61.444.268	66.886.570
effecten: aan- en verkooporder en overige	9.196.441	12.865.216
ontvangen beheersvergoedingen	23.005.067	26.860.259
betalingsdiensten	4.320.890	5.698.974
premie hospitalisatieverzekering	18.615.638	15.374.551
overige posten	6.306.232	6.087.570
Lasten in verband met provisies en vergoedingen	-143.379.202	-147.657.286
acquisitiekosten	-113.597.646	-117.848.445
bewaring	-1.770.863	-1.490.730
premie hospitalisatieverzekering	-16.259.458	-13.641.856
betalingsdiensten	-10.712.410	-6.938.485
overige posten	-1.038.825	-7.737.770
Netto provisieresultaat	-81.934.934	-80.770.716

28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening

Het gerealiseerde resultaat op enerzijds voor verkoop beschikbare financiële activa en anderzijds financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs, kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Gerealiseerde winsten		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
• meerwaarden vastrentende effecten	41.932.993	9.613.804
• meerwaarden op niet-vastrentende effecten	67.059	545.985
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	6.600.000	24.267.394
Gerealiseerde verliezen		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
• minderwaarden vastrentende effecten	-10.712.874	-2.123.751
• minderwaarden niet-vastrentende effecten	0	0
Totaal netto gerealiseerd resultaat	37.887.178	32.303.432

Een gedetailleerdere uitsplitsing van de niet-gerealiseerde winsten en verliezen van de categorie 'voor verkoop beschikbare financiële activa' is terug te vinden bij toelichting 13.

In de toelichting 23 zijn de reële waarden van de categorie 'financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' terug te vinden.

De meerwaarde op de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs van 6,6 miljoen van 2012 heeft te maken met de inkoop van een deel van de door de Vennootschap uitgegeven tier 1-lening.

De meerwaarde in 2013 heeft te maken met het eliminatieverschil van de in 2013 ingekochte Green Apple 2007 A-notes. Deze werden ingekocht door de Vennootschap. Op consolidatieniveau worden de betrokken notes met elkaar geëlimineerd waardoor er hier een meerwaarde ontstaat.

29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het resultaat van de activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden kunnen als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2012	31/12/2013
Resultaat met betrekking tot swaps	-24.366.681	991.874
Resultaat met betrekking tot caps	-29.605.663	4.434.787
Resultaat met betrekking tot obligaties	73.166	130.733
Resultaat rentedragende instrumenten	-53.972.344	5.557.394

Onder het nettoresultaat is het resultaat van renteopties, swaps en een zeer beperkte portefeuille obligaties (die aangeboden worden aan de cliënten) terug te vinden.

De betrokken swaps en caps worden steeds voor rekening van de Vennootschap afgesloten in het kader van het ALM-beleid.

30. Winsten (en verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties

Voor de derivaten die vallen onder de reële waarde afdekkingstransacties om het renterisico van een portefeuille of van individuele effecten af te dekken, wordt de betreffende rente weergegeven onder netto rentebaten.

De reële waardeveranderingen van deze derivaten en de reële waardeveranderingen die voortkomen uit het afgedekte risico van de afgedekte activa worden opgenomen in de post 'winsten (verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties'.

	31/12/2012	31/12/2013
Afdekking renterisico van een portefeuille		
Wijziging van de reële waarde van de hedging instrumenten	-48.307.107	142.753.187
Reële waardeveranderingen afgedekte instrumenten	49.125.073	-142.528.171
Afdekking renterisico van individuele financiële instrumenten		
Wijziging van de reële waarde van de hedging instrumenten	-74.676.815	-24.463.239
Reële waardeveranderingen afgedekte instrumenten	74.158.727	24.445.864
Resultaat administratieve verwerking afdekkingstransacties	299.878	-207.641

Bij de swap die verwerkt wordt als *cash flow hedge* was er geen ineffectiviteit in 2012 en 2013 waardoor er geen bewegingen in verband met deze swap terug te vinden zijn onder deze classificatie.

31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa

Als bijlage het resultaat van het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa.

	31/12/2012	31/12/2013
Winsten verkoop materiële vaste activa	1.386	28.244
Winsten verkoop vastgoedbeleggingen	18.893	133.561
Verliezen verkoop materiële vaste activa	-4.881	-1.511
Verliezen verkoop vastgoedbeleggingen	-26.026	-34.195
Totaal resultaat	-10.628	126.099

32. Andere netto-exploitatiebaten

De andere netto-exploitatiebaten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal andere netto-exploitatiebaten	15.000.530	15.675.522
Exploitatiebaten		
huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen	143.199	109.126
kostendeling groepsmaatschappijen	17.730.976	18.032.950
overnamevergoeding portefeuille agenten	819.682	1.813.322
terugname provisie garantieregeling	1.117.090	1.042.358
ontvangen huurlasten – huur printers – ICT-infrastructuur	2.078.328	5.025.428
overige ontvangen vergoedingen	4.863.850	3.684.437
Exploitatielasten		
met betrekking tot verhuurde vastgoedbeleggingen	0	0
kostendeling groepsmaatschappijen	-11.489.398	-13.730.602
overige betaalde vergoedingen	-263.197	-301.497

De kostendeling groepsmaatschappijen heeft betrekking op de doorrekening van kosten van en naar 'niet door de Venootschap geconsolideerde entiteiten' van de Argenta Groep (in casu BVg zelf) en de Verzekeringsspool.

33. Administratiekosten

De personeelskosten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal personeelsuitgaven	28.979.879	32.751.744
bezoldigingen	20.091.602	22.872.672
sociale lasten	5.373.119	6.179.634
pensioenlasten	2.013.410	2.354.656
op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
andere	1.501.748	1.344.782
Gemiddeld personeelsaantal, in VTE	450,04	509,75
directieleden	20,50	22,50
bedienden	429,54	487,25
arbeiders	0	0

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen. In België wordt een minimumrendement voorzien bij de groepsverzekeringen, dat door de respectievelijke verzekeringsmaatschappij(en) wordt gewaarborgd. De bijdragen voor de betrokken groepsverzekeringen zijn terug te vinden onder de post pensioenlasten.

Er zijn momenteel geen 'op aandelen gebaseerde betalingen'.

De algemene en administratieve uitgaven worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2012	31/12/2013
Totaal algemene en administratieve uitgaven	108.063.563	134.135.234
marketingkosten	2.585.313	2.091.514
honoraria	9.272.024	17.620.167
IT-uitgaven	33.111.106	38.475.942
huurgelden	3.614.216	5.010.588
bedrijfsbelastingen	17.986.662	27.085.811
bijdrage deposito beschermingsfonds in België	18.019.882	18.779.521
andere	23.474.360	25.071.691

Onder de post 'andere' zijn onder meer begrepen: telefoonkosten, portkosten, bureelbenodigdheden, bijdragen beroepsverenigingen en reiskosten.

De aanzienlijke stijging van de algemene en administratieve uitgaven is voornamelijk het gevolg van de uitgaven die gedaan worden in de verdere uitbouw van de IT infrastructuur en blijvend hoge bijdragen aan belastingen – andere dan winstbelastingen.

34. Bijzondere waardeverminderingen

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bijzondere waardeverminderingen op activa die niet worden gewaardeerd tegen reële waarde in de winst- en verliesrekening	31/12/2012	31/12/2013
voor verkoop beschikbare financiële activa	703.123	-4.282.049
leningen en vorderingen	8.603.895	23.115.738
goodwill	0	177.370
Totaal bijzondere waardeverminderingen	9.307.018	19.011.059

Uitstaande waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa	31/12/2012	31/12/2013
Voor verkoop beschikbare activa (vastrentende effecten)	4.282.049	0
Leningen en vorderingen		
• consumentenkrediet	3.156.257	4.039.789
• hypothecaire leningen	32.140.543	29.996.128
• leningen op termijn	798.562	663.597
• zichtdeposito's / voorschotten	8.370.698	4.096.968
• overige kredietvorderingen – MBS-portefeuille	455.864	229.195
Totaal leningen en vorderingen	44.921.924	39.025.677
Totaal aangelegde waardeverminderingen	49.203.973	39.025.677

De onderstaande mutatietabellen geven de samenstelling van de op individuele basis gebaseerde bijzondere waardeverminderingen van de categorie 'leningen en vorderingen' per 31 december 2012 en 31 december 2013 weer.

Per einde 2012 was de globale impact van zowel de op individuele basis als op portefeuille basis aangelegde waardeverminderingen voor de 'leningen en vorderingen' 8.603.895 euro.

Wanneer de individuele waardevermindering van de 'voor verkoop beschikbare activa' hierbij wordt opgeteld, krijgt men een globale impact van 9.307.018 euro.

per 31/12/2012 leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2011	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2012	recuperaties via P&L	recht- streekse afboekingen	collectieve voorziening	totale impact op P&L
consumentenkrediet	2.929.170	1.274.507	-1.047.420	3.156.257	-113.944	282.024	0	395.167
hypothecaire leningen	27.988.081	28.600.610	-24.448.148	32.140.543	-276.720	2.885.033	667.794	7.428.569
leningen op termijn	795.309	654.327	-651.074	798.562	0	87.179	0	90.432
zichtdeposito's/voorschotten	8.594.814	2.954.637	-3.178.753	8.370.698	-467.683	1.169.362	0	477.563
overige kredietvorderingen	381.342	314.643	-240.121	455.864	0	12.728	124.914	212.164
totaal leningen en vorderingen	40.688.716	33.798.724	-29.565.516	44.921.924	-858.347	4.436.326	792.708	8.603.895

Per einde 2013 was de globale impact van zowel de op individuele basis als op portefeuille basis aangelegde waardeverminderingen voor de 'leningen en vorderingen' van 23.115.738 euro.

per 31/12/2012 leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2011	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2012	recuperaties via P&L	recht- streekse afboekingen	collectieve voorziening	totale impact op P&L
consumentenkrediet	3.156.256	2.720.990	-1.837.457	4.039.789	-180.541	1.121.318	0	1.824.310
hypothecaire leningen	32.140.544	25.841.529	-27.985.945	29.996.128	-320.700	15.615.577	7.866.377	21.016.838
leningen op termijn	798.562	236.063	-371.027	663.598	-87,36	0	55.933	-79.118
zichtdeposito's/voorschotten	8.370.698	1.469.442	-5.743.173	4.096.968	-449.085	4.564.675	0	-158.141
overige kredietvorderingen	455.864	267.744	-494.413	229.195	-50.000	387.631	400.887	511.849
totaal leningen en vorderingen	44.921.924	30.535.768	-36.432.015	39.025.678	-1.000.413	21.689.201	8.323.197	23.115.738

De per 31 december 2012 aanwezige individuele waardevermindering van de 'voor verkoop beschikbare activa' werd in 2013 aangewend bij de effectieve realisatie van de betrokken effecten. Als we rekening houden met deze aanwending, krijgen we een globale impact op het resultaat van 18.833.689 euro.

In 2012 werd een nieuwe individuele waardevermindering aangelegd van 4.282.049 euro voor de effecten van de Cypriotische overheid. Hierdoor was er per saldo (na aanwending van een in 2011 aangelegde waardevermindering van 3.578.926 euro) een restende resultaatsimpact van 703.123 euro bij de bijzondere waardevermindering bij de voor verkoop beschikbare activa.

Deze individuele waardevermindering van 4.282.049 euro werd aangewend in 2013 bij de realisatie van de betrokken effecten.

35. Winstbelastingen

De details van de huidige en uitgestelde belastingen zijn hieronder weergegeven:

Overzicht winstbelastingen	31/12/2012	31/12/2013
actuele belastinglasten op het boekjaar	36.851.736	50.557.734
actuele met betrekking tot voorgaande periodes	-8.296.538	1.658.071
uitgestelde belastingen - tijdelijke verschillen	9.962.727	-2.495.528
uitgestelde belastingen - derivaten	-5.721.028	7.771.453
uitgestelde belastingen - amortised cost berekeningen	-2.761.514	1.716.563
Impact van de totale belastingen op het resultaat	30.035.383	59.208.293
Aansluiting wettelijk en effectief belastingtarief		
winst voor belastingen	112.354.974	234.183.415
wettelijk belastingtarief	33,99 %	33,99 %
berekende winstbelastingen tegen wettelijk tarief	38.189.456	79.598.943
verschillen in belastingtarieven in andere landen	-5.010.120	-13.132.784
verschillen t.g.v. niet belastbare baten	2.184.115	17.317
verschillen t.g.v. lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	613.478	-1.028.118
belastingvoordeel dat voorheen niet was opgenomen	-3.137.813	-8.984.995
belastingen vorige periodes	-6.364.247	1.658.071
andere stijging (daling) van de wettelijke belasting	3.560.511	1.079.859
Totaal winstbelasting	30.035.380	59.208.293
effectief belastingtarief	26,73 %	25,28 %

Andere toelichtingen

36. Effectiseringbeleid

De Vennootschap heeft sinds 2007 twee effectiseringstransacties uitgevoerd. Het operationele kader en het beleid om effectiseringstransacties te kunnen verwezenlijken, werd medio 2007 uitgewerkt, met als resultaat een eerste succesvolle effectisering in september 2007. In december 2008 werd een tweede effectiseringstransactie afgerond.

In beide effectiseringstransacties ging het om de effectisering van een portefeuille Nederlandse residentiële hypothecaire leningen met NHG via de SPV Green Apple.

De doelstelling van de eerste effectisering was het aantrekken van nieuwe financiering (aanboren van een nieuwe fundingbron) met het oog op de verbetering van de liquiditeitspositie.

De doelstelling van de tweede effectisering betrof de omvorming van hypothecaire kredieten in ECB beleenbare activa. Dit kwam ook duidelijk tot uiting door het feit dat de Vennootschap zelf alle (door de SPV Green Apple) uitgegeven effecten gekocht heeft.

In het tweede semester van 2013 heeft de Vennootschap ook alle A-notes van de eerste effectisering gekocht van één tegenpartij.

Op geconsolideerd niveau zijn de door Green Apple uitgegeven – en door de Vennootschap gekochte - effecten niet meer terug te vinden vermits zij bij de consolidatie van de SPV Green Apple geëlimineerd worden.

In 2012 werd een rating bekomen van een bijkomende ratingbureau voor beide uitgiften. Op deze manier waren er per transactie twee ratings wat noodzakelijk was om deze effecten ECB *eligible* te kunnen maken.

Voorname kenmerken van de effectiseringstransactie SPV Green Apple 2007-I NHG

- effectisering van 1,5 miljard Nederlandse residentiële NHG hypothecaire leningen;
- uitgifte door Green Apple van 3 klassen van obligaties (GAPPL 2007-1 A XS0322161026, GAPPL 2007-1 B XS0322161299 en GAPPL 2007-1 C XS0322161299);
- amortiserende front- en backswap met als tegenpartij RBS;
- alle tranches zijn in het bezit van de Vennootschap zelf.

Voorname kenmerken van de effectiseringstransactie SPV Green Apple 2008-I NHG

- effectisering van 1,975 miljard Nederlandse residentiële NHG hypothecaire leningen;
- uitgifte door SPV Green Apple van 3 klassen van obligaties (GAPPL 2008-1 A XS0406581495, GAPPL 2008-1 B XS0406581735 en GAPPL 2008-1 C XS0406582030);
- amortiserende front- en backswap met als tegenpartij RBS;
- alle tranches zijn in het bezit van de Vennootschap zelf.

Eind 2013 werd de call uitgeoefend bij de Green Apple 2008-transactie zodat deze op 23 januari 2014 op eindvervaldag is gekomen.

37. Buitenbalansverplichtingen

Zoals vermeld in toelichting 2 heeft het management geoordeeld dat de SPV Green Apple geconsolideerd moet worden en dat bijgevolg beide effectiseringsoperaties volledig verwerkt zijn in de geconsolideerde jaarrekeningen, en dat dus de overgedragen leningen op de balans van de Groep behouden blijven.

De Bankpool heeft zelf ook zekerheden verstrekt op zijn eigen financiële activa. In het onderstaande overzicht zijn de redenen en nominale waarden terug te vinden van de betrokken activa (die allemaal gecatalogeerd zijn onder de 'voor verkoop beschikbare activa').

Verstrekte zakelijke zekerheden	31/12/2012	31/12/2013
- voor aangegane repo's nominale waarde	0	0
- voor swaps nominale waarde	561.965.000	421.986.000
Ontvangen zakelijke zekerheden	23.801.592.763	26.103.562.240

De ontvangen zakelijke zekerheden hebben betrekking op de in het kader van de kredietverlening ontvangen zekerheden (onder andere hypothecaire inschrijvingen, in pand gegeven effecten).

Bij toelichting 9 werden de toegekende en ontvangen 'groepsgaranties' (zie de onderstaande tabel) nader toegelicht.

	31/12/2012	31/12/2013
- toegekende financiële garanties	85.097.826	44.551.927
- ontvangen financiële garanties	200.047.100	100.047.100

Ten slotte zijn er nog de toegekende en ontvangen kredietlijnen. De toegekende kredietlijnen hebben betrekking op betekende kredietlijnen en kredietoffertes voor de retailkredietverlening.

De ontvangen kredietlijnen hebben betrekking op de van andere financiële instellingen ontvangen kredietlijnen op de rekeningen die de Vennootschap bij deze instellingen heeft.

	31/12/2012	31/12/2013
- toegekende kredietlijnen	1.135.608.436	863.107.503
- ontvangen kredietlijnen	1.500.000.000	250.000.000

38. Voorwaardelijke verplichtingen

De Vennootschap is gedaagde met betrekking tot een aantal geschillen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

De Vennootschap treft voorzieningen voor dergelijke zaken wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met zijn juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat de Vennootschap betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

Met betrekking tot verdere claims en juridische procedures tegen de Vennootschap waarvan het management op de hoogte is (en waarvoor, overeenkomstig de hiervoor beschreven principes, geen voorziening is getroffen), is het management, na het inwinnen van professioneel advies, van oordeel dat deze claims geen kans van slagen hebben, dan wel dat de Vennootschap zich met succes tegen de claims kan verdedigen of dat de uitkomst van deze zaken naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de resultatenrekening.

39. Gebeurtenissen na balansdatum

Bij het op 23 januari 2014 op eindvervaldag komen van een door Argenta zelf geïnitieerde effectiseringstransactie is er een dispuut ontstaan met betrekking tot een mogelijks verschuldigde vergoeding met de tegenpartij van de twee swaps. Het management heeft geoordeeld om geen provisie aan te leggen voor bovenvermeld dispuut.

Er hebben na de balansdatum verder geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2013 nodig maken.

Op 25 maart 2014 heeft de raad van bestuur de jaarrekening beoordeeld en zijn goedkeuring gegeven voor publicatie. De jaarrekening zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgelegd op 25 april 2014.

Antwerpen, 25 maart 2014

Bijkomende inlichtingen

De IFRS-jaarrekening van de Vennootschap verschijnt in het Nederlands en het Engels. Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen kunt u richten aan:

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 50 65
Fax: + 32 3 285 51 89
pers@argenta.be

Ombudsdienst-Klachtenbeheer

Bij een klacht of bemerking over de dienstverlening van de Argenta Groep, vragen wij u om in eerste instantie contact op te nemen met de kantoorhouder van het kantoor waar u cliënt bent. De kantoorhouders staan altijd paraat en proberen al het nodige te doen om uw probleem te verhelpen. Als deze bemiddeling u niet tevreden stelt, kunt u zich in tweede instantie richten tot de dienst Klachtenbeheer van de Argenta Groep, zowel voor de activiteiten van de Bankpool als de activiteiten van de Verzekeringspool.

Ombudsdienst-Klachtenbeheer

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 56 45
Fax: + 32 3 285 55 28
klachtenbeheer@argenta.be

Argenta Spaarbank nv

Belgiëlei 49-53

B-2018 Antwerpen

RPR ANTWERPEN 0475.525.276

pers@argenta.be

Uw appeltje voor de dorst • www.argenta.be